

PÜSPÖKLADÁNY

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2013-2018

FELÜLVIZSGÁLAT

2015

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata 2015.....	5
A település bemutatása.....	6
Demográfiai helyzet.....	8
Öregedési index.....	11
Belföldi vándorlások.....	14
Természetes szaporodás.....	15
Értékeink, küldetésünk.....	16
Célok.....	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja.....	17
A HEP Intézkedési Terv célja.....	17
Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése (HEP HE).....	18
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	18
A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása.....	18
Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	21
Általános fogalomértelmezés.....	22
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	26
Kapcsolódás helyi stratégiai és önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.....	26
A települési önkormányzat rendelkezésére álló adatok, kutatások áttekintése.....	27
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	28
Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	31
Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	33
Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása.....	43
Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	52
Telepek, szegregátumok helyzete.....	55
Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	61
Sport.....	63
Szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	64
A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	71
Kulcsproblémák összegzése.....	73
Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	75
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	75
Általános fogalomértelmezés.....	76
A gyermekek helyzetének általános jellemzői.....	78
Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	84

A hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	85
Óvodáskorú gyermekek helyzete.....	86
Általános iskolások helyzete	92
Kulcsproblémák összegzése.....	95
Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	96
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	97
A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	98
A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások.....	103
Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	105
A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	106
Krizishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	106
A nők szerepe a helyi közéletben.....	107
Kulcsproblémák összegzése.....	108
Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	109
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	110
Az időskorú népesség főbb jellemzői.....	110
Idősek munkaerő-piaci helyzete	117
A közszolgáltatásokhoz, információhoz való hozzáférés, programok.....	118
Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	118
Kulcsproblémák összegzése.....	126
Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	127
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	128
A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	128
Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	136
A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés, akadálymentesítés	138
Kulcsproblémák összegzése.....	140
Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	141
8.Helyi partnerség	142
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	143
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	144
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	144
Az intézkedési területek részletes kifejtése	146
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) – Összegző tábla	158
Megvalósítás.....	161
A program nyilvánossága.....	162
Kötelezettségek és felelősségi körök.....	162
Elfogadás módja és dátuma.....	163
Felülvizsgálat elfogadásának módja és dátuma	163

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Püspökladány Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy az élet minden területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést, e mellett elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét. Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség törvényi követelmény. Az esélyegyenlőség követelmény az önkormányzatnak magával szemben és intézményeivel szemben. Cél, hogy mindenkinek egyenlő esélye legyen a munkavállalásra, az oktatásra, az egészségügyi ellátásra, közszolgáltatásokra, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, fiatal vagy idős, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata 2015

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) kormányrendelet 6. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat vizsgálja felül a helyi esélyegyenlőségi programot. A felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, valamint ki kell terjednie a lejárt határidejű intézkedések teljesülésére és eredményeinek felmérésére. Ha a felülvizsgálat alapján szükséges, a települési önkormányzat módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot, vagy új helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A helyi esélyegyenlőségi program átvizsgálása során megállapításra került, hogy szükséges a program felülvizsgálata. A helyzetelemzés kiegészül a jelenleg rendelkezésre álló adatokkal. Bemutatásra kerül a lejárt határidejű intézkedések teljesülése, illetve az eredmények bemutatása.

*Mivel a HEP 2013 és 2018 közötti időszakra vonatkozik, ezért a felülvizsgálat, plusz elemként jelenik meg az önkormányzat képviselőtestülete által 88/2013 (VI. 27.) számú határozatával elfogadott helyi esélyegyenlőségi programban. A felülvizsgálati részek *-gal kerültek megjelölésre.**

*Felülvizsgálat

A település bemutatása

Püspökladány lakott hely volt már időszámításunk előtt, erről tanúskodnak a város közelében lévő Kincses-dombon végzett ásások, ahol körülbelül 4000 éves katakomba sírokat tártak fel, melyek Európa-szerte egyedülállóak. Különböző leletek bizonyítják a hely lakottságát a népvándorlás, a honfoglalás és az Árpád-ház korából is. Viszont a település keletkezésének ideje nem határozható meg pontosan, ez feltehetően a X-XI. századra tehető. Első írásos emlékünk a Váradi Konvent 1351-ből származó oklevele, mely LADAN formában említi a mai név utótagját. A város nevének eredetét szintén homály fedi. Elméletek születtek besenyő, szláv, alán és ősmagyar eredetre, melyek közül legelfogadhatóbb az a tézis, mely Ladányt egy ősi magyar személynévként azonosítja (Vorovszky tézis). A mai név feltehetően birtoktestet jelöl, mégpedig a kiscsicsói Bajomi család Ladány nevű birtokát, melyet a váradi püspökök zálogosítottak el. A település nevét 1543-ban Pispek Ladan formában említik. A település a Rákócziak birtoka is volt. Rákóczi György idejéből származik a református templomban lévő ún. Rákóczi-harang. A szabadságharc bukása után Püspökladány kincstári birtok lett, majd a XIX. század elején az udvar József nádornak adományozta. Településünket 1901-ig Püspök-Ladányként említik, a mai névhasználata ezen időponttól él. A középkorban Püspökladány nem volt számottevő település. Népsége évszázadokon át elmaradt a szomszédos Nádudvarétól vagy Kabáétól. A korabeli népszámlálások szerint 1552-ben 645 fő, 1594-ben 1300 fő, 1725-ben 1190 fő, a II. József korában végzett első magyarországi népszámláláskor pedig 2454 fő lakosa lehetett Püspökladánynak. A város fejlődése a XIX. század második feléig igen lassú volt, hiszen a település többször elpusztult és benépesült. Az első lakott részek 1554-ben a tatárok betörésekor elpusztultak. Ennek ellenére 1558-ban már Dél-Szabolcs vármegye legnépesebb települése volt, de újra elpusztult, és csak az 1600-as évek elején népesült be újra. A XVII. század végétől a források Ladányt oppidumnak, azaz mezővárosnak nevezik. A vásártartási engedélyt és a mezővárosi rangot hivatalosan 1847-ben kapta meg. A város fejlődésének további lendületet adott a Széchenyi és Vásárhelyi által kezdeményezett nagy folyó- és vízszabályozási munka, amely a múlt század utolsó évtizedeiben hozta meg eredményét. Ugyanis 1892-ben készült el a Jász-Nagykun-Szolnok és Hajdú-Bihar megye határán épült Hortobágy-Berettyó főcsatorna püspökladányi szakasza. A terület lecsapolását követően vett lendületet a mezőgazdaság. Szintén a XIX. század második felében következik be a közlekedés jelentős fejlesztése. Püspökladányon halad át a Budapest-

Debrecen, illetve a Budapest-Nagyvárad közötti vasútvonal (1857-58.) és 1872-ben a nyugat-keleti országos közúti főútvonal szintén ezt az irányt követi. Így Püspökladány a XIX. századra közlekedési csomóponttá vált, bekerülve az ország vérkeringésébe. A közlekedés és az ipar fejlődése ellenére a város agrárjellegű település maradt. A két világháborúban a város emberveszteségei igen súlyosak voltak, maga a település azonban nem szenvedett nagy anyagi kárt. A közlekedés gyorsan helyreállt és a község megtartotta közigazgatási központ szerepét. A gazdasági élet meghatározója továbbra is a mezőgazdaság volt. A termelészövetkezetek a 1960-as évek végére megerősödtek. Szerényebb mértékben az ipar is fejlődött, de a városba nem sikerült nagyobb ipari üzemet telepíteni. Kiépült a városi típusú intézményrendszer, azaz a közoktatás, közművelődés, egészségügy, pénzügyintézetek, szolgáltatóházak. Fejlődött az infrastruktúra, és érezhetően megnőtt a település vonzása. A település közigazgatásában is jelentős változások zajlottak. Püspökladány közigazgatásilag 1876-ig Szabolcs vármegyéhez tartozott. 1876-tól a hajdúvárosokkal együtt az újonnan létesített Hajdú vármegyéhez, 1950-től Hajdú-Bihar megyéhez rendelték. 1929-ben járási székhely lett. A hajdan volt mezővárost 1986. január 1-én várossá nyilvánították. Püspökladány évtizedeken át a térség (Nagy-Sárrét) igazgatási, oktatási, egészségügyi, kereskedelmi központja.

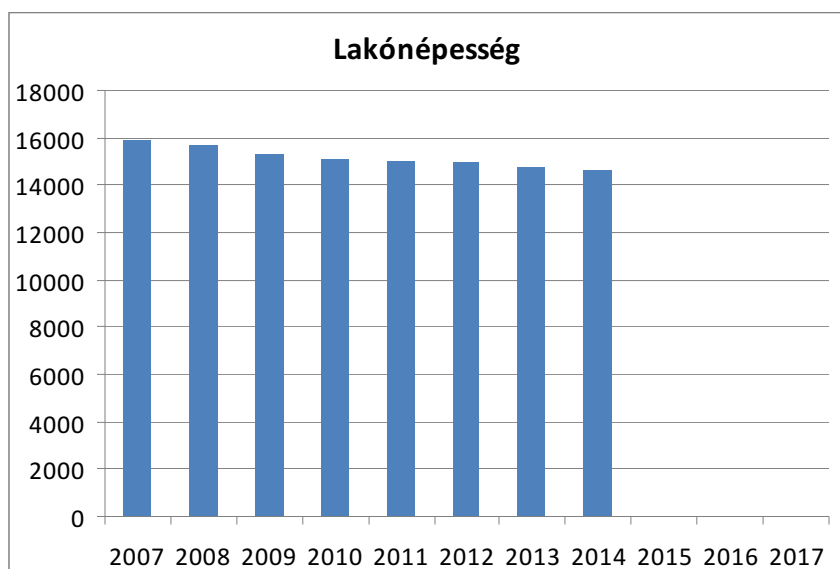
Demográfiai helyzet

Püspökladány közigazgatási területe 186,95 km. A település népsűrűsége a 2012-es adatok szerint 78,62 fő/km. A be- és elvándorlás a kistérségben településenként változó mértékű. Püspökladány vonatkozásban mintegy 1100 főt meghaladó volt a népességcsökkenés 2007-2012 között a KSH adatai szerint. A népességveszteség egyrészt természetes fogyásból, azaz a halálozásoknál kevesebb születésből, másrészt a népesség elvándorlásából ered.

Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	15880	
2008	15759	99%
2009	15258	97%
2010	15164	99%
2011	15049	99%
2012	14929	99%
2013*	14815	99%
2014*	14585	98%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

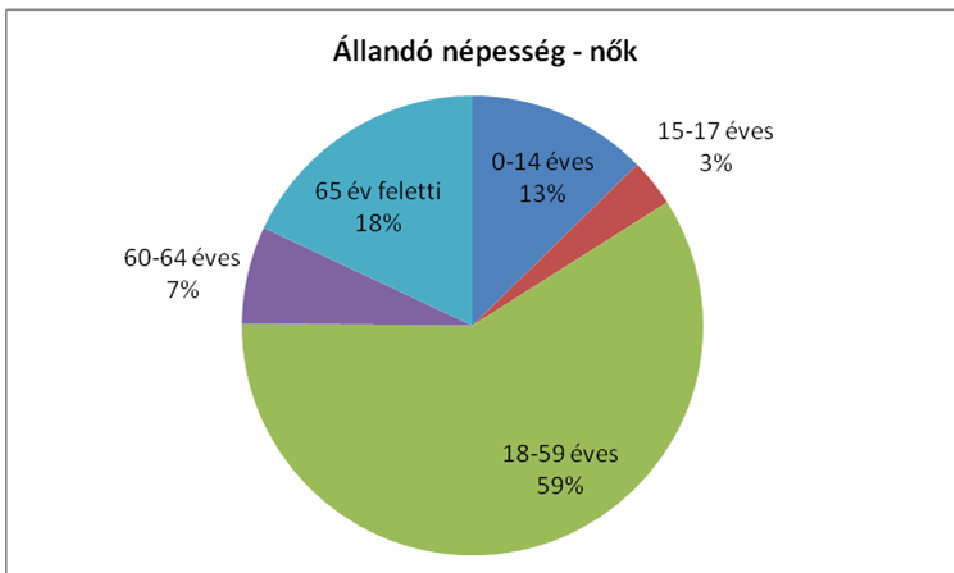
* Felülvizsgálat

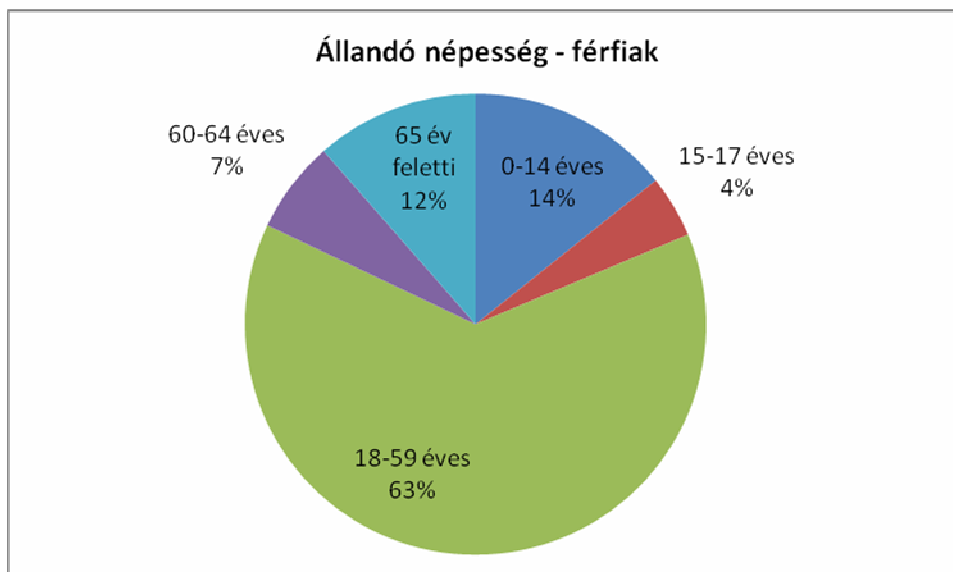
A város népsűrűsége 78,62 fő/km, ezzel a megye közepes népsűrűségű városai, közé tartozik.

Állandó népesség

2012 év	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	7881	7508	15389	51%	49%
0-2 évesek			374		
0-14 éves	995	1064	2128	47%	53%
15-17 éves	294	319	613	48%	52%
18-59 éves	4067	4751	8818	46%	54%
60-64 éves	523	485	1008	52%	48%
65 év feletti	1403	820	2223	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy, hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az állandó népesség arányának bontása 2014. évben*:

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	7710	7273	14983	51%	49%
0-2 évesek			371		
0-14 éves	961	1037	1998	48%	52%
15-17 éves	229	269	498	46%	54%
18-59 éves	4496	4563	9059	50%	50%
60-64 éves	538	484	1022	53%	47%
65 év feletti	1486	920	2406	62%	38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

* Felülvizsgálat

 Öregedési index

A hosszú távú demográfiai jövőképet leginkább meggyőzően és szemléletesen kifejező mutató az **öregedési index**, ami az időskorúaknak a gyermekkorúakhoz viszonyított arányát méri.

A mutató folyamatosan emelkedik az elmúlt éveket figyelembe véve, és a jelenlegi korösszetételt tekintve, ez a tendencia a jövőben sem változik. Jelenleg már megszülettek azok a gyermekek, akik az elkövetkező tizenöt évben az aktív korúak körébe lépnek, létszámuk azonban jóval elmarad a jelenleg még aktív korú szülők nemzedékétől. Emelkedik az aktív korból az időskorba lépők száma. A tendencia eredményeként megváltozik az inaktív-aktív népesség aránya és a munkaképes korú lakosság fokozatosan, előregedik.

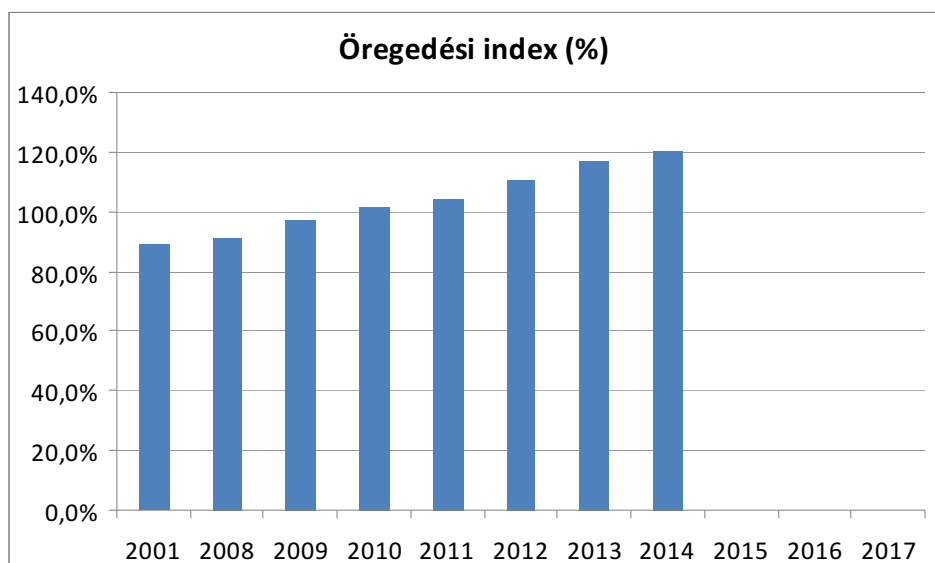
Az öregedési indexben igen jelentősek a különbségek a férfiak és a nők között. Jelenleg száz leánygyermekre 141 időskorú nő jut, míg a fiúgyermek még többségben vannak az időskorú férfiakhoz képest: száz fiúgyermekre 72 időskorú férfi jut.

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	2835	3191	88,8%
2008	2180	2394	91,1%
2009	2222	2287	97,2%
2010	2236	2196	101,8%
2011	2223	2128	104,5%
2012	2272	2061	110,2%
2013*	2353	2009	117,1%
2014*	2406	1998	120,4%

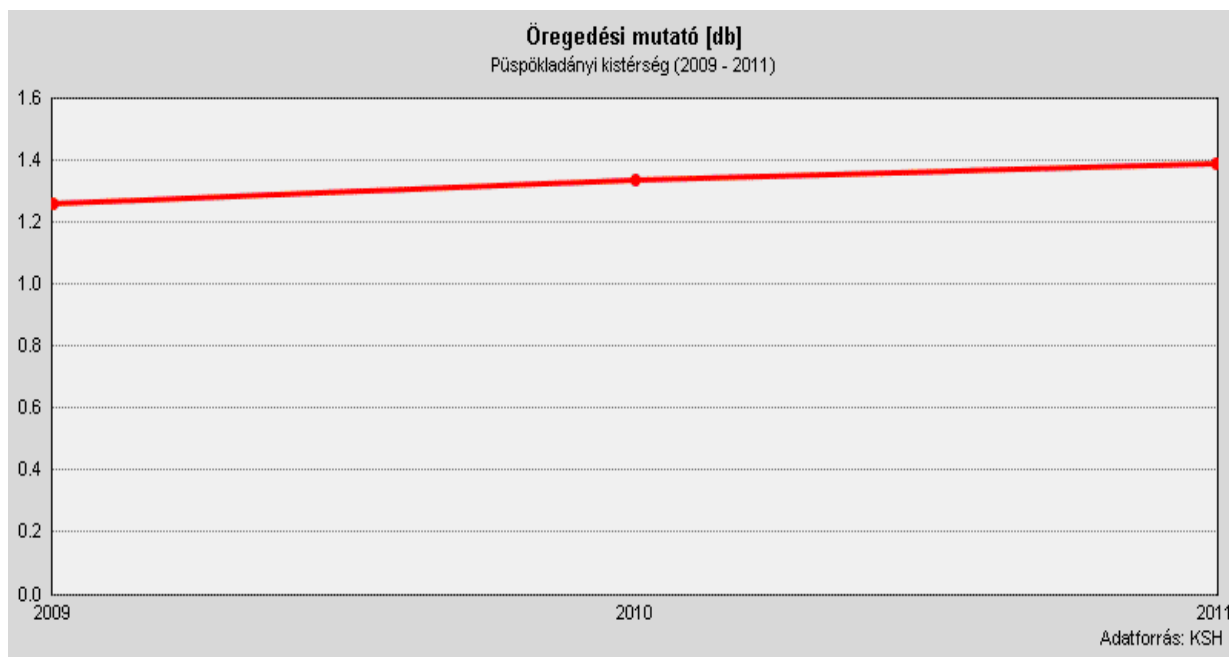
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

* Felülvizsgálat

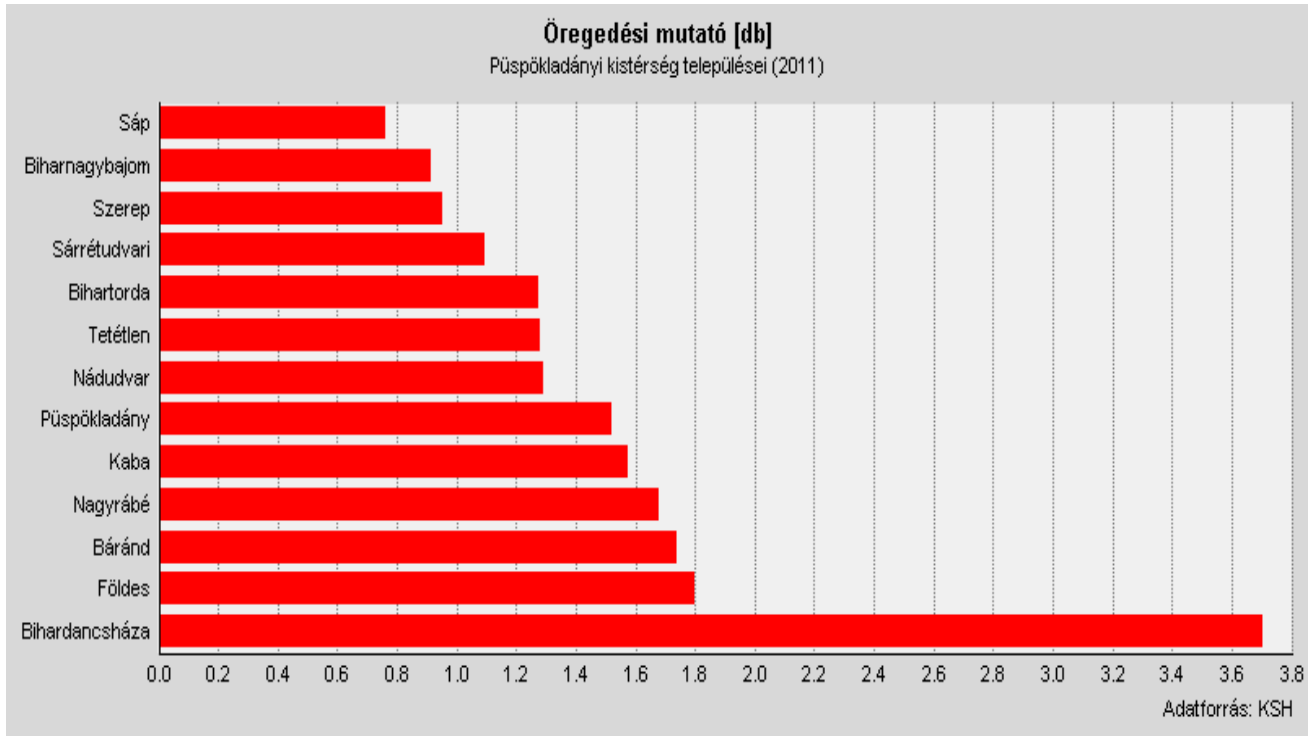
Öregedési index Püspökladány kistérségében

Ha térségi szinten vizsgáljuk meg a lakosság előregedését, hasonló eredményeket tapasztalhatunk.

Bizonyos települések öregedési indexe viszont aggasztó képet mutat. Bihardancsházán a legmagasabb az öregedési index, míg Sápon a legkedvezőbb a helyzet e mutatók

figyelembe vételével.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

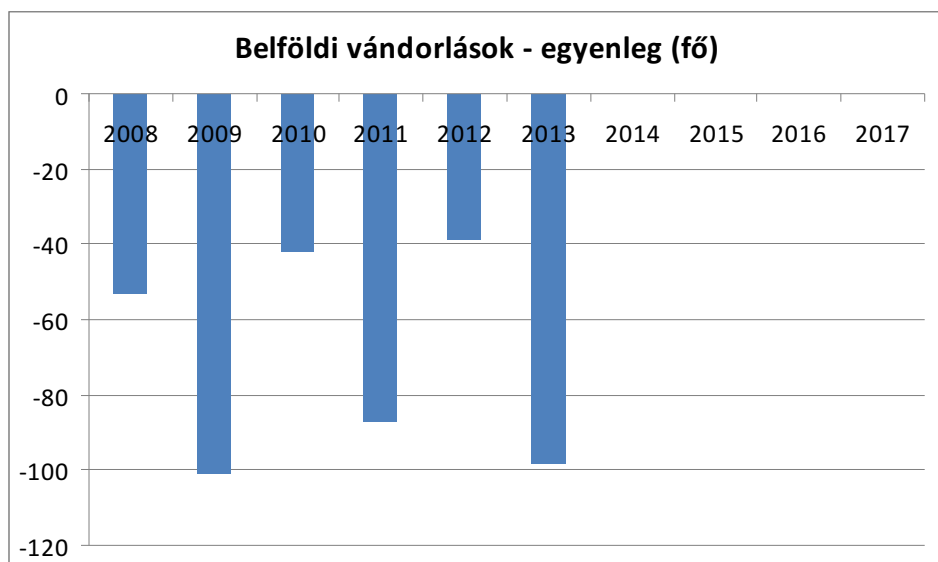
Belföldi vándorlások

A KSH definíciója szerint: "a belföldi vándormozgalom a népesség országon belüli térbeli, földrajzi mozgását követi nyomon." Hiszen az egyes területeken a népesség száma nem csak a természetes népmozgalomból (születés, halálozás) adódóan változik, hanem a népesség vándorlása miatt is.

Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	247	300	-53
2009	173	274	-101
2010	164	206	-42
2011	159	246	-87
2012*	167	206	-39
2013*	174	272	-98

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vándorlás mértéke elsődlegesen a népességszámra gyakorol hatást, de e mellett más demográfiai tényezőket is befolyásol. A vándorlások miatt változik a területek korösszetétele, hiszen a vándorlás az aktív korúak, ezen belül is a 20-39 éves korosztályt érinti. A KSH adatai szerint, az említett korcsoporton belül a 20-29 év közöttieknél figyelhető meg a legmagasabb

* Felülvizsgálat

mobilitás, a korból adódó kötetlenség miatt, pl. még nincs lakása, gyermeke. Az aktív korúak elvándorlása hatással van más korcsoportokra is, hiszen ez által változik az aktív és inaktív csoportok egymáshoz való viszonya, változik az öregedési index is.

Természetes szaporodás

A KSH definíciója szerint: "az évleszületés és a halálozás különbözete." Azt mutatja meg, hogy adott évben, adott területen nőtt-e vagy csökkent a lakosság száma.

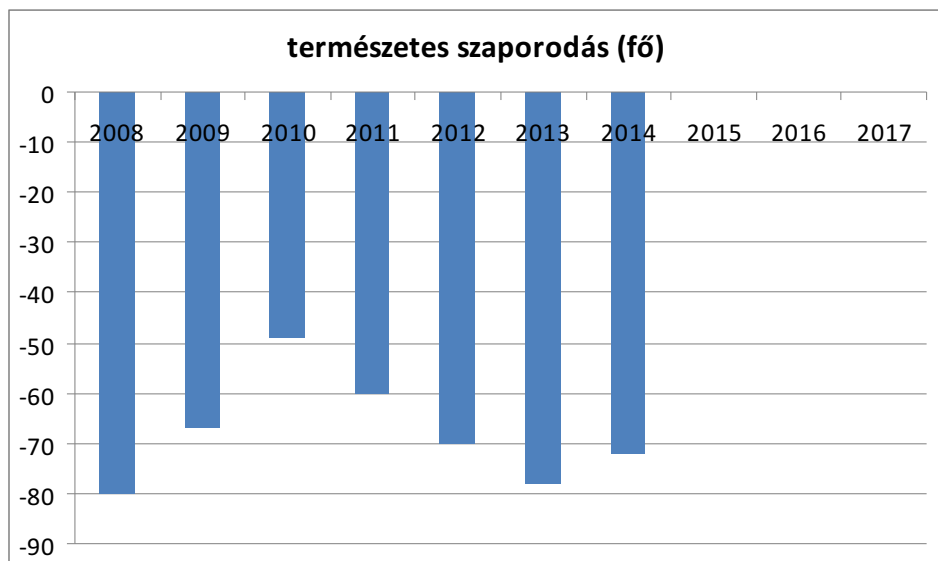
Ez a folyamat évek óta csökkenést mutat, csökkenő születésszám mellett tovább csökkenő halálozási mutatókkal (előregedés). Magyarországról – a környező országokhoz hasonlóan – elmondható, hogy hosszú évek óta folyamatosan fogy a népessége.

Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	134	214	-80
2009	113	180	-67
2010	114	163	-49
2011	130	190	-60
2012	110	180	-70
2013*	109	187	-78
2014*	132	204	-72

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

* Felülvizsgálat

Értékeink, küldetésünk

Püspökladány Város Önkormányzata feladatának érzi, hogy az esélyegyenlőség folyamatosan érvényesüljön, a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében. E mellett cél, a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése, a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése. Kiemelt küldetésünk továbbá az egyenlő bánásmód, és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára, mely megvalósításához nélkülözhetetlen az együttműködés és az együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Püspökladány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP Intézkedési Terv célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése (HEP HE)

A helyzetelemzés többféle módszerrel készült. Előzetesen tanulmányoztuk a vonatkozó jogszabályokat, törvényi rendelkezéseket, valamint Püspökladány esélyegyenlőségi dokumentumait, az uniós pályázatok esélyegyenlőségi szempontú vállalásait. Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési információs Rendszeren keresztül felhasználtuk a Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság valamint az Önkormányzattól származó adatokat. Felhasználtuk a Püspökladány Város 2010-ben készült Helyi Esélyegyenlőségi Programban szereplő adatokat, információkat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Programot több Európai Uniós és nemzeti stratégia határozza meg. Fontos, hogy a HEP illeszkedjen a jogszabályokhoz és a stratégiákhoz is. A stratégiák közül fontos megemlíteni a következőket:

Az EU 2020 stratégia

*Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja a válság leküzdése, az uniós növekedési modell hiányosságainak megszüntetése, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeinek megteremtése. Esélyegyenlőségi szempontból az oktatást és a szegénység/társadalmi kirekesztődés területeit érinti.**

* Felülvizsgálat

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszer 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. A stratégia a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi előtérbe. Emellett célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása; a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálása, kiegészítése.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amelyben a Kormány feladatául tűzi ki, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy célterületen, az oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy, az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, feladatokat, és a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

*Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos célkitűzés, a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Hosszú távú célokat határoz meg, a részcélokat kétéves periódusokra bontva.**

* Felülvizsgálat

Európai Fogytékosságügyi Stratégia

*Az EU tíz évre szóló stratégiát dolgozott ki abból a célból, hogy a fogyatékkal élők Unió-szerte minden területen könnyebben vehessenek részt az európai társadalmak életében és könnyebbé váljon a fogyatékkal élő emberek mindennapi élete.**

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

* Felülvizsgálat

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Püspökladány Város Önkormányzata az alábbi rendeleteket alkotta meg, annak érdekében, hogy az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetét segítse.

- az első lakáshoz jutás támogatásáról szóló 22/1993. (XII. 29.) számú önkormányzati rendelet, hatályos: 1994.01. 01-től
- a rászorulóknak részére nyújtott pénzügyi és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól szóló 13/2004. (III. 26.) számú önkormányzati rendelet, hatályos: 2004.05. 01-től; *2015. február 28. napjával bezárólag hatályon kívül helyezve,**
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 20/2005. (IX. 30.) számú önkormányzati rendelet, hatályos: 2005.10. 01-től; *2015. február 28. napjával bezárólag hatályon kívül helyezve**
- a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő adósságkezelési szolgáltatás működtetéséről szóló 21/2012. (VIII.31.) számú önkormányzati rendelet, hatályos: 2012.09.01-től; *2015. február 28. napjával bezárólag hatályon kívül helyezve**
- *szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet, hatályos 2015. március 01. napjától**

E mellett a város 2010-től rendelkezik érvényes Helyi Esélyegyenlőségi Programmal. A program teljes, minden fejezetre kiterjedő értékelésének esedékessége 2014. évre volt tervezve. de szem előtt tartva a város, minden törvényi előírásnak való megfelelését, az értékelés ebben az évben vált esedékké.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetű személyek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

Általános fogalomértelmezés

Diszkrimináció (hátrányos megkülönböztetés) Az Ebtv (az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2003. évi CXXV. Törvény) **közvetlen diszkriminációnak** tekinti, ha neme vagy más hasonló személyes tulajdonsága következtében valakivel kedvezőtlenebbül bánnak, mint más – egyéb tekintetben hasonló helyzetű – személyekkel. Ez a diszkrimináció talán mindenki számára legismertebb, tipikus formája. Példa lehet rá, amikor egy állásinterjún valakit kizárólag a neme miatt utasítanak el egy ellenkező nemű jelölttel szemben. De közvetlen diszkrimináció az is, ha egy női munkavállaló kevesebb bért kap a neme miatt, mint a hasonló értékű munkát végző férfi munkatársa. Férfiak is lehetnek áldozatok: amíg nem váltak jogosultak a gyeresre, egészen 1999-ig nem dönthettek úgy, hogy – munkaviszonyuk megszüntetése nélkül – ők maradnak otthon a kisgyermekkel. De olyan is előfordul, hogy férfijelentkezőket recepciós vagy hostessi állás betöltéséből kizárnak.

Közvetett diszkriminációnak minősül, ha bizonyos rendelkezések, intézkedések, végrehajtásakor kiderül, hogy bár a felszínen semlegesnek mutatkoznak, egy jól beazonosítható csoporthoz tartozó személyek mégis látványosan többségben vannak azok közt, akiknek a jogszabály, intézkedés vagy munkahelyi gyakorlat hátrányt okoz. Közvetett diszkrimináció valósul meg például, ha valamely munkakör betöltésekor a munkáltató a feladat ellátásához egyébként nem szükséges 10 év megszakítatlan munkaviszonyt követel

meg, kiszorítva ezzel a munkafelvételből mindazokat, nőket, akik szülés és gyermekgondozás miatt megszakították a munkaviszonyukat valamennyi időre (vagyis a 25 és 35 év közötti nők többségét). De közvetett diszkriminációról beszélünk akkor is, ha egy munkakör betöltéséhez feleslegesen bizonyos testmagasságot írnak elő feltételül, hátrányos helyzetbe hozva ezzel a női jelentkezőket, vagy éppen "csinos" fiatal jelentkezőt várják, egyértelműen utalva arra, hogy női munkatársat keresnek.

A **gender** – az ember neme. De nem az a neme, amely a testével veleszületett, hanem az a neme, amely egész kis korától erre a testi-biológiai nemre ráakódik, rászerveződik. A gender nem biológiai természetű tulajdonság, mint a vércsoport vagy a hajszín, de nem is afféle változó nézet vagy meggyőződés, amiről néhány jól irányzott érveléssel le lehetne az embert beszélni. A gender lényegi eleme a személyiségünknek, olyan viszonyok – a férfi-női viszonyok, s bennük a saját ezekhez fűződő viszonyaink – összessége, amelyet a társadalomtól (elsősorban közvetlen környezetünktől) kapunk s építünk be személyiségünkbe.

Előnyben részesítés: Az előnyben részesítés egy ún. puha eszköz: mindaddig, amíg az adott döntési szinten – vagy szakterületen – dolgozók között bármelyik nem aránya el nem éri legalább a 40%-ot, azonos erényekkel rendelkező jelöltek közül a gyengébben reprezentált nemhez tartozót kell fölvenni, illetve kinevezni.

Szegregátum: Szegregátumnak azok a területek tekintendők, melyek megfelelnek az alábbi mutatók egyikének: minimum egy háztömbből-négy utca és egy közterület között elhelyezkedő ingatlanokból – álló településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság (az aktív korú népességben belül legfeljebb 8 általános végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők) aránya (szegregációs index) meghaladja az 50 %-ot, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. A terület népességszámát jelenidőszakra a Népszámlálás nyilvántartó alapján kell definiálni.

Fogyatékkal élő személy: aki érzékszervi - látás, hallásszervi -, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: „Fot.”) már differenciáltabb szabályozást ad: megkülönbözteti az akadálymentesség és az egyenlő esélyű hozzáférés fogalmát.

Funkcionális akadályozottság: a gyógypedagógia új „fogyatékos-ság-főfogalma”, amely a funkcionális egészség bármely területén létrejöheto zavar = funkcionális képességzavar, röviden = képességzavar, amely lehet a testi funkciók, testi struktúrák akadályozottsága, a tevékenység akadályozottsága (individuális síkon), és a részvétel akadályozottsága (társadalmi síkon).

Az akadálymentesség: az épített környezeti feltételekre vonatkozó követelmény. A fogalom pontos meghatározását a Fot. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Éptv.) 2. §-ának 1. pontjára utalja. Ez utóbbi jogszabály definíciója szerint akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az Éptv. felhatalmazása alapján megalkotott országos településrendezési és építési követelményekről szóló jogszabály is átveszi ezt az akadálymentesítési koncepciót.

Az egyenlő esélyű hozzáférés: fogalmát a Fot. a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében definiálja. „Egyenlő esélyű hozzáférés: a közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető. Továbbá az az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetők.”

SNI: Sajátos nevelési igényről beszélünk azoknál a gyermekeknél, akiknek nevelhetősége eltér a többi gyermekétől. Iskoláztatási szempontú, nem diagnosztikus, a mai magyar közoktatási törvényben használatos kifejezés. Az ebbe a csoportba tartozó gyermekek nevelése-oktatása eredményességének érdekében biztosítani kell az óvodai, iskolai követelmények módosítását és a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: a, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos; b., pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (például dyslexia, dysgráfia, dyscalculia, autizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Közszolgáltatás: az állami, illetőleg az önkormányzati feladatellátást nyújtó szervek, intézmények által nyújtott szolgáltatások, a működésük során kifejtett tevékenységek. Mindez lényegében magában foglalja a közsféra szolgáltatásait. Közszolgáltatásnak minősül továbbá minden ügyfélszolgálati rendszerben működő szolgáltató tevékenység, függetlenül attól, hogy ki a szolgáltatás nyújtója. A feladat ennél fogva kiterjed a piaci szektor szereplőire is. Az érintett érdekvédelmi szervek kezdeményezésére a törvény közszolgáltatásnak minősíti a település vagy településrész közellátását szolgáló, hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenységeket is. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a fogyatékos személyek többsége elsősorban nem a kormányzati szervek épületeinek a látogatója. Sokkal gyakoribb pl. az áruházak, a vendéglátó ipari és idegenforgalmi egységek, a vállalkozásként működő gyógyszerárak használata. A Fot. ezeken kívül a fogyatékos embereket megillető egyes jogok, és az esélyegyenlőség egyes célterületeinek tekintetében speciális szabályokat határoz meg az akadálymentesség, ill. a hozzáférhetőség megteremtésével valamint az erre vonatkozó határidőkkel kapcsolatban.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Kapcsolódás helyi stratégiai és önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Püspökladány város esélyegyenlőségi tervét megelőzte a város egészére kiterjedő közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és terv, valamint az Integrált Városfejlesztési Stratégia és az ennek külön fejezetét képező Anti-szegregációs terv. A két dokumentum megvalósítását az önkormányzat testületi határozataival elfogadta, ennek megvalósítását vállalta. A Települési Esélyegyenlőségi Program készítése során az alábbi stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat, tekintettük át, és gondoskodtunk a Települési Esélyegyenlőségi Program és azok összhangjának megteremtéséről:

- Püspökladány Város Önkormányzat Költségvetési Koncepció
- Püspökladány Város Önkormányzatának Gazdasági programja 2011-2014
- *Püspökladány Város Önkormányzatának Gazdasági programja 2015-2019**
- Püspökladány Város Települési Környezetvédelmi Programja
- Integrált Városfejlesztési Stratégia Püspökladány 2009
- *Integrált Településfejlesztési Stratégia Püspökladány 2015**
- Anti-szegregációs Terv
- Püspökladány Város Településfejlesztési Koncepció
- Püspökladány Város Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Programja
- Püspökladány Város Önkormányzata Ifjúságpolitikai Koncepciója 2008-2018
- Sportkoncepció 2004-2014
- Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program 2010-2014
- Püspökladány Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
- Püspökladányi Általános Iskola és Speciális Szakiskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat Pedagógiai Program 2013
- *Bűnmegelőzési Koncepció 2015**
- *Járási Esélyegyenlőségi Program 2015**

*Felülvizsgálat

A települési önkormányzat rendelkezésére álló adatok, kutatások áttekintése

A helyi esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott „Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához” című segédlet, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló rendelet és az érvényes Helyi Esélyegyenlőségi Program alapján készült.

A helyzetelemzés a KSH és a TeIR adatbázis valamint az Önkormányzat adatain alapul.

A TeIR adatbázisa nem tartalmazza **2012. évre vonatkozóan a népességi adatokat**, illetve a **2011. évi népszámlálási adatok** még nem elérhetőek. Az egyes célcsoportoknál megadott 2001-es népszámlálási adatok napjainkban, 2013-ban nem adnak reális képet, azokat csak a HEP két éves felülvizsgálatakor áll módunkban vizsgálni és frissíteni.

*A 2015-ös felülvizsgálat során felhasználásra kerültek a 2011. évi népszámlálási adatok, illetve a 2012., 2013. és 2014. évi népességi adatok.**

* Felülvizsgálat

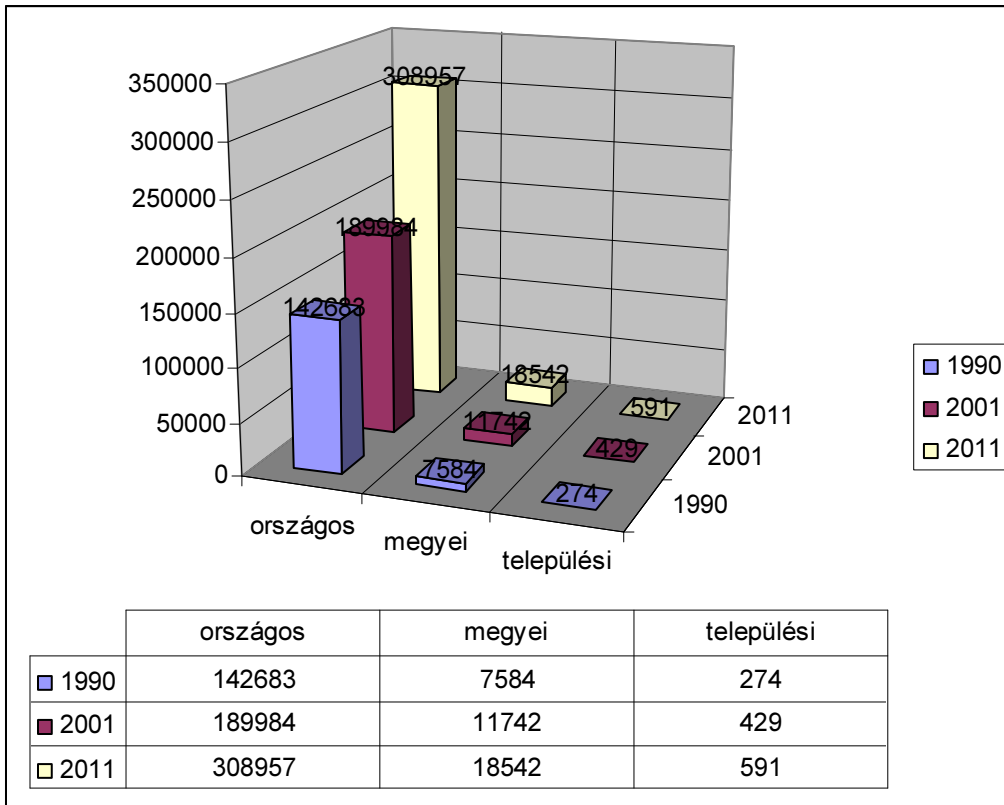
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A Szociális Gondoskodási Iroda több éves tapasztalatai alapján az egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének és a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. A mélyszegénységben élők, és a romák helyzetének vizsgálatakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a két csoport egymástól nem teljes egészében független. A két csoport nagy része fedésben van egymással. Viszont nem minden mélyszegénységben élő személy roma, és nem minden roma, mélyszegénységben élő. Ám a tapasztalat az, hogy a romák élete az esélyegyenlőség tekintetében jelentősen hátrányosabb helyzetet tükröz.

A romák minden területet átfogó helyzetének vizsgálatakor probléma, hogy hivatalos adatok nem állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok, betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban.

*A felülvizsgálat során már rendelkezésre álltak a 2011. évi népszámlás adatai. Az adatok elemzéséhez elengedhetetlen, hogy ne csak a településünk adatait vizsgáljuk, hanem viszonyítani tudjunk a megyei és az országos adatokhoz is. Az adatok vizsgálatakor látható, hogy jelentős mértékű növekedés mutatnak a roma nemzetiségre vonatkozó létszámadatok. A népszámlálás (2011) szerint a hazai cigányság 6%-a Hajdú-Bihar megyében él, a megyei cigányság 3,2%-a Püspökladányban. Szociológiai kutatások szerint 2011-ben Magyarországon körülbelül 650-750 ezer fő közötti roma él. A szociológiai felmérések és a népszámlálás adatai jelentősen eltérnek. A szociológiai felmérés a környezet által romának tekintett személyeket azonosítja, míg a népszámlálás során a magukat romának valló személyek számát mutatja. Az eltérés a két adat között háromszoros, négyszeres is lehet. **

Roma népszámlálási adatok

*

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

A roma népesség többsége a társadalmi gazdasági problémákkal jelentős mértékben sújtott régiókban (az Észak-magyarországi és a Kelet-magyarországi régióban) és hátrányos helyzetű térségekben él. A hátrányos helyzetű térségekre célzott programok hatékony beavatkozási lehetőségeket kínálnak a roma lakosság helyzetének javítására, ám a programok csak abban az esetben érhetik el céljukat és hatásukat, ha ő maguk bevonásra kerülnek a program előkészítésétől a végrehajtásig.

*A fejlett országokban mélyszegénységen azt a jelenséget értjük, amikor valaki tartósan egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kilépjen. A mélyszegénységben élők jelentős hátrányokkal rendelkeznek az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén.**

*A romák szegénységének egyik oka az alacsonyabb iskolai végzettség. Az alacsony iskolai végzettség negatívan befolyásolja a munkaerő-piaci elhelyezkedést, emellett nagy szerepe van a szegénység átörökítésében. **

A mélyszegénységben élők és a romák helyzetének javítása érdekében az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a felzárkózást segítő programokban való részvételre és a hátrányos helyzetűek programokba való bevonására.

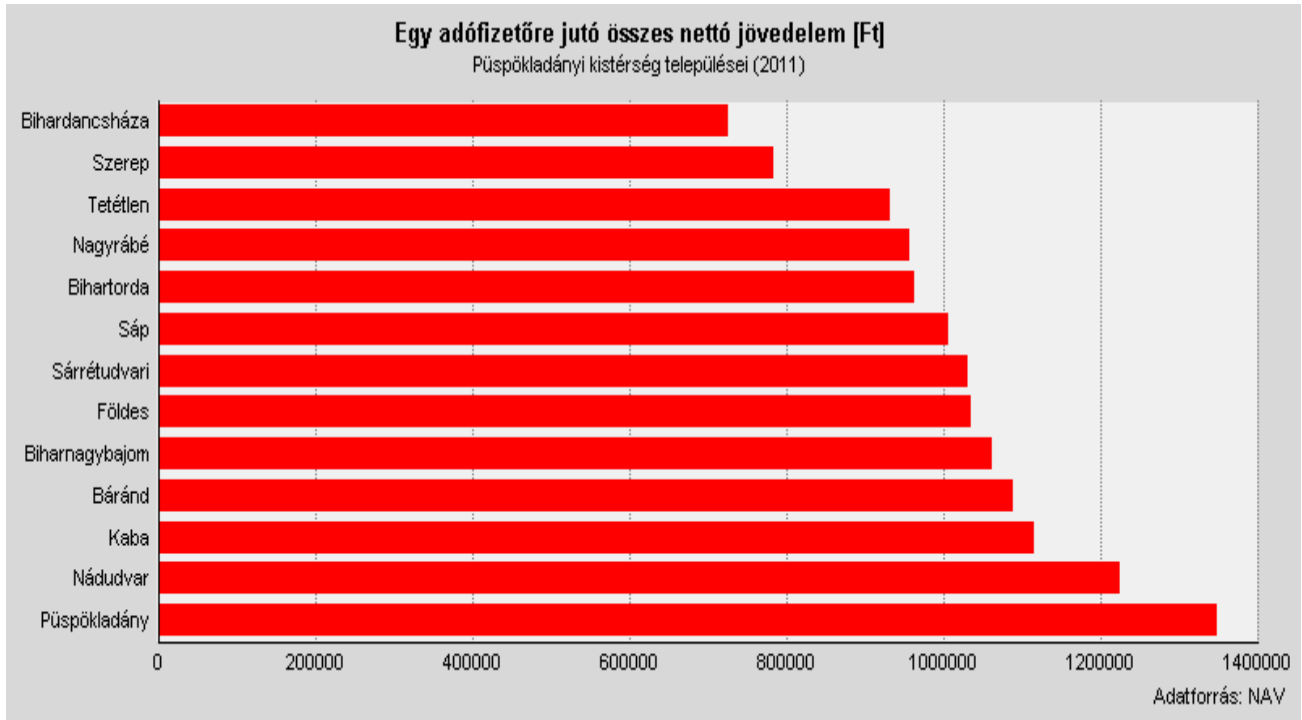
*Az önkormányzat a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét ösztöndíjprogramokkal segíti. A hátrányos helyzetűek – különösen romák – oktatását támogató program egyike az **Arany János program**, a hátrányos helyzetű tanulók felsőoktatásba történő bejutását segítő ösztöndíj – mint például a **Bursa Hungarica** mentorprogram.*

*Az önkormányzat több éve biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű gyermekek **nyári gyermekétkeztetését**.*

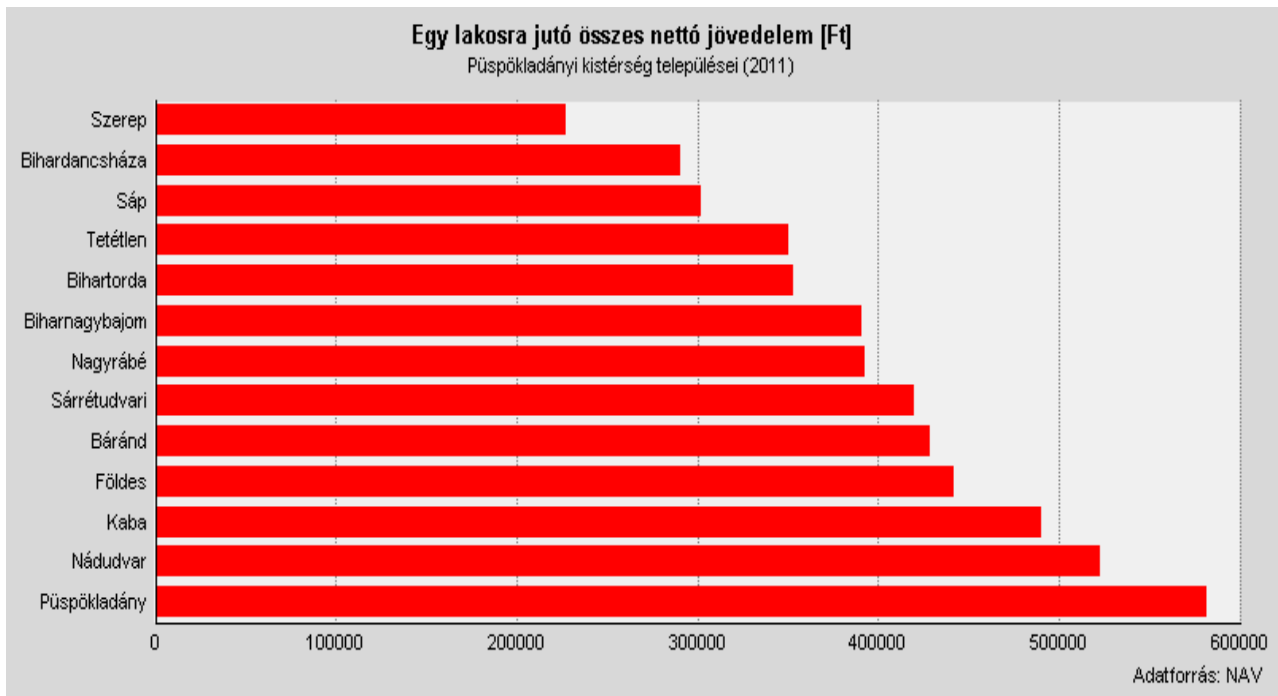
*A mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatási helyzetét javítani célzó kiemelt program a közfoglalkoztatás.**

Jövedelmi és vagyoni helyzet

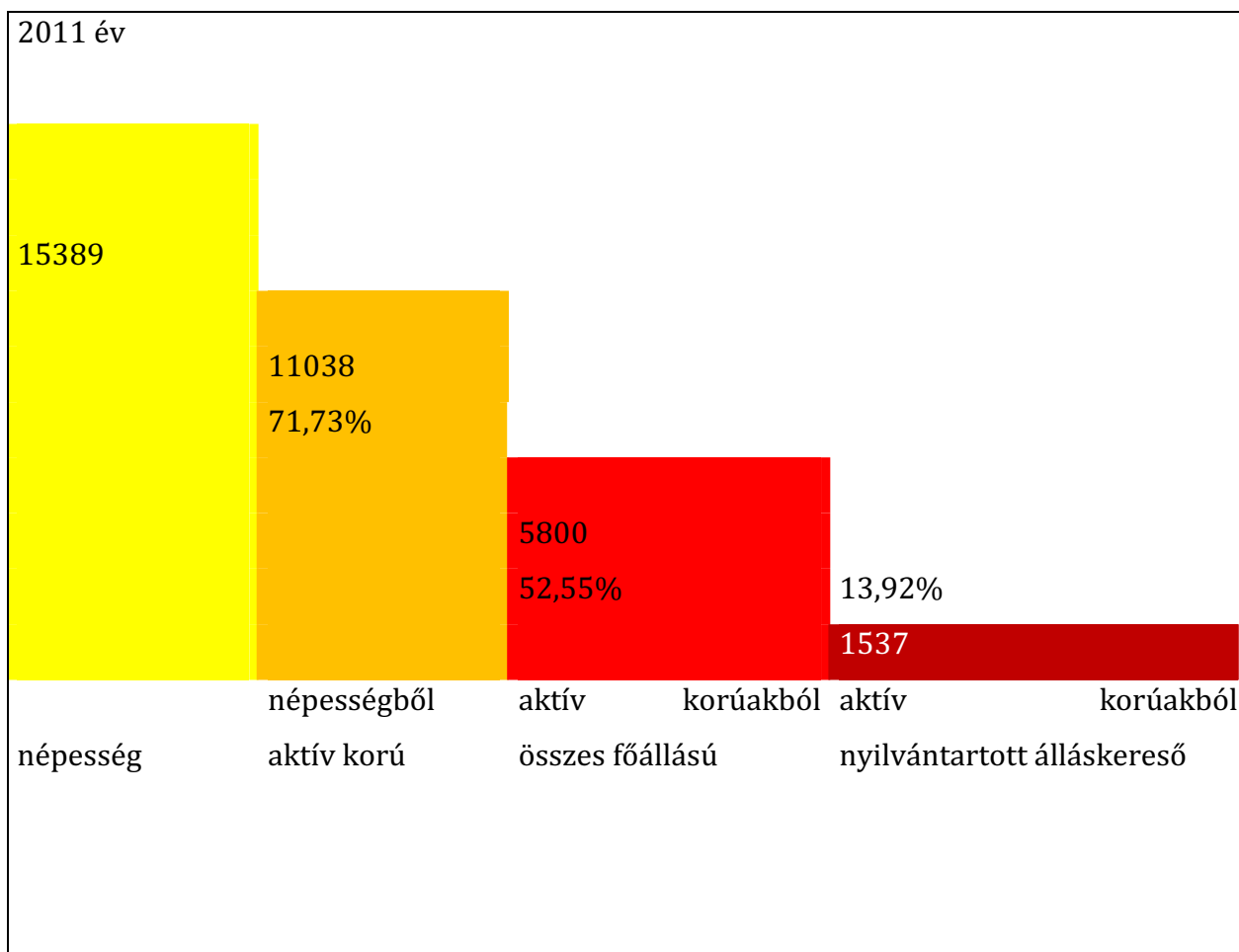
Egy **adófizetőre** jutó **összes nettó jövedelem** **kistérségünkben**

Egy **lakosra** jutó **összes nettó jövedelem** **kistérségünkben**

Városunk a térség településeinek jövedelmi helyzetét tekintve a legjobb helyzetben van. Ha egy adófizetőre vetítjük a kimutatást 1.350.000.-Ft/ fő az éves nettó jövedelem, ha egy lakosra nézzük az adatokat, akkor pedig közel 590.000.-Ft/fő az éves nettó jövedelem 2011-ben.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, NAV

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. A szociális ellátórendszer a mélyszegénységben élők helyzetét megnyugtatóan kezeli. A település vezetése a törvényi előírások szerinti szolgáltatásokat hiánytalanul nyújtja és e mellett térségünkben egyedüli településként további segítséget is ad a város lakosainak. Egyik ilyen önként vállalt feladata az adósságkezelési szolgáltatás. Az adósságkezelési szolgáltatás 2012. szeptember 1.-től működik a településen a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő adósságkezelési szolgáltatás működtetéséről szóló 21/2012. (VIII. 31.) önkormányzati rendelet szerint. A településen 2013.03.31. napjával bezárólag 174 háztartásnál indult el a szolgáltatás.

A szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő adósságkezelési szolgáltatás működtetéséről szóló 21/2012. (VIII. 31.) önkormányzati rendelet 2015. február 28. napjával bezárólag törvényi szabályozás miatt hatályon kívül lett helyezve. Változásról bővebben a „pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások” című alfejezetben.*

Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	5590	5595	11185	603	10,8%	608	10,9%	1211	10,8%
2009	5545	5473	11018	708	12,8%	635	11,6%	1343	12,2%
2010	5520	5568	11088	589	10,7%	663	11,9%	1252	11,3%
2011	5483	5555	11038	793	14,5%	744	13,4%	1537	13,9%
2012*	5451	5539	10990	770	14,1%	723	13,1%	1493	13,6%
2013*	5361	5455	10816	483	9,0%	543	10,0%	1026	9,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A lakónépességhez képest folyamatosan emelkedik a nyilvántartott álláskeresők száma. Ez mindkét nemet érinti. Ám 2011-ben ugrásszerűen megemelkedett a női álláskeresők száma a férfiak számához képest.

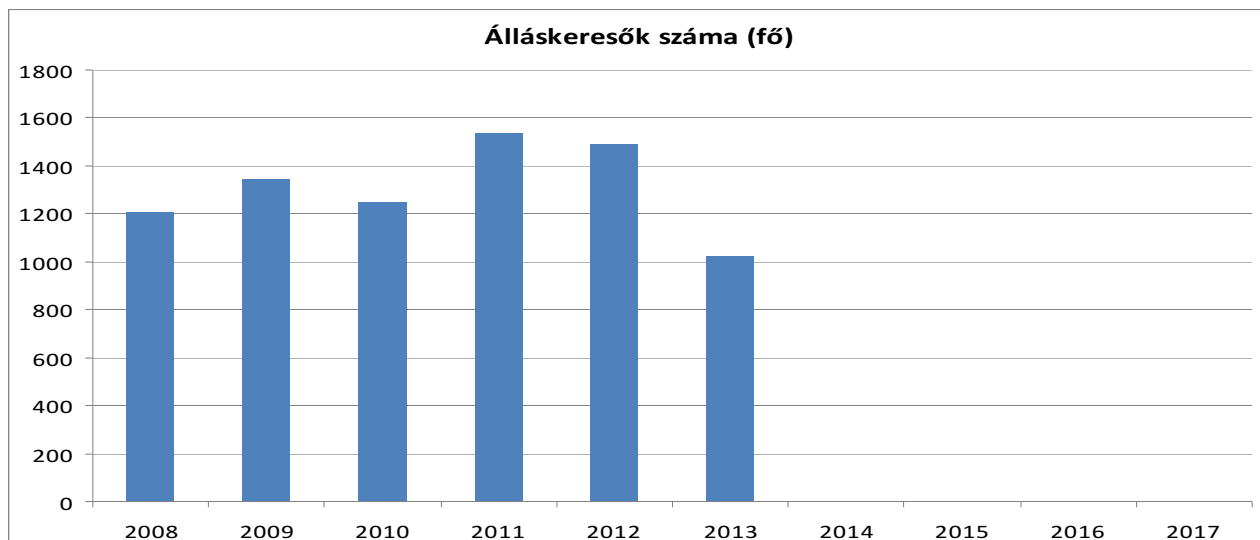
*Felülvizsgálat

A felülvizsgálat során megállapítható, hogy a 2011 évi emelkedést követően lényegesen kedvezőbben alakult a nyilvántartott álláskeresők száma. A mindenkori állandó népességhez viszonyított nyilvántartott álláskeresők százalékos adatai jelentős csökkenést mutatnak.

*A csökkenés mindkét nemet érintette, de markáns változás az esélyegyenlőség által érintett rizikócsoportot, a nőket érintette kedvezőbben. **

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

nyilvántartott álláskeresők száma összesen		2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
	fő	1211	1343	1252	1537	1493	1026
20 éves és fiatalabb	fő	63	71	48	73	69	59
	%	5,2%	5,3%	3,8%	4,7%	4,6%	5,8%
21-25 év	fő	164	226	207	268	242	181
	%	13,5%	16,8%	16,5%	17,4%	16,2%	17,6%
26-30 év	fő	141	157	131	181	181	112
	%	11,6%	11,7%	10,5%	11,8%	12,1%	10,9%
31-35 év	fő	159	181	169	159	164	95
	%	13,1%	13,5%	13,5%	10,3%	11,0%	9,3%
36-40 év	fő	145	142	125	176	164	106
	%	12,0%	10,6%	10,0%	11,5%	11,0%	10,3%
41-45 év	fő	151	141	127	162	148	95
	%	12,5%	10,5%	10,1%	10,5%	9,9%	9,3%
46-50 év	fő	163	168	178	183	168	97
	%	13,5%	12,5%	14,2%	11,9%	11,3%	9,5%
51-55 év	fő	154	172	160	200	194	131
	%	12,7%	12,8%	12,8%	13,0%	13,0%	12,8%
56-60 év	fő	66	80	101	123	149	129
	%	5,5%	6,0%	8,1%	8,0%	10,0%	12,6%
61 év felett	fő	5	5	6	12	14	21
	%	0,4%	0,4%	0,5%	0,8%	0,9%	2,0%

A regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti vizsgálatakor megállapítható, hogy a kedvező elmozdulás szinte minden korcsoportra hatással volt. Fennálló probléma a 61 év feletti munkanélküliek számának növekedése.

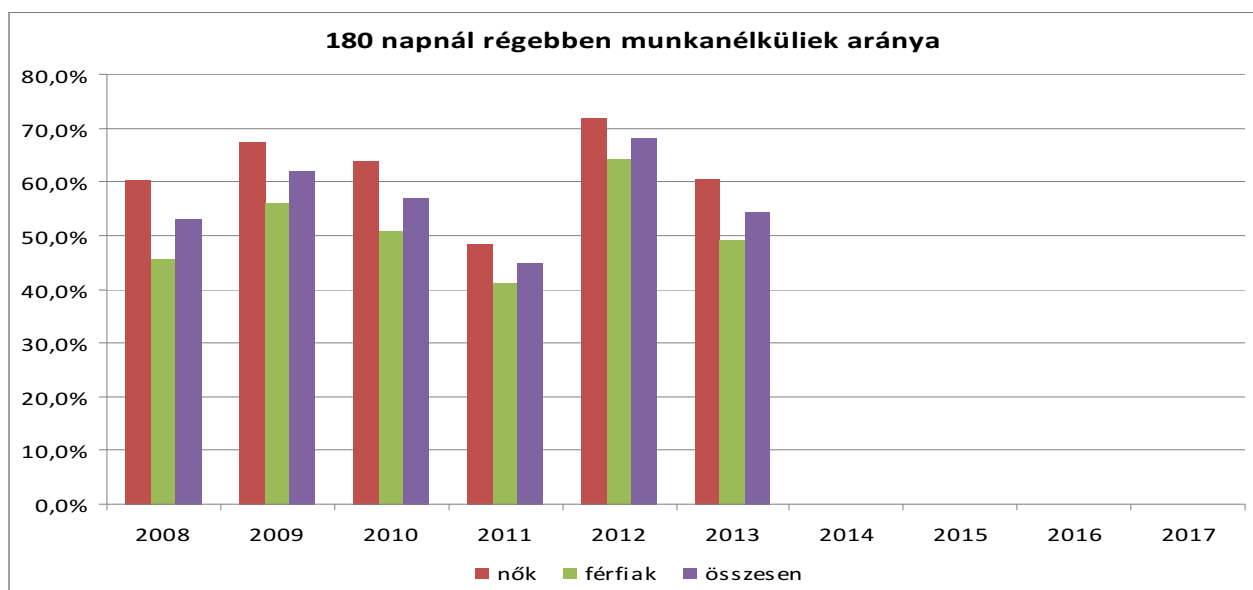
A 2013-as Nemzeti Munkaügyi Hivatal statisztikai adatai szerint a legveszélyeztetettebb korosztály mégis a 21-25 évesek, vagyis a pályakezdő fiatalok. *

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	603	608	1211	364	278	642	60,4%	45,7%	53,0%
2009	708	635	1343	477	357	834	67,4%	56,2%	62,1%
2010	589	663	1252	377	337	714	64,0%	50,8%	57,0%
2011	793	744	1537	384	306	690	48,4%	41,1%	44,9%
2012*	770	723	1493	553	464	1017	71,8%	64,2%	68,1%
2013*	483	543	1026	293	267	560	60,7%	49,2%	54,6%

Forrás: TeIR, TSTAT

*Felülvizsgálat

*Bár a nyilvántartott álláskereső nők száma csökkent a korábbi évekhez viszonyítva, a tartós munkanélküliség erőteljesebb a nők csoportjában. Ennek okai között elsődlegesen kell megemlíteni a nők szerepét a családi életben. A nők nagyobb szerepet vállalnak a gyermeknevelésben és a háztartás vezetésében is. Ez több esetben csak nehezen összeegyeztethető a többgyermekes vagy a kisgyermekes családokban, ezért a nők nehezebben tudnak elhelyezkedni.**

Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1411	1384	2795	63	4,5%	70	5,1%	133	4,8%
2009	1409	1392	2801	95	6,7%	85	6,1%	180	6,4%
2010	1367	1401	2768	76	5,6%	71	5,1%	147	5,3%
2011	1357	1376	2733	94	6,9%	99	7,2%	193	7,1%
2012*	1378	1362	2740	95	6,9%	101	7,4%	196	7,2%
2013*	1361	1364	2725	90	6,6%	95	7,0%	185	6,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

*Felülvizsgálat

Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Alacsony iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma	általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma	
	összesen	nő	férfi	összesen	Összesen	
	fő	fő	fő	fő	fő	%
2001	12687	6545	6142	10930	1757	13,8%
2011*	12670	6660	6010	11823	847	6,7%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A népszámlálási adatokon alapuló kigyűjtés 10 év távlatában vizsgálja a 15 éves és idősebb lakosság körében az általános iskolai végzettségeket. Az a tendencia itt is megfigyelhető, hogy a vizsgált korú lakosság körében a nők vannak többségben. Az alacsonyan iskolázott népesség aránya 2011-re, felére csökkent a 2001. évi adathoz viszonyítva. Törekedni kell arra, hogy mindenki végezze el az általános iskolát, akár felnőttoktatás keretein belül is.*

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

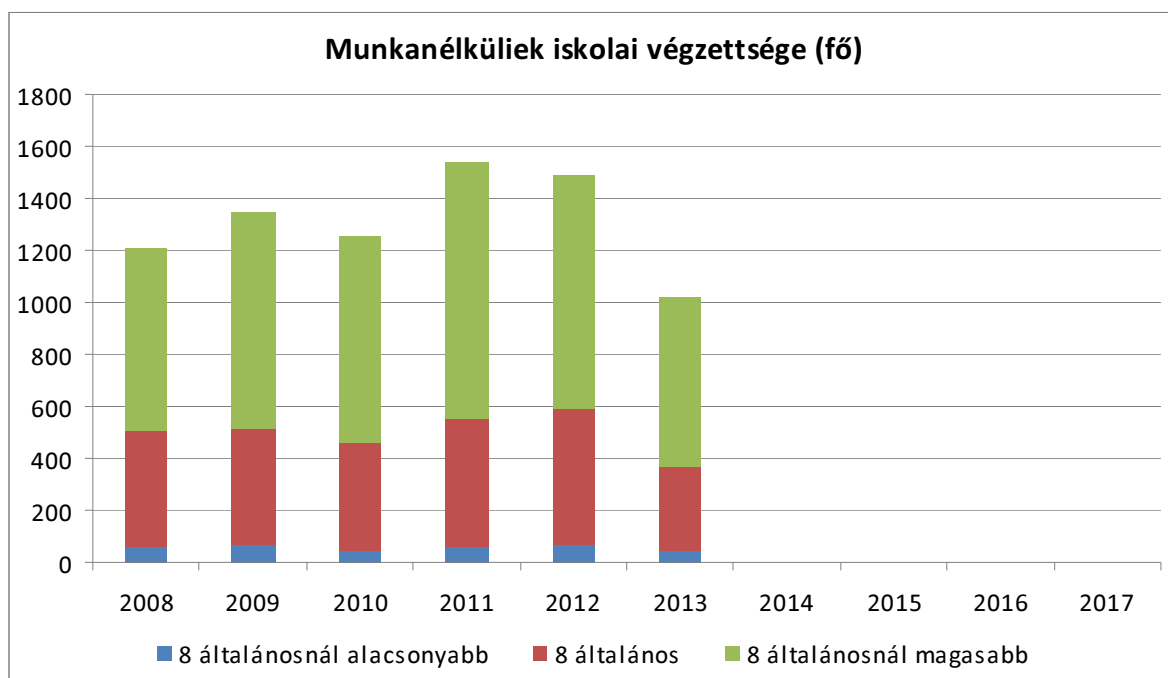
év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	1211	63	5,2%	446	36,8%	702	58,0%
2009	1343	68	5,1%	448	33,4%	827	61,6%
2010	1252	44	3,5%	418	33,4%	790	63,1%
2011	1537	58	3,8%	494	32,1%	985	64,1%
2012*	1493	71	4,8%	518	34,7%	904	60,5%
2013*	1026	43	4,2%	323	31,5%	660	64,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

*Felülvizsgálat

Bár folyamatosan emelkedik a nyilvántartott álláskeresők száma, az álláskeresők iskolai végzettségét tekintve viszont csökken a 8 általános iskolai végzettségnél alacsonyabb, illetve a 8 általános iskolával rendelkező álláskeresők száma. Ez egyrészt adódik a tankötelezettség szigorú betartásából másrészt a célcsoportokat érintő programok és képzések sikerességéből.

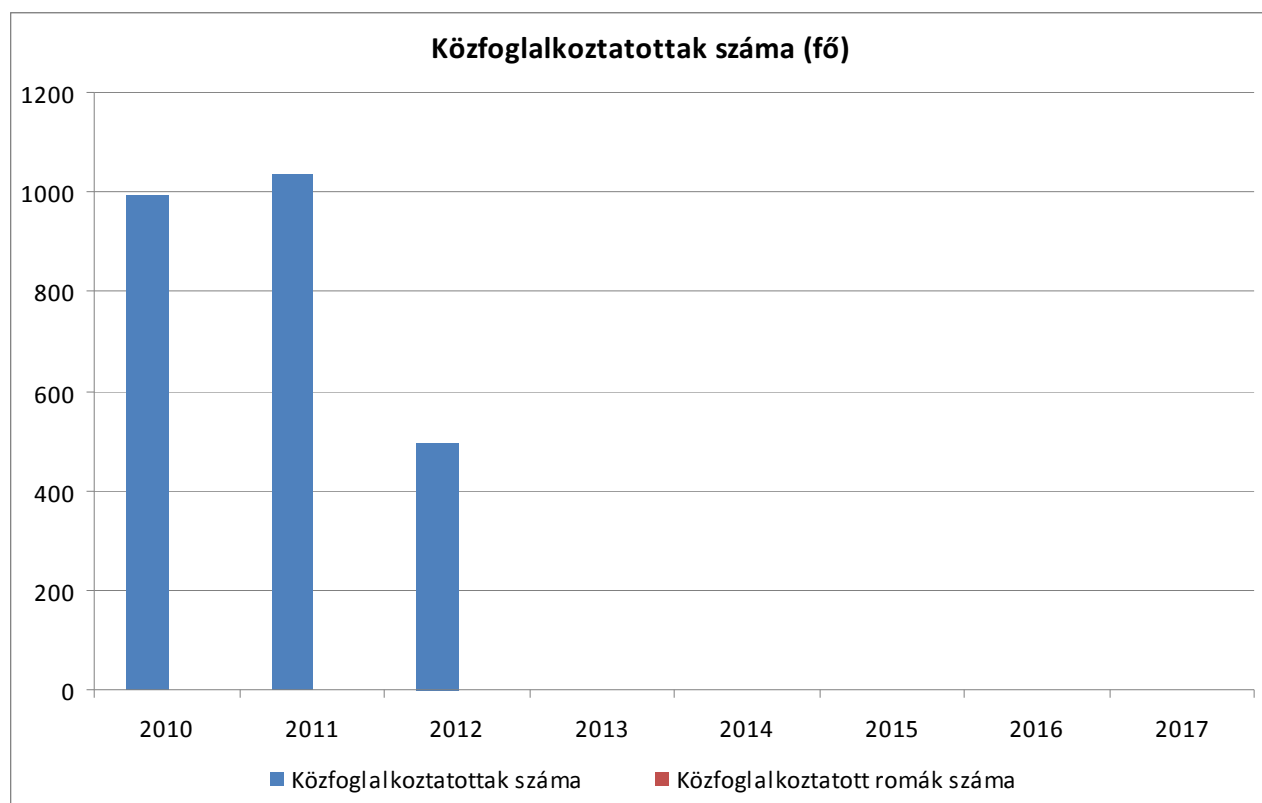
*A 2012-es adatok is csökkenést mutatnak, de a jelentős csökkenés 2013-as adatoknál jelentkezik. A csökkenés mind a három csoportnál kimutatható, független az iskolai végzettségtől.**

Közfoglalkoztatás

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2010	994	9%
2011	1037	9%
2012	447	5%

Forrás: Önkormányzat adatai

Az önkormányzat a foglalkoztatási helyzeten közfoglalkoztatás keretében próbál segítséget nyújtani. 2009-ben a közcélú munkában 557 fő, 2010-ben 994 fővett részt. 2011-ben a rövid időtartamú közfoglalkoztatásban 759 fő, ebből férfi 371 fő, nő 388 fő, a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban 278 fő, ebből férfi 127 fő, nő 151 fő. A közfoglalkoztatás keretében a foglalkoztatottak településtisztasági, közterületek rendezése, intézmények karbantartási, belterületi vízrendezési, szociális és oktatási intézményi kiegészítői feladatokat láttak el.

2012. évben a rövid időtartamú közfoglalkoztatásban összesen 169 fő, ebből férfi 80 fő, nő 89 fő vett részt. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban összesen 153 fő vett részt, ebből 50 fő férfi és 103 fő nő. A „Bio-kazán mintaprojektben” 6 fő férfi került foglalkoztatva. Ugyancsak 2012-ben a „Belvízvédekezés és betonelem gyártás projektben” összesen 104 fő vett részt, ebből 98 férfi és 6 fő nő. 2013-ban ugyan ennek a programnak a keretein belül 73 főt sikerült foglalkoztatni. A munkásoknak a betonelem-gyártás kezdetén egy rövid képzést tartottak, melyen elsajátították a betonáteresz készítésének folyamatát, a sablonok tisztításától kezdve az öntés technológiájáig. A betonelem-gyártásban 9 olyan ember vesz részt, akiknek többsége korábban az építőiparban dolgozott, még a járdalaphoz szükséges sablont is saját maguk készítették el. A belvízelvezető csatornákat szakemberek fel fogják mérni, a színtezés után pedig a terveknek megfelelő mélységűre ássák a mintaprogram résztvevői. Ezt követően elhelyezik az árkokban az elkészített betonelemeket.

2012-ben az Önkormányzatunk a Startmunka-programon belül megvalósuló önkormányzati épületek alternatív fűtési rendszereivel kapcsolatosan megjelenő programjában látta a lehetőséget, hogy az önkormányzat tulajdonába lévő külterületi csatornák partját rendbe téve és az így learatott lágylágy- és fás szárú hajtásokat aprítékolva csökkentse a Polgármesteri Hivatal működéseinek költségét. A cél továbbá, a település tisztítása.

2012-ben a mezőgazdasági programban összesen 60 fő, ebből 22 férfi és 38 nő vett részt.

Közfoglalkoztatás 2013. *kiegészítve**

2013	létszám	férfi	nő
Intézményi kf.	819	398	421
Mg. Átmeneti program	47	16	31
START Munka Mintaprojekt	134	52	82
Egyéb értékteremtő	21	6	15
Belvízvédekezés és betonelem-gyártás	134	132	2
Bio- és megújuló energia projekt	69	69	0
Bio kazán 2.2	2	2	0

*A közfoglalkoztatás célja, a hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatása. Püspökladány város rendezettségének fenntartása, közterületeinek, közintézményeinek tisztántartása, karbantartása. A közfoglalkoztatás szükséges és indokolt a térségre, illetve a településre jellemző magas munkanélküliségi ráta javítása érdekében, valamint a település foglalkoztatottságának növelése egyúttal biztosítja az egyének, családok megélhetését. Szükséges azon személyek foglalkoztatása, akik alacsony iskolai végzettségük miatt szinte teljesen kiszorultak az elsődleges munkaerő-piacról, foglalkoztatásuk, megélhetésük más módon nem biztosított. **

Püspökladány Város Önkormányzata, mint közfoglalkoztató, 2013 évben hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében, összesen 1226 személy foglalkoztatását valósította meg. (férfi: 675 fő, nő: 551 fő)

A közfoglalkoztató és a kirendeltség között létrejött hatósági szerződések tartalmát tekintve, az alábbi foglalkoztatási időszakokban 1188 személy foglalkoztatását tette lehetővé. További 100 fő foglalkoztatása az időközbeni személycserékből adódik.

*2014- ben az összes pályázatban foglalkoztatott személyek száma 2180 fő. A programokban időközben bekövetkezett személyi cserék következtében ez a létszám 2334 főre emelkedett. (férfi: 1080 fő, nő: 1254 fő)**

Téli közfoglalkoztatás, mely képzéssel egybekötött hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás 2014. 12. 01-től 2015. 03. 31-ig tartott. 8 csoport különböző képzésben részesült, a képzést követően az alábbi munkaköröket látták el:

- *Bér és társadalombiztosítási ügyintéző*
- *Konyhai kisegítő*
- *Betanított szárasztészta készítő*
- *Park és kertépítő,- temető kertész*
- *Zöldség és gyümölcsfeldolgozó*
- *Település-karbantartó*
- *Családellátó*
- *Mezőgazdasági munkás**

Intézményes közfoglalkoztatásban alkalmazott munkakörök:

- *Vagyonőr*
- *Kazángépkezelő*
- *Portás, telepőr, egyszerű őr*
- *Egyszerű ipari foglalkozású*
- *Egyéb máshová nem sorolható irodai ügyviteli foglalkozású*
- *Hivatalsegéd, kézbesítő*
- *Intézményi takarító és kisegítő*
- *Udvaros*
- *Egyéb máshová nem sorolható szolgáltatási foglalkozású**

2014-ben a START munka programok keretein belül az alábbi projektek valósultak meg:

Mezőgazdasági munkák projekt (117 fő)

Betonelem gyártás projekt (35 fő)

Tésztakészítés, zöldségsavanyítás, seprűkészítés projekt (20 fő)

*Betonelem gyártás projekt (35 fő)**

*A közfoglalkoztatásban dolgozó személyek továbbképzéseken vesznek részt, ezáltal fejlesztve tudásukat, képzettségüket, így nagyobb eséllyel érvényesülhetnek a piaccgazdaságban. Emellett fontos szociális szerepe van, hiszen a huzamosabb ideje jövedelempótló támogatásban részesülő személyek életkörülményei romlanak. Romlik a lakáshelyzetük, egészségügyi állapotuk esetlegesen eladósodás veszélyezteti őket. A jövedelmi helyzetük javulása lehetővé teszi, hogy önerőből, külső segítség nélkül javítsanak az életükön.**

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Átmeneti segély

	2009	2010	2011	2012
fő	2572	3405	2798	2894

Temetési segély

	2009	2010	2011	2012
fő	124	113	110	90

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

	2009	2010	2011	2012
fő	112	555	460	503

Az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatok mellett a lakosság érdekét szem előtt tartva önként vállalt pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokkal segíti a szociálisan rászoruló személyeket. Tanévkezdési támogatás, BURSA Hungarica Felsőoktatási ösztöndíj, nyugdíjasok gyógyfürdő kezelésének önkormányzati támogatása, adósságcsökkentési támogatás, nyári gyermekétkeztetés onereje, Arany János ösztöndíj támogatás. Ezek a támogatások mind az esélyegyenlőséget hivatottak megteremteni.

Álláskeresési támogatásban részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	Álláskeresési támogatásban részesülő fő	%
2008	11185	327	2,9%
2009	11018	419	3,8%
2010	11088	538	4,9%
2011	11038	559	5,1%
2012	10857	nincs adat	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	1211	327	27,0%
2009	1343	419	31,2%
2010	1252	538	43,0%
2011	1537	559	36,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)	
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában
2008	670	5,99	0	0
2009	192	1,74	501	37,3
2010	121	1,09	456	36,42
2011	159	1,44	695	45,22
2012*	136	1,24	849	56,87
2013*	134	1,24	842	82,07

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

*Felülvizsgálat

Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Figyelembe kell venni, hogy 2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BPJ), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás jelenlegi összege egyenlő az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-ával, azaz 22.800.-Ft/hó.

A település munkanélküliségi adataiból egyértelműen látszik a magyarországi gazdasági válság hatása. A válság tetőpontját 2010-ben érte el. 2008-tól jelentősen emelkedett a munkanélküliek száma. Az érintett korcsoport száma minimálisan csökkent ugyan az évek során, de az álláskeresési támogatásban részesülők és a nyilvántartott álláskeresők arányát tekintve a 2,9%-ról 5,1%-ra emelkedett az arány. Amíg 2008-ban 1211 fő regisztrált munkanélkülit tartottak számon, a településen, addig 2012-ben már 1537-et, ami közel 27-os emelkedést jelent. A munkanélküliek számának növekedése együtt járt a különböző támogatásban részesítettek – lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, méltányossági közgyógyellátás – számának emelkedésével.

A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban kedvező, hogy nem emelkedett a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma. Ez köszönhető annak, hogy az Önkormányzat és a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Kirendeltsége a munka-közvetítések és közfoglalkoztatásoknál előnyben részesíti ezt a hátrányos helyzetű csoportot.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	945
2009	1076
2010	1038
2011	1137
2012	975

Forrás: Önkormányzati adat

Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	125
2009	103
2010	80
2011	88
2012	80

Forrás: Önkormányzat

Az Szt. alapján a közgyógyellátás a **szociálisan rászorult személy** részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A közgyógyellátás alanyi jogon, normatív jogon és méltányossági jogcímen kapható.

Az Szt. szerint az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével - a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

2013. január 1-én a szociális ellátások feladat és hatásköreiben változás történt.

2013. január 1-től a járási hivatalok látják el az alábbi szociális ellátásokkal kapcsolatos feladatokat:

- *időskorúak járadéka,*
- *ápolási díja;*
- *alanyi és normatív közgyógyellátás*
- *egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.*

A települési önkormányzat jegyzője a Szociális törvényben meghatározott feltételek szerint az alábbi ellátásokat biztosította:

- *foglalkoztatást helyettesítő támogatás,*
- *rendszeres szociális segély,*
- *lakásfenntartási támogatás;*

A települési önkormányzat képviselő-testülete a Szociális törvényben, illetve az önkormányzat rendeleteiben meghatározott feltételek szerint az alábbi ellátásokat biztosítja:

- *átmeneti segély,*
- *temetési segély;*
- *méltányossági közgyógyellátás*
- *adósságkezelési szolgáltatás*
- *önkormányzati bérlakás*
- *gyermekvédelmi kedvezmény*
- *óvodáztatási támogatás*
- *kiegészítő gyermekvédelmi támogatás*
- *nyári gyermekétkeztetés*
- *Bursa-Hungarica ösztöndíj támogatás*
- *70 éven felüliek egyszeri támogatása*
- *nyugdíjasok gyógyfürdő támogatása*
- *köztemetés**

SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK	2013 (fő)	2014 (fő)
normatív lakásfenntartási támogatás	1384	1166
adósságcsökkentési támogatás	127	62
átmeneti segély, önkormányzati segély	1295	2288
rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény	252	0
temetési segély	112	88
köztemetés	19	20
rendszeres gyermekvédelmi támogatás	1654	1152
Bursa-Hungarica	320	247
rendszeres szociális segély	134	130
foglalkoztatási támogatás	842	703
óvodáztatási támogatás	106	87
méltányossági közgyógyellátás	177	165
nyári gyermekétkeztetés	375	356

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1.-től jelentős mértékben átalakul. A változtatás lényege, hogy a jövedelemkompenzációt biztosító támogatások a járásokhoz, míg a kiadáskompenzáló segélyek az önkormányzatokhoz kerülnek.

*2015. március 1. napjától a lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésre került a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényből. Hatáskörváltás az aktív korúak ellátását érintette, ezen ellátást 2015. március 1. napjától a járási hivatalok állapítják meg.**

Felülvizsgálat* (Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Felülvizsgálat 2015)

Az átalakulás érintette a települési önkormányzatok rendeletalkotási kötelezettségét is azzal, hogy az Szt. 2015. március 1. napján hatályba lépő 132. § (4) bekezdés g) pontja szerint felhatalmazást kapott a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait.

Az önkormányzat által biztosított ellátás neve 2015. március 1. napjától egységesen települési támogatás, amely kiváltja a korábbi önkormányzati segélyt is. E támogatás keretében az önkormányzat az általa támogatandónak ítélt, rendeletében szabályozott élethelyzetekre nyújthat támogatást.

Az Szociális törvény által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Az önkormányzatok felelőssége jelentősen megnőtt a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1.-től kikerültek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, így a településen lakhatási támogatás jogcímen továbbra is biztosított az ellátás.

Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március 1.-től kikerült a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

A méltányossági közgyógyellátás szabályai 2015. március 1.-től kikerült a szociális törvényből, ettől az időponttól kezdődően biztosítása nem kötelező.

Az önkormányzat a települési támogatás keretében gyógyszer-támogatás jogcímen biztosítja a támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

*Az önkormányzatok által biztosított önkormányzati segély ellátás neve 2015. március 1.-től egységesen települési támogatás lett.**

Felülvizsgálat* (Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Felülvizsgálat 2015)

Települési támogatás

A képviselő-testület a szociális törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt 2015. március 1-től a 4/2015 (II. 27.) számú önkormányzati rendelet alapján.

A települési támogatás típusai:

Havi rendszerességgel nyújtott települési támogatások

Lakhatási támogatás

Lakhatási támogatás állapítható meg annak a háztartásnak a lakhatási kiadásainak enyhítésére, amelyben a háztartás tagjainak az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

Gyógyszertámogatás

A gyógyszertámogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona, és a havi rendszeres gyógyszerköltsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 %-át, és közgyógyellátásra nem jogosult.

Eseti jelleggel biztosított rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatás

*Rendkívüli települési támogatás állapítható meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére, vagy annak, aki meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartásra köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti.**

Természetben nyújtott szociális ellátások

Köztemetés

A közköltségen eltemetett személy eltemettetésére köteles hozzátartozója egészben mentesíthető a temetési költség megtérítése alól, amennyiben saját illetve családja egy főre jutó havi jövedelme a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el.

A közköltségen eltemetett személy eltemettetésére köteles hozzátartozója a temetési költség 50 %-ának megfizetése alól mentesíthető, amennyiben saját, illetve családja egy főre jutó havi jövedelme a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át nem éri el.

Továbbra is elengedhetetlen feladat a rászorulóknak minél színvonalasabb, hatékonyabb, célzottabb segítése annak érdekében, hogy életkörülményeik, személyiségük, önbecsülésük és önértékelésük is fejlődjen.

*A szociális támogatási rendszer működtetésének célja, hogy a családok megfelelő védelmet kapjanak a társadalmi kirekesztődés ellen. **

Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

Bérlakás, szociális lakhatás, egyéb nem lakáscélú ingatlan

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	5964	0	6	0	77	0	0	0
2009	5982	0	6	0	65	0	0	0
2010	5987	0	6	0	65	0	0	0
2011	5983	0	6	0	65	0	0	0
2012	5992	0	6	0	65	0	0	0
2013*	5993	0	6	0	65	0	0	0

*Felülvizsgálat

Lakhatást segítő támogatás

év	Méltányossági lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	Normatív lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	95	794	0
2009	98	834	0
2010	78	842	0
2011	55	1299	0
2012	35	1399	0
2013*	0	1384	127
2014*	0	1166	62

A 2011. évi CLXVI. törvény 84. §. alapján, hatályát veszítette a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 38. § (1) bekezdés c) pontja, 38. § (9) és (10) bekezdése, mely szabályozta az önkormányzatok által nyújtható lakásfenntartási támogatást. A helyi lakásfenntartási támogatások 2012. március 31. napjával bezárólag megszüntetésre kerültek.

2011. évben jelentősen meg nőtt a normatív lakásfenntartási támogatásban részesülők száma. Ez annak köszönhető, hogy az addigi 57.000.-Ft (az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%) egy főre jutó jövedelem határt, mint jogosultsági feltételt a kormány felemelte az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-ára. 2011. szeptemberétől így az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem határ 71.250.-Ft.

*Felülvizsgálat

Ezzel a kedvezőbb jogosultsági feltétellel közel 400 háztartás jutott normatív lakásfenntartási támogatáshoz, ezzel is mérséklődtek a háztartások kiadásai.

Ám a jövedelmi helyzetek romlása miatt 2011. évhez viszonyítva 2012. évben 100 háztartással emelkedett a támogatottak köre.

Az Önkormányzat erre a súlyos helyzetre gyorsan reagált. A közüzemi díjak megfizetésével küzdő, szociálisan rászorult családok számára a további eladósodásuk megakadályozása érdekében 2012. 09. 01.-től elindította az adósságkezelési szolgáltatást.

Az adósságkezelési szolgáltatás, mint támogatás gyakorlatilag három részből áll. Legfontosabb eleme az adósságcsökkentési támogatás, ami a felhalmozott adósságunk maximum 75%-ának önkormányzat általi átvállalását biztosítja. A szolgáltatásnak része továbbá a lakásfenntartási támogatás, amely a lakásunk fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainkhoz nyújtott havi fix összegű (pár ezer forintos) támogatás. Harmadik eleme a szolgáltatásnak az adósságkezelési tanácsadás.

Az Önkormányzat segítve a fiatal házasok lakáshoz jutását, már 1994 óta biztosítja vissza nem térítendő pénzbeli támogatás formájában az első lakáshoz jutás támogatását. A támogatást igénylők száma a gazdasági helyzet miatt csökken, 2012-ben 10 házaspár részesült ebben a támogatásban.

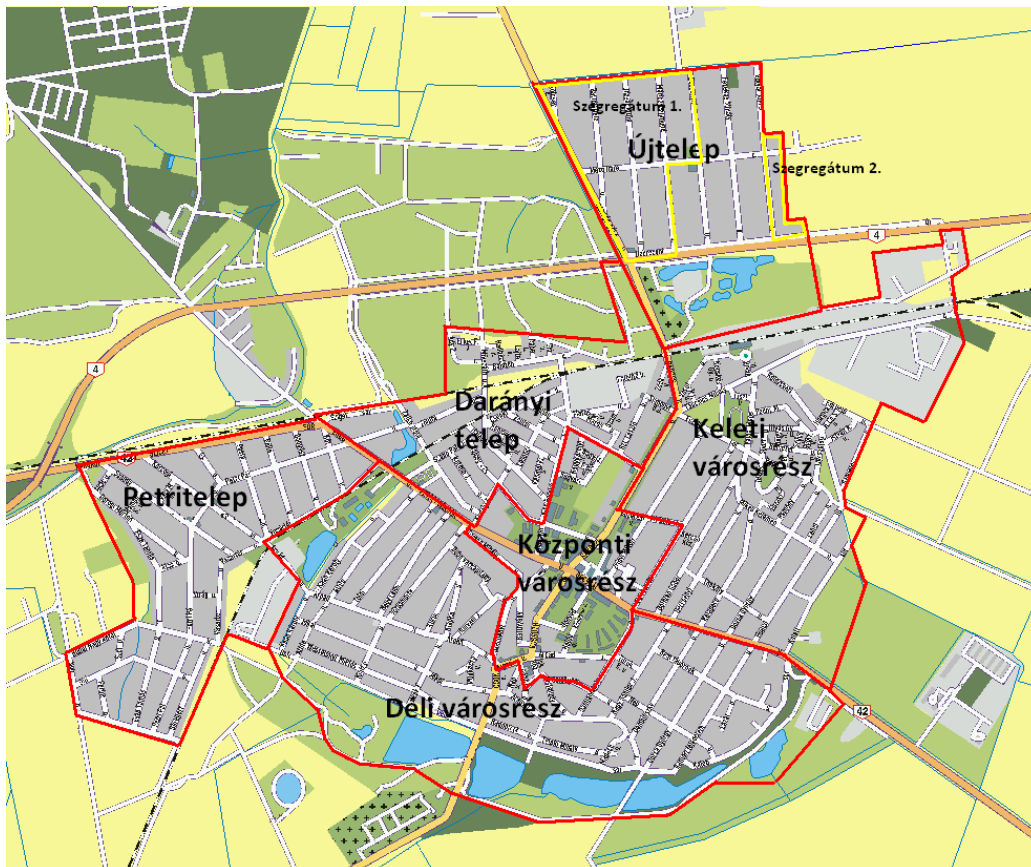
Püspökladányban a szolgáltatói hálózat jól kiépített. A város vezetékes ivóvíz, vezetékes villanyáram-szolgáltatása lefedett. A csatornahálózat kiépítése nagymértékben lefedett, és jelenleg is folyamatban vannak a beruházások. A családok szociális helyzetének romlása miatt egyre több háztartás kényszerül vezetékes gázszolgáltatás helyett a fatüzelést választani. Ezzel próbálják megelőzni a számlatartozások felhalmozását vagy már a szolgáltatás megszüntetése miatt, kényszerülnek ezt az alternatívát választani.

*Lásd még: Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása/Települési támogatás**

Telepek, szegregátumok helyzete

A telep/szegregátumban élők száma

Városrészek, szegregátumok lehatárolása

Központi városrész: 2747fő

Keleti városrész: 3171 fő

Déli városrész: 3757 fő

Petritelep: 2695fő

Darányi telep: 1703 fő

Újtelep: 1803 fő (Bessenyei u.; Bólyai János u.; Debreceni u.; Fazekas Mihály u.; Mező Imre u.)

Szegregátum 1: Bartók Béla u.; József Attila u.; Kölcsey u.; Mező Imre u.; Móricz Zsigmond u.;

Szegregátum 2: Rózsa Ferenc u.

(2009-es adat)

A Központi városrész funkciógazdagabb, mint a város többi része. Így több városrész sok esetben kifejezetten funkcióhiányos, pl., szolgáltatás, gazdaság, humán szolgáltatások. Legfeltűnőbb a humán funkciók hiánya a központi városrészen kívüli területeken, de a közösségi funkciók is jórészt hiányoznak a városrészekből. A város funkcionális szempontból centralizált, ahol a központot jobbra lakófunkciójú területek veszik körül.

A telepen/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői

Lakáskörülmények

1. Szegregátum

A lakóterületen található házak többsége szoba-konyhás, éléskamrával ellátott lakás, ahol a WC-k a csatornázás hiánya miatt az udvarban találhatóak. A 2009-es adatok szerint 486 lakás van, melyből 2 szociális bérlakás. A bérlakásokban élők gyakorlatilag segélyből élnek, a bérleti és közüzemi díjakat nem tudják fizetni. A saját tulajdonú lakásokban itt élőknek a felújításra, tereprendezésre nincs anyagi forrásuk.

2. Szegregátum

A lakóterületen a 2009-es adatok szerint 5 db lakás található, bérlakás nincs a szegregátumban.

Püspökladány Város Önkormányzat tulajdonában 66 db bérlakás van a város több területén, ezek az épületek zömmel 1960 előtt épültek. Alap nélküliek, többnyire vályog falazatú lakások, felújításra szorulnak. Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások a város több területén találhatóak.

Az Újtelepen 2 db komfortos, a Borbástón 15 db lakás van (6 db komfortos, 9 db komfort nélküli), a Petritelepen 2 db lakás van (1 db komfort nélküli, 1 db összkomfortos (szolgálati lakás)), a központhoz közel 9 db lakás van (3 db komfort nélküli, 6 db komfortos (2 db komfortos szolgálati lakás)). A központban 40 db lakás van (19 db összkomfortos, 10 db komfortos, 11 db komfort nélküli). Az itt élő bérlők többgyermekes családok, nyugdíjasok vagy egyedülállóak, rossz anyagi körülmények között élnek, szociális alapon rászorultak, a városközpontban szanálásra került, lebontásra ítélt épületekből kerültek ki.

Az Anti-szegregációs tervet megalapozó fontosabb adatok és információk

A két szegregátumot megvizsgálva különösen nagy eltérés mutatkozik az iskolázottságban, a gazdasági aktivitásban, a lakások minőségi mutatóiban. Az **1. számú** terület minden mutató tekintetében a leginkább veszélyeztetett terület. A helyszíni bejárások nem csak a látható infrastrukturális elmaradottságot teszik egyértelművé, de az itt élő lakosság státusza is rendkívül alacsony. Az itt élők 63,4 %-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, ami tovább rontja a munkába állás esélyeit. A táblázatból jól látszik, hogy erősen leromlott állapotú területről van szó, hiszen a lakásállomány 41,5 %-a alacsony komfort fokozatú lakás.

A **2. számú szegregátumként** megjelölt terület ugyan eléri a szociális rehabilitáció küszöbértékeit, és lakosság szám is meghaladja a 100 főt, de a 2008 évi segélyezési mutatók, a lakás állomány fizikai állapota arra engednek következtetni, hogy felül kell vizsgálni e területek státuszát. Az itt élők 90 %-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, ami tovább rontja a munkába állás esélyeit. A lakóterületen nincs nyilvántartva felsőfokú végzettségű lakos, ami a jövő szempontjából azért kedvezőtlen, mert roma értelmiséggel a társadalmi integráció eredményesebb lenne. Az alacsony komfortfokozattal rendelkező lakások száma e területen is jelentős. A gazdaságilag nem aktív népesség és a munkanélküliek, ezen belül a tartósan munkanélküli lakónépesség aránya mindkét szegregátumban jelentős mértékű. Forrás: Püspökladány Integrált Városfejlesztési Stratégia 2009

Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában már megfogalmazott Anti-szegregációs feladatok folyamatos kivitelezése történik.

1. Püspökladány Újtelepi városrész szennyvízcsatorna hálózatának kiépítése (KEOP) – a csatorna építése mellett ezzel a beruházással megoldódik a foszformentesítés, megépül az új szennyvíziszap tározó - *FOLYAMATBAN*
2. Püspökladányi belterületi kerékpárút hálózat fejlesztése (ÉAOP) – Püspökladány Petritelep városrész és Déli városrész bekapcsolása a város kerékpáros-hálózatába. *MEGVALÓSULT*
3. „Öntsünk tiszta vizet a pohárba” (KEOP) – Ivóvízjavító program. *MEGVALÓSULT*
4. Püspökladány belterületi vízrendezése (ÉAOP) – Csapadékvíz-elvezető csatorna felújítása, átépítése *MEGVALÓSULT*

Folyamatban lévő pályázatok:

1. Funkcióbővítő integrált települési fejlesztések (ÉAOP) - *FOLYAMATBAN*

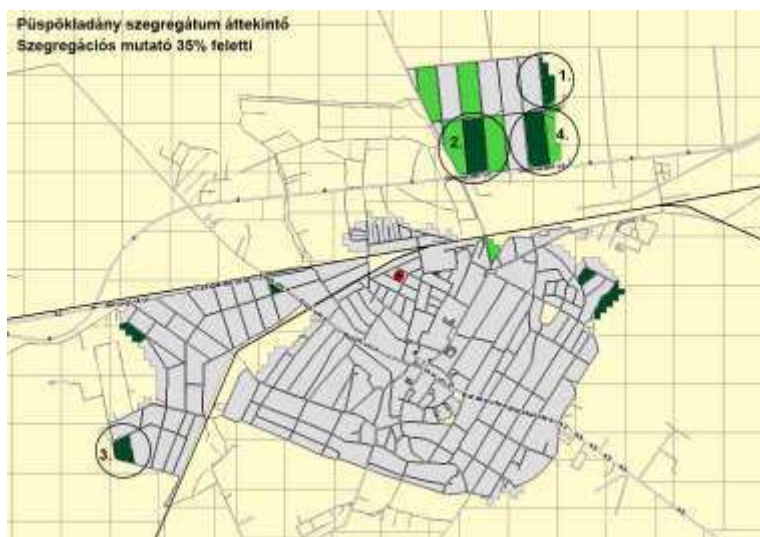
2. Bentlakásos Otthon létesítése - *FOLYAMATBAN*
3. Önkormányzati utak építése – Püspökladány belterületén 20 db földút, szilárd burkolatú úttá történő kiépítése - *FOLYAMATBAN*

Szegregációval veszélyeztetett terület, a lakosság átrendeződésének folyamata

A Püspökladány Város Integrált Településfejlesztési Stratégia részeként készült Anti-szegregációs program a 2011. évi népszámlálási adatok alapján készült.

A KSH 4 szegregátumot azonosít, ám két szegregátum egymással összefüggő területet alkot, így a program ezt a két területet egy szegregációnak tekinti.

*Így a program három szegregátumot azonosít, ezek közül az 1. és 2.sz. az Újtelep városrészben belül helyezkedik el, a 3. sz. pedig a város egy másik pontján, a Petritelep városrészben található.**

Püspökladány szegregátumokat bemutató térképe. 2011. évi népszámlálás, KSH.*

Szegregátum 1.: A területen élők száma 310 fő, 0-14 évesek aránya 22,6%, a 60 év felettek aránya 12,9%. Az aktív korúak 67,0%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, a háztartások. 54,2%-ban egyetlen foglalkoztatott sincs. Lakásfenntartási támogatásban 35 háztartás részesül, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 67 gyermek kap.

*A területen található lakások száma 98, az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 16,3%. Egyszobás lakás nincs ezen a területen. A házak többsége tipikus falusi kockaház, a minőségük nagyon különböző. A közművek kiépítettek, de nincs pormentes út a Fazekas Mihály, Gárdonyi Géza 80. szám után, Bólyai utca, a József Attila (folyamatban), a Bartók Béla(folyamatban), és a Móricz Zsigmond utcán. **

Forrás: Anti-szegregációs program 2015

*Felülvizsgálat

A szolgáltatások részben helyben a szegregátumon belül, részben a városközpontban tömegközlekedéssel elérhető, van helyi autóbusz járat (iskolabusz), és helyközi buszközlekedés is igénybe vehető. A területen magas a roma lakosság aránya.

A szegregációval veszélyeztetett területen az alábbi intézkedések történtek:

- a) Újtelepi szennyvízhálózat kiépítése
- b) Ivóvíz minőség javító beruházás
- c) Egészségügyi alapellátás fejlesztés, orvosi rendelők felújítása*

Szegregátum 2.: A területen élők száma 138 fő. 0-14 évesek aránya, 22,5%. 60 év felettek aránya 18,1%. Az aktív korúak több, mint 69,5%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 66,7%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs. 16 fő vesz részt közfoglalkoztatásban. Lakásfenntartási támogatásban 23 háztartás részesül, rendszeres szociális segélyben 5 fő részesül. 27 gyermek kap rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. A területen található lakások száma 55, ennek 27, 3%-a alacsony komfortfokozatú. 3,9 % az egyszobás lakások aránya. A házak többsége tipikus falusi kockaház, állapotuk nagyon különböző. A szolgáltatások részben helyben a szegregátumon belül, részben a városközpontban tömegközlekedéssel elérhető, van helyi autóbusz járat (iskolabusz), és helyközi buszközlekedés is igénybe vehető.

A területen magas a roma lakosság aránya.

A szegregációval veszélyeztetett területen az alábbi intézkedések történtek:

- a) Újtelepi szennyvízhálózat kiépítése
- b) Ivóvíz minőség javító beruházás
- c) Egészségügyi alapellátás fejlesztés, orvosi rendelők felújítása*

Szegregátum 3.: A területen élők száma 83 fő, 0-14 évesek aránya, 34,9%, a 60 éven felüliek aránya 10,8%. Az aktív korúak 66,7%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 54,2%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs. Közfoglalkoztatásban 12 fő vesz részt. Lakásfenntartási támogatásban 18 háztartás részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 19 fő részesült. A területen található lakások száma 22, ezek 22,7%-a alacsony komfortfokozatú. A lakások 13,1 %-a egyszobás. Forrás: Anti-szegregációs program 2015

*Felülvizsgálat

A házak többsége tipikus falusi kockaház, állapotuk, minőségük különböző. a közművek ki lettek építve, de a Nyíl utca nem pormentes. A szolgáltatások részben helyben a szegregátumon belül, részben a városközpontban tömegközlekedéssel elérhető, van helyi autóbusz járat (iskolabusz), és helyközi buszközlekedés is igénybe vehető. A területen magas a roma lakosság aránya.

A szegregációval veszélyeztetett területen az alábbi intézkedések történtek:

- a) Ivóvíz minőség javító beruházás*
- b) Egészségügyi alapellátás fejlesztés, orvosi rendelők felújítása**

Az Anit-szegregációs Programban a szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések kerültek megfogalmazásra:

- 1. Az esélyegyenlőség biztosítása a város minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembevételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez*
- 2. Oktatási integráció biztosítása az integrációt segítő pedagógiai programok fenntartásával, bővítésével*
- 3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása*
- 4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása*
- 5. Közösségi terek, közösségi szolgáltatások**

Forrás: Anti-szegregációs program 2015

A szegregáció mentességet segítő intézkedések egyike, hogy az Újtelepi városrészen Könyvtár pont létesült. 2015. július 1-jén együttműködést kötött a Püspökladányi Tájékoztató és Közművelődési Központ, Könyvtár, Múzeum és a Püspökladányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Az együttműködés a roma kultúra és közösségi hagyomány szempontjából nagyon fontos. A Könyvtár pont létrehozásával, cél, hogy minél teljesebb körű, komplex szolgáltatást tudjanak biztosítani a településrészen élő lakosság számára. Fontos cél az információ megfelelő áramlása, esélyegyenlőség biztosítása a kultúra területén.

*A Szajol – Püspökladány vasútvonal felújítása során kiépített aluljáró akadály nélkül köti össze az Újtelepi városrészt a Központi résszel. Így a szegregált településrész aktívan kapcsolódik a településhez. A Baross utcai aluljáró gyalogos és gépjárműforgalom számára is alkalmas. A város egészét érintő infrastrukturális fejlesztés valósult meg. **

**Felülvizsgálat*

Közlekedés

A városi közlekedés jelentős eleme a kerékpáros közlekedés. A településen közlekedős közül csaknem 50% kerékpározik. A kerékpárút-fejlesztések jelentősen megkönnyítik és biztonságosabbá teszik a közlekedést.

A közlekedéssel kapcsolatos fejlesztések folyamatosak. A Püspökladányban Város ITS-ban feltárt problémákra a következő javaslatok fogalmazódtak meg:

- *M4 autópálya tehermentesítést biztosító szakaszának megépítése*
- *Belterületi kerékpáros közlekedést segítő fejlesztések*
- *Külterületi kerékpárút kiépítése*
- *Gyűjtőutak felújítása, fejlesztése*
- *Út- és forgalomtechnikai korrekció*

*Forrás: ITS részlet**

Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft. Püspökladány város, Báránd, Biharnagybajom, Földes, Sárrétudvari és Szerep községek lakosainak nyújt alap- és szakellátási szolgáltatásokat.

Az egészségügyi alapellátás keretében háziiorvosi, gyermekorvosi és fogorvosi ellátás működik az intézményben, továbbá 15 szakterületen biztosított a térség járóbeteg szakorvosi ellátását. Belgyógyászat, bőr- és nemi beteg gyógyászat, foglalkozás egészségügy, fül-orr-gégészet, gyermekpszichiátria, ideggyógyászat, kardiológia, laboratórium, nőgyógyászat, röntgen, sebészet, szemészet, traumatológia, tüdőgyógyászat és gondozás, ultrahang, urológia 5 háziiorvosi szolgálat, 4 fogászati szolgálat és 3 gyermekgyógyászat működik az épületben.

A város központjában és a Petri telepi városrészben még egy-egy háziiorvosi szolgálat működik.

A Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft üzemeltetésével városunkban reumatológiai és fizioterápiás szakrendelés és fürdőorvosi ellátás üzemel nappali szanatóriummal, ahol TB által támogatott gyógykezelések vehetőek igénybe.

A városban napi 24 órás orvosi ellátás biztosított.

Mindkét intézményben heti rendszerességgel betegjogi képviselő biztosítja a betegek jogainak érvényre jutását.

Az intézmények épülete akadálymentesített.

Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma
2008	9	6	3
2009	9	6	3
2010	9	6	3
2011	10	7	3
2012	10	7	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat önként vállalt feladatai között szerepel, hogy rezsiköltség-támogatást nyújt a vállalkozó házi orvosok és az iskolaorvosi rendelő részére.

Folyamatban van az „Egészségügyi alapellátás, egészségházak és járóbeteg-szakellátás fejlesztése (ÉAOP) pályázat”, melynek keretein belül a Petritelep és Újtelepi városrészben lévő orvosi rendelők felújítása, bővítése és a rendelők eszközbeszerzése történne. Az egészségügyi szolgáltatások minőségjavítása érdekében folyamatban van a tüdőszűrő gép beszerzése.

A pályázat megvalósult, lásd: Fogyatékkal élők helyzete/A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés, akadálymentesítés

Sport

Az önkormányzat feladatát e területen a helyi sportkoncepció és a megvalósításához szükséges helyi rendelet szabályozza. Az önkormányzat kötelező feladata a helyi sporttevékenység támogatása, a sportszervezetekkel való együttműködés, a tulajdonát képező sportlétesítmények fenntartása és működtetése, az iskolai testnevelés és sporttevékenység feltételeinek megteremtése.

A sport szerepet játszik az egészségfejlesztésben, önértékelésünkben, közérzetünk javításában, személyiség fejlődésünkben. Élettani és pszichológiai fontossága mellett a szórakozás, a szabadidő eltöltésének is kiváló módja, a csapatszellem, a kitartás, a versenyszellem megalapozója.

Kiemelten kell kezelni a gyermek, serdülő és ifjúsági korosztály sportját. E korosztályok harmonikus fejlődése csak a rendszeres napi mozgással, testneveléssel és sporttal biztosítható. Ennek érdekében:

fel kell kelteni a fiatalok figyelmét népszerűsítő, propaganda eszközökkel a sport szerepére, jelentőségére az egészségfejlesztésben, a mindennapi jó közérzet kialakításában, ügyességi, sport – és váltóversenyek szervezésével népszerűsíteni kell a közösségi sportolás örömét,

nyári diáksport napközis táborokat kell szervezni, utánpótlás – nevelő projektekkel együttműködve,

fejleszteni kell az iskolai testnevelés és sport tárgyi feltételrendszerét,

kiemelt feladat a tömegsport, szabadidősport népszerűsítése, a sportolásra nevelés, amelyet az iskolák, a helyi sportkörök, egyesületek együttműködésével kell elérni, mivel a szabadidősport a versenysport alapja,

lehetővé kell tenni ingyen vagy elfogadható bérleti díj mellett a sportlétesítmények igénybevételét a szabadidősport számára,

lehetőséget kell adni az extrém sportoknak, az erre irányuló kezdeményezéseket fel kell karolni, támogatni kell.

A sporttevékenységek önkormányzat általi anyagi támogatása továbbra is a Püspökladány Sportjáért Alapítványon keresztül valósul meg.

Szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Szt. 56. § (1) bekezdése szerint a szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alap – és szakosított ellátásokat.

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK:

1. étkeztetés
2. házi segítségnyújtás
3. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
4. gyermekjóléti szolgáltatás
5. családsegítés
6. közösségi ellátások
7. nappali ellátást nyújtó intézmények

Az alapellátások megszervezésével az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászoruló személyek önálló életvitelük fenntartásához, egészségi és mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásához.

1. **étkeztetés:** napi legalább egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni azoknak a rászorultaknak, akik önmaguk, vagy eltartottjaik részére az étkezést nem tudják biztosítani, vagy aki kora, illetve egészségi állapota miatt erre képtelen.

2. **házi segítségnyújtás:** azokról a személyekről kell gondoskodni, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak, illetve azokról a gyermekekről, akik részére nappali, vagy bentlakásos intézményben ellátás nem biztosítható és a szülők a gyermek napközbeni ellátását nem, vagy csak részben tudják megoldani.

3. **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:** a saját otthonukban, egészségi állapotuk, koruk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

4. **Gyermekjóléti szolgáltatás:** célja a gyermekek családból történő kikerülésének megelőzése.

5. **Családsegítés:** a családsegítő szolgáltatás általános és speciális segítő szolgáltatása keretében a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak.

6. **Közösségi ellátások:** célja a pszichiátriai illetve szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése.

7. **Nappali ellátást nyújtó intézmények** – a hajléktalan személyek és elsősorban az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális segítségre szoruló, a saját otthonukban élő személyek részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSI FORMÁK:

1. ápolást, gondozást nyújtó intézmények,
2. rehabilitációs intézmények
3. átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények
4. lakóotthonok

Amennyiben az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászoruló személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási forma keretében kell ellátni gondozásukat.

1. **ápolást-gondozást nyújtó intézmények:** Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról gondoskodó intézmény.

Intézmény fajtái:

- idősek otthona
- pszichiátriai betegek otthona
- fogyatékos személyek otthona
- szenvedélybetegek otthona
- hajléktalanok otthona

2. **átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények:** ideiglenes jelleggel, legfeljebb 1 év időtartamra, teljes körű ellátást, illetve éjszakai bent tartózkodást biztosítanak.

Intézmény fajtái:

- az időskorúak gondozóháza
- fogyatékosok gondozóháza

- pszichiátriai betegek átmeneti otthona
- szenvedélybetegek átmeneti otthona
- éjjeli menedékhely
- hajléktalan személyek átmeneti otthona

3. **rehabilitációs intézmények:** a bentlakók önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálják.

Intézmény fajtái:

- a pszichiátriai,
- a szenvedélybetegek,
- a fogyatékos személyek rehabilitációs intézményeit,
- hajléktalan személyek rehabilitációs intézményeit.

4. **lakóotthon:** olyan 8-12, illetve 14 pszichiátriai beteget, vagy fogyatékos személyt befogadó intézmény, amely az ellátást igénybe vevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

Intézmény fajtái:

- pszichiátriai betegek lakóotthona,
- fogyatékos személyek lakóotthona,
- szenvedélybetegek lakóotthona.

Püspökladányban az alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

Püspökladányban az önkormányzat 2008. szeptember 30-ig a szociális ellátásokat két intézmény, a Területi Gondozási Központ, valamint a Sárréti Szociális Szolgáltató Központ fenntartásával biztosította. Püspökladány Város Önkormányzata a 112/2008 (VIII. 28.) önkormányzati testületi határozatával a két intézményt 2008.09.30-án megszüntette, és 2008.10.01-től egy új integrált intézményt hozott létre, mely a két megszűnő intézmény jogutódja. A létrejött új intézmény: a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, melynek székhelye jelenleg, mely a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás által működtetett intézmény. 2011. július 1-től Földes és Nagyrábé települések csatlakoztak az Intézményfenntartó Társuláshoz.

Az intézmény jelenleg az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

- étkeztetést
- házi segítségnyújtást,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtást,
- nappali ellátást nyújtó intézmények: idősek klubjai, demens személyek nappali ellátása, fogyatékkal élő személyek nappali ellátása
- családsegítést,
- gyermekjóléti szolgáltatást.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv., illetve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján biztosítja a fenti ellátásokat. Az alaptevékenységen túl, feladata még az ellátási területen jelentkező igények felmérése, gondozás megszervezése, más szolgáltatási formához történő hozzáférés segítése, tanácsadás biztosítása, valamint az alapszolgáltatások összehangolása.

Szerep Község Önkormányzata 2009. április 01-én csatlakozott a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társuláshoz az idősek nappali ellátása és az étkeztetés vonatkozásában. Földes és Nagyrábé települések 2011. július 1-től csatlakoztak a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társuláshoz étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás vonatkozásában. A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás Családsegítő és a Gyermekjóléti Szolgálatot is működtet, melyek a szakmai szabályoknak megfelelően elkülönített szakmai egységként működnek. A feladatellátás Püspökladány, Szerep, Sárrétudvari, Földes és Nagyrábé közigazgatási területére terjed ki. Valamennyi szolgáltatás térítésmentes. A demens nappali ellátás Püspökladányban 2011. év májusától, Földesen 2012. év júliusától működik. A Központ 2013-ban indítja el Püspökladányban a nappali pszichiátriai ellátást.

Gondozott létszám:

Ellátási formák	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Házi segítségnyújtás	103	105	103	104	108	100	157	97	85	58	55	55
Étkeztetés	102	103	113	118	133	140	245	300	300	280	280	270
Idősek klubja	51	52	82	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Demens személyek nappali ellátása	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	15
Jelző-rendszeres házigondozás készülék szám	42	45	67	67	71	84	131	120	120	120	120	120
Közösségi pszichiátria	-	-	-	11	14	15	65	75	75	-		
Támogató szolgálat	-	-	-	4	18	17	-	-	-	-		
Fogyatékkal élő személyek nappali ellátása	-	-	-	-	-	-	-	30	30	30	30	30
<i>Pszichiátriai betegek nappali ellátása</i>											25	60

Forrás: Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

CSALÁDSEGÍTÉS: A családsegítő szolgálat a szociális alapellátás része, általános szociális és mentálhigiénés ellátást nyújt és prevenciót szolgáló mentálhigiénés tevékenységet folytat. A családsegítő szolgálat célja a települési önkormányzat működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzetekhez vezető okok

megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. 2012-ben a Családsegítő Szolgálat tevékenységi köre az adósságkezelési tanácsadással bővült.

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS: A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermeki veszélyeztetettség megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítését. A gyermekvédelmi rendszer alapját képező Gyermekjóléti Szolgálat 1997-től működik Püspökladányban, a Sárréti Szociális Szolgáltató Központ önálló szakmai egységként. A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének fő célja, hogy segítse a gyermekek vérszerinti családjában történő nevelkedését. A gyermekek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve a segítő szervezet együttműködve az egészségügyi és más humán szolgáltatókkal, a nevelési-oktatási intézményekkel, hatóságokkal, szervezési, szolgáltatási, gondozási és koordinálói feladatokat végez. A Szolgálat a gyermekvédelmi rendszer hatékony működtetése érdekében a különböző szolgáltatásai mellett összehangoló – koordináló feladatot lát el. A Szolgálat feladatainak ellátását széleskörű jogszabályi háttér biztosítja. 2008. október 01-től a szolgáltatást a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

SZOCIÁLPOLITIKAI KEREKASZTAL: Püspökladány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2004. (III.26.) rendelete 15/A. §-a alapján az önkormányzat működteti a szociálpolitikai kerekasztalt, melynek feladata a szociális szolgáltatási koncepcióban meghatározott feladatok megvalósításának, végrehajtásának figyelemmel kísérése. A kerekasztal évente legalább egyszer ülésezik, ülésein tárgyalja az aktuális szociális problémákat, javaslatokat tesz.

PSZICHIÁTRIAI BETEGEK NAPPALI ELLÁTÁSA

*Az intézményben a „Közösségi pszichiátriai betegek nappali ellátása” mint szolgáltatás több évig működött. 2011. december 31.-ig egy sikeresen elbírált pályázat eredményeként valósult meg, és pályázati forrásból működött.**

Forrás: Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

*Felülvizsgálat

A közösségi pszichiátriai ellátás megszűnésével a pszichiátriai betegek egy része a házi segítségnyújtást vette igénybe, míg azon betegek, akik ezt az ellátási formát nem igényelték a szolgáltatás nélkül maradt pszichiátriai betegeket továbbra is, elláttuk az intézményben.

Felismerve a problémát, felmérve a szükségleteket, Püspökladány Város Önkormányzatának segítségével elindult az új szolgáltatás, a Pszichiátriai betegek nappali ellátása.

2013. augusztus 1.-től a Pszichiátriai betegek nappali ellátása Püspökladányban Szent István u. 33. sz. alatt a központban 40 férőhellyel, Püspökladány Karcagi u. 32. sz. alatti telephelyen 20 férőhellyel valósul meg.

A Pszichiátriai betegek nappali ellátása elsősorban az otthonukban élő, a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok kialakítására, az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkezésének biztosítására.

A szolgáltatás segít a beteg személyek egészségi, pszichés állapotának javításában, a meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében.

A szolgáltatás célja a pszichiátriai betegek nappali ellátás keretében történő lelki, érzelmi területen történő prevenciója, gondozásuk, gyógyulásuk, elősegítése, a közösségbe történő beilleszkedésük támogatása, foglalkoztatásuk, és foglalkoztathatóságuk elősegítése. További célja a nappali ellátás kereteinek a megteremtésével alapszolgáltatási szinten, a beteg lakókörnyezetéből való kimozdulása, szűkebb szociális kapcsolati hálójában nyújtható rehabilitációja.

A szolgáltatás beindításának hosszú távú célja, hogy Püspökladányban olyan komplex szolgáltatás valósuljon meg, amely a pszichiátriai betegek részére a szociális izolációt megelőzi, az életvezetési képességeket erősíti, az alkalmazkodó képességet javítja, emellett a munkaerő-piacra történő reintegrációjukat segíti.

*A szolgáltatás térítésmentes.**

Forrás: Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió

A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Magyarországon és városunkban is a legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének és a roma népesség helyzetének fokozatos romlása.

A romák minden területet átfogó helyzetének vizsgálatakor probléma, hogy hivatalos adatok nem állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok, betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban.

A város fontos feladatának tekinti a romák esélyegyenlőségi helyzetének folyamatos elősegítését. A Püspökladány Város Önkormányzat és a település Roma Nemzetiségi Önkormányzat közötti kapcsolat több évtizedre nyúlik vissza. A két önkormányzat közötti együttműködést kiváló partneri kapcsolat jellemzi. Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti, hogy célzott programokkal segítse a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét. A programok készítése során kiemelten figyelni kell arra, hogy a romák a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten szerepet kapjanak.

Az Önkormányzat és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat közös tevékenységét együttműködési megállapodásban fektette le. A megállapodást az együttműködő felek az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (2) bekezdésben foglaltak végrehajtására kötötték. Ennek érdekében a megállapodásban rögzítették a Nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A testületi működés feltételeinek biztosítása. A költségvetési koncepció készítése. A nemzetiségi önkormányzat költségvetési határozat-tervezetének előkészítése. Költségvetési előirányzatok módosításának rendje. Költségvetési információszolgáltatás rendje. Beszámoltatási kötelezettség teljesítésének rendje. A költségvetési gazdálkodás lebonyolításának rendje. A kötelezettségvállalás rendje, pénzügyi ellenjegyzés. Utalványozás, szakmai teljesítés, érvényesítés. A nemzetiségi önkormányzat számlái, pénzellátás, vagyoni és számviteli nyilvántartás, adatszolgáltatás rendje, összeférhetetlenség. A működési feltételek

és gazdálkodás eljárási és dokumentációs részletszabályai, ezeket végző személyek kijelölési rendje, adatszolgáltatással kapcsolatos előírások, feltételek

2010-ben a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által Roma közmunkaprogram pályázatot nyert az önkormányzat. A program során legalább 100 fő regisztrált, kizárólag roma álláskeresőt kellett foglalkoztatni 5 hónapon át, napi 8 órában. A regisztrált álláskeresők legalább 50%-ának RÁT-osnak kellett lennie. A program időtartama: 2010. január 15. - 2010. június 15.

Az egyeztetések során Sárrétudvari és Tetétlen települések jelezték részvételi szándékukat a programban, való részvételben. A program megvalósításához Sárrétudvari, Tetétlen és a Püspökladányi Cigány Kisebbségi Önkormányzat Konzorcium hozott létre, melyben Püspökladány város gesztor szerepet töltött be. A támogatás a regisztrált álláskeresők költségeire terjed ki, mint pl: a közmunkások bér és járulék költségei, utazás (munkába járás, munkásszállítás) költségei, munka alkalmassági vizsgálat költsége, munkaruha és egyéni védőeszközök költsége, a programhoz feltétlenül szükséges kis értékű tárgyi eszközök és tárgyi eszközök beszerzési (nettó) költsége (a támogatási összeg max. 10%-a), képzés támogatott költségei (legfeljebb 4%), a program szervezési és irányítási költségei (pl. adminisztrációval kapcsolatos költségek, számítógép, nyomtató stb. költségei). Ez a támogatási összeg max. 3%-a lehet. **A saját forrásból tervezhető** a program ÁFA költségei, szakképzési hozzájárulás költsége, anyagköltség, minden olyan költség, ami nem tartozik a támogatható költségek körébe.

Kiemelt feladat a programban az irat-digitalizálás, a pályázó által a lakókörnyezetben fontosnak tartott, és mindenképpen a romák környezetéhez, ellátásához kötődő tevékenység ilyenek például a lakókörnyezet rendbetétele, szemét elszállítása. Szociális gondoskodás segítése, már felszámolt telepszerű lakókörnyezet rekultiválása stb.

*A Püspökladány Város Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat között továbbra is szoros az együttműködés, jó a kapcsolat melyet a célul tűzött pályázatok, programok megvalósulása bizonyít.**

Kulcsproblémák összegzése		
KULCSPROBLÉMA	JELLEMZŐ-E A TELEPÜLÉSRE	SZÜKSÉGES-E BEAVATKOZÁS
Roma munkanélküliek részt vesznek-e értékteremtő közmunka programban	Igen	Nem
Született-e romákkal, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel szembeni diszkrimináció miatt jogerős elmarasztaló bírósági ítélet, vagy hatósági határozat az önkormányzat, vagy valamely intézménye ellen?	Nem	Nem
A település szociális szolgáltatástervezési koncepciójában tervezett-e a romák esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedéseket?	Nem	Igen
Van-e az önkormányzatnál esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt, és ezen a területen képzett munkatárs?	Igen	Nem
Az önkormányzat tisztviselői jártasak-e a romák esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos kérdésekben?	Igen	Nem
Az önkormányzat kommunikációjában tudatosan fellép-e a helyi társadalom esetleges előítéletességével, cigányellenességével szemben? A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik-e a kisebbségeket védő alkotmányos értékek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást,?	Igen	Nem

KULCSPROBLÉMA	JELLEMZŐ-E A TELEPÜLÉSRE	SZÜKSÉGES-E BEAVATKOZÁS
Van-e betöltetlen körzeti orvosi praxis, vagy védőnői státusz romák által sűrűn lakott, szegregált településrész közelében?	Nem	Nem
Van-e betöltetlen körzeti orvosi praxis, vagy védőnői státusz romák által sűrűn lakott, szegregált településrész közelében?	Nem	Nem
Szerepet vállal-e az önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában? A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme-e az önkormányzat által fenntartott közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának?	Igen	Nem

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított probléma	Fejlesztési lehetőség meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Mélyszegénységben élők és a romák helyzete	A szociális szolgáltatástervezési koncepció nem tartalmaz a romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedéseket.	A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata	A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata – felülvizsgálattal teljesítve
	A romákra vonatkozó adatok hiányossága	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő adatelemző munkacsoport működtetése és	Romákra vonatkozó adatgyűjtés - felülvizsgálattal teljesítve
	<i>Magas a pályakezdők és a nyugdíj előtt állók munkanélküliségi aránya*</i>	<i>Munkanélküliség arányának csökkentése</i>	<i>Támogatott foglalkoztatáshoz kapcsolódó pályázatok figyelése</i>
	<i>Úthálózat minőségének folyamatos karbantartása, javítása Külterületi kerékpárút fejlesztése Autóút, autópálya*</i>	<i>Infrastruktúra fejlesztése, munkanélküliség csökkentése</i>	<i>Pályázati lehetőségek nyomonkövetése</i>

*Felülvizsgálat

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Általános fogalomértelmezés

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni¹. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül

halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)2

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

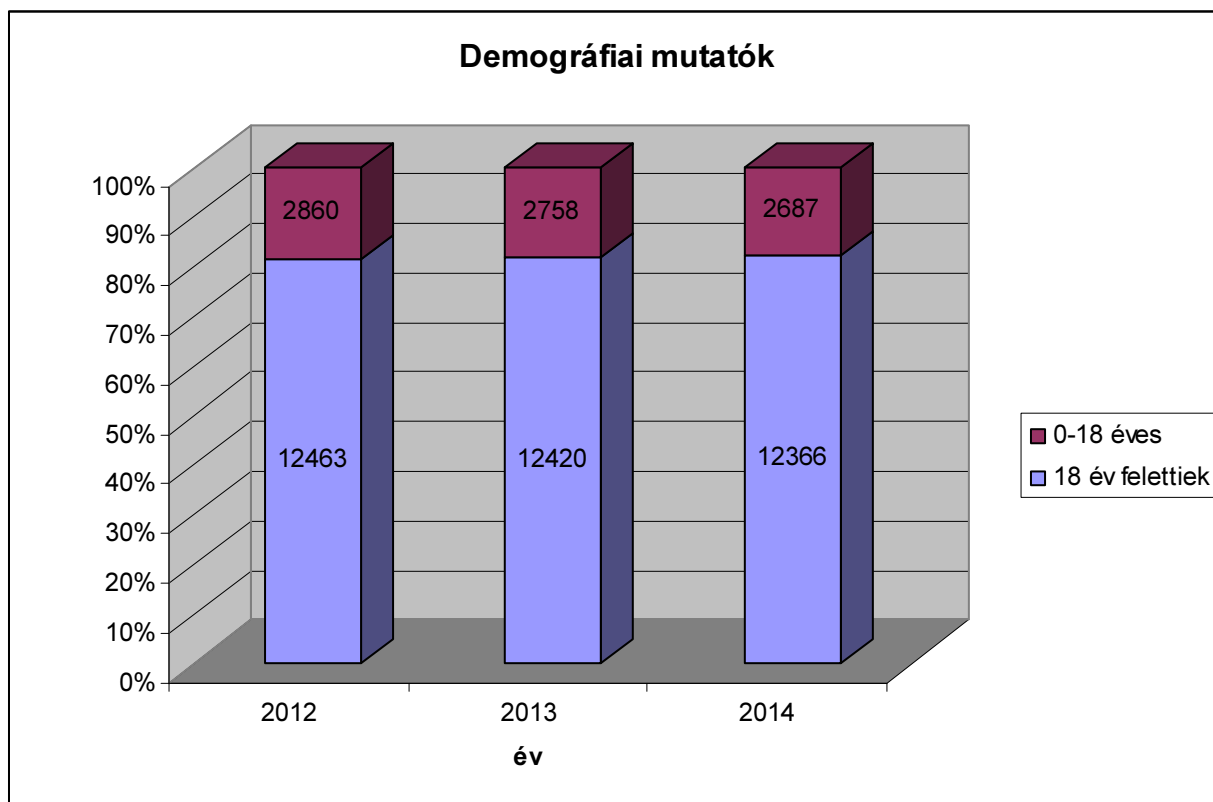
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú személy a lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél kérheti. A jegyző a támogatásra való jogosultságot 1 év időtartamra állapítja meg.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll pénzbeli támogatást folyósít.

A gyermekek helyzetének általános jellemzői

	2012	2013	2014
Állandó lakos	15323	15178	15053
0-18 éves	2860	2758	2687
0-2 éves gyermek	374	362	373
3-14 éves gyermek	1686	1648	1628
15-18 éves fiatalok	800	748	686

*

*A településen az állandó népesség száma folyamatos csökkenést mutat. A népesség csökkenése a 18 év alattiak létszámadatainál is kimutatható. A 0-2 éves korú gyermekek esetében minimális emelkedés mutatható ki a 2013 és 2014 évi adatok esetében. A jelentős csökkenés a 15-18 éves korosztályt érinti.**

*Felülvizsgálat

Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

Püspökladányban 1997-től működik Gyermekjóléti Szolgálat, a Sárréti Szociális Szolgáltató Központ önálló szakmai egységként. A gyermekjóléti alapellátás hozzájárul a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. A Gyermekjóléti Szolgálat elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának. Ez a feladat kiterjed minden olyan társadalmi problémára, mely a családon keresztül a gyermekre hatással van. A munkanélküliség, az iskolázottság, az alkoholizmus, mind olyan probléma, mely a gyermek élet befolyásolja. A gyermekjóléti Szolgálat a hathatós munka érdekében szorosan együttműködik az egészségügyi és más humán szolgáltatókkal, a nevelési-oktatási intézményekkel, hatóságokkal. 2008. október 01.-től a szolgáltatást a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
szolgáltatásban megjelentek száma	1462	1552	1402	1673	1946	1797	1845	2384
szolgáltatást igénybe vevők	230	330	419	473	625	724	625	672
szolgáltatást igénybe vevők	189	143	190	205	289	325	203	229

*Felülvizsgálat

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	28	11	74
2009	33	9	86
2010	39	10	85
2011	47	8	97
2012	57	18	93
2013*	65	<i>nincs adat</i>	65
2014*	47	<i>nincs adat</i>	47

Forrás: Helyi adat

A súlyosbodó társadalmi problémák, a gyermekek helyzetének romlásához vezet, melyet a fenti táblázatok adatai alátámasztanak. Az érintett korcsoport létszáma évről évre csökken, míg a problémával érintett gyermekek száma pedig nő. A növekvő adatok azt is mutatják egyben, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat gyorsan reagál a helyzetekre. A jelzőrendszer tagjai között szoros, kiváló kapcsolat áll fenn.

*Felülvizsgálat

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	1402	192	1	0	254
2009	1433	200	1	0	326
2010	1542	209	1	0	387
2011	1505	205	6	0	440
2012	1453	nincs adat	4	0	492
2013*	1303	187	5	0	252
2014*	1215	170	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult normatív gyermekétkeztetési kedvezményre, egyéb természetbeni támogatásra és egyéb kedvezményeknek az igénybevételére. A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140%-át (39.900.-Ft)

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a jogszabályi feltételeknek;

1. az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át (37.050.-Ft)

*feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön 570.000.-Ft-ot vagy együttesen az 1.995.000.-Ft-ot.**

*Felülvizsgálat

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

*természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.**

*A településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesítettek száma folyamatos csökkenést mutat. 2010-ben volt a legmagasabb a kedvezményben részesítettek aránya, abban az évben 1542 gyermek részesült a kedvezményben. A csökkenés több tényező hatása lehet. Az egyik a gazdasági válság ideje alatt sok családban mindkét szülő munkanélkülivé vált, így jelentősen csökkent a jövedelmi helyzetük. Így a kedvezményben részesítettek számának csökkenése összefüggésben van a munkanélküliség csökkenésével. **

**Gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya,
kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya**

*Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma**

<i>év</i>	<i>Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda</i>	<i>Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam</i>	<i>50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam</i>	<i>Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma</i>	<i>Óvodáztatási támogatásban részesülők száma</i>	<i>Nyári étkeztetésben részesülők száma</i>
2011	244	791	266	775	102	447
2012	240	761	192	753	95	426
2013	231	708	250	997	96	375
2014	206	649	241	957	78	356

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

**Felülvizsgálat*

A 2013/2014. tanévtől kezdődően megváltoztak az ingyenes tankönyvek igénylésének, használatának feltételei. A köznevelési törvény 46. § (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy 2013. szeptember 1-jétől az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre azzal, hogy a térítésmentes tankönyvellátást első alkalommal a 2013/2014. tanévben az első évfolyamra beiratkozott minden tanuló számára, ezt követően felmenő rendszerben kell biztosítani. E mellett az állam a tankönyvtörvény 8. § (4) bekezdés alapján továbbra is biztosítja rászorultság alapon az ingyenes tankönyvellátást a köznevelési törvény ezen rendelkezése által még nem érintett évfolyamokon, tehát az általános iskolák kifutó évfolyamain (2013. szeptember 1-jétől a 2-8. évfolyamokon, ezt követően minden évben eggyel csökkenő évfolyamon), valamint a középfokú iskolák minden évfolyamán. Ez a törvénymódosítás biztosítja, hogy, hogy 2013. évtől megemelkedett az ingyenes tankönyvellátásban részesülők szám a településen.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott.

*A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek étkeztetését napi egyszeri meleg étkeztetés formájában.**

A településen a jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően biztosított a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gyermekétkeztetéshez, mint normatív

kedvezményhez történő hozzáférése, az ingyenes tankönyvellátáshoz való hozzáférése és a nyári étkeztetés.

*2015 szeptemberétől megváltozott az óvodás gyermekek étkeztetésének a finanszírozása. Az új jogszabály szerint napi háromszori étkezést a gyermekek 88%-a ingyen veheti igénybe a településen. (Forrás: Egyesített Óvodai Intézmény)**

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

*A fejezet A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége / Telepek, szegregátumok helyzete részben kerül bemutatásra.**

<p>A hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférés</p>

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezései értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szabályozza, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat biztosítja az alapellátás kereteibe sorolt kötelező feladatokat.*

Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma
2008	77598	24603
2009	79235	23715
2010	77679	22607
2011	88967	22211
2012*	87698	21928

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen a Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft. látja el a gyermekorvosi ellátást. A városban 3 gyermekgyógyászat működik. Ezáltal a gyermekek orvosi ellátása teljesen lefedett. A városban gyermekpszichiátriai ellátás biztosított.

A felülvizsgálatkor egy házi gyermekorvosi praxis betöltetlen.

*Püspökladány Város Önkormányzata Képviselő-testülete pályázatot hirdetett a házi gyermekorvosi praxis betöltésére.**

*Felülvizsgálat

A területi ellátási kötelezettség a püspökladányi I. számú házi gyermekorvosi körzet 0-14 éves korú lakosságának ellátására vonatkozik, mely körzet 0-14 éves korú lakosságának száma a körzethez tartozó utcajegyzék szerint 679 fő.
Ebben az időszakban is biztosított a gyermekorvosi ellátás.*

Óvodáskorú gyermekek helyzete

A településen az óvodai nevelést és a bölcsődei ellátást az Egyesített Óvodai Intézmény látja el. Az intézmény az „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” című alternatív program alapján dolgozik. 2004-től bázisóvodaként működik.

Az intézmény 7 tagóvodából és 1 két csoportos bölcsődéből álló integrált intézmény. Alapfeladata mellett, a roma kisebbséghez tartozó integrált nevelés, és a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése is szerepet kap. Az intézményben biztosított az óvodás és a bölcsődés gyerekek étkeztetése. A munkahelyi vendéglátás keretében pedig lehetőség van a dolgozók étkezésére is.

Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek esélyegyenlőségére. Célzott programokat szerveznek, mint az „etnikai kiegészítő program”, és az „integrációs program”.

Az integrációs tevékenység célja, a HHH óvodáskorú gyermekek óvodába járásának elérése, gazdasági és szociális hátrányaiknak enyhítése, a család és óvoda kapcsolatának erősítése a gyermekek érdekében.

Elhivatottságukat bizonyítja a 2006-ban megjelent „Betekintés püspökladányi romák hagyományaiba” című könyv. A könyv a püspökladányi óvónők összefogásával és roma családok bevonásával jött létre. Bemutatja a romák egyetemes történelmét, és a helyi romák életét, hagyományaikat és ünnepeiket. Cigány meséket, verseket és mondókákat tartalmaz, melyeket a bevont roma családok segítségével fogtak csokorba.

Az ország óvodái közül a „mi” óvodánk kapta meg elsőként a Regionális Kiterjedésű Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet. (2012.10.27.) Az Egyesített Óvodai Intézmény 2009-es tehetségpont regisztrálását követően megkezdte a tehetséggondozási rendszer kiépítését. A modell kidolgozásának elismeréseként az intézmény a legmagasabb elismerést kapta.

*Felülvizsgálat

2015-ben újabb 3 évre meghosszabbították az akkreditáció minősítését az intézmény vonatkozásában.*

Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	7	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	500	
Óvodai csoportok száma	21	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.00 6.30-17.30*	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	július utolsó és augusztus első hete*	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	45	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	45	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónó	21	0
Kisegítő személyzet <i>pedagógiai asszisztens*</i>	0 7*	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

*Felülvizsgálat

Óvodai nevelés adatai

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	511	22	520	7	532	0
2009	482	22	520	7	511	0
2010	486	22	520	7	509	0
2011	498	21	500	7	513	0
2012	537	21	500	7	509	0
2013*	514	21	500	7	474	0
2014*	nincs adat	21	500	7	484	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

*A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)**

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEK SZÁMA AZ ÓVODÁKBAN													
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014*
1	-	4	4	4	4	4	4	3	7	7	10	7	9

*A sajátos nevelési igényű gyermekek segítése megoldott az intézményben. Szükség esetén külső szakember segít a fejlesztésükben.**

*Felülvizsgálat

A KIEGÉSZÍTŐ ETNIKAI PROGRAMOT IGÉNYLŐK SZÁMA, ARÁNYA													
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
103	112	90	84	90	96	90	111	102	110	100	90	79	67
14,90 %	17,10%	14,70%	14,50%	16,20%	17,50%	15,30%	20,86%	19%	20%	20%	18%	17%	14%

Forrás: Beszámoló az EGYESÍTETT ÓVODAI INTÉZMÉNY munkájáról

Az intézmény jelenleg 10 sajátos nevelési igényű gyermek ellátását valósítja meg. Az évek alatt ezeknek a gyerekeknek a száma folyamatos emelkedést mutat.

*A 2013-ban megfogalmazott pedagógiai asszisztensre vonatkozó rész nem mérvadó, mivel a törvény 3 csoportonként 1 fő pedagógiai asszisztent biztosít.**

A Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége

Az esélyegyenlőség biztosítása minden pedagógus kiemelt feladata. A gyermekvédelmi munka és egyéb feladatok ellátását is elősegítő előadás sorozat folyt városunkban. A TÁMOP-5.4.9.-11/1. – 2012007 –es azonosító számú „Segítsünk többen, többet!” - Szociális és gyermekjóléti alapellátások innovációja modellkísérleti programként a helyi erőforrások összehangolásával Püspökladányban, című pályázat keretén belül az óvodákból többen is részt vettek az alábbi képzéseken:

- 1. Én és a másság önismeretet - konviktuskezelést fejlesztő tréning*
- 2. Kommunikáció hatékonyságát fejlesztő tréning*
- 3. Konfliktuskezelést fejlesztő tréning*
- 4. „Sajátos gondozást igénylő személyek megértésének, ellátásának mentálhigiénés megközelítése”*
- 5. „Estemegbeszélés – mint a szakmai személyiség záloga” továbbképzés.**

*Felülvizsgálat

Jó gyakorlat

„Kéz a kézben együtt a gyermekekért” minősített jó gyakorlat került feltöltésre az Educatio honlapon. Tartalma: roma- magyar együttműködés, közös programok megvalósítása

https://iskolataska.educatio.hu/index.php/jogyakorlatotlet/jogyak_print_show/jogyakId/342/1444551747.edu

„A nevelési évben minden hónapban egyszer, - nyílt napon - együtt tevékenykedhetnek a szülők gyermekeikkel az óvodában.

Ezeken a tematikus napokon hasznos ismereteket szerezhetnek a szülők a hagyományokról, készíthetnek aktuális kézműves termékeket; megismerkedhetnek a cigány és a magyar népzenevel, tánccal, népmesével.

Az együttműködés kapcsán megismerhetik az óvoda szokásrendjét; a nevelési módszereinket. Növekedhet bizalmuk az óvoda, mint intézmény iránt; meglátják, hogy gyermekük jó, szerető környezetben van.

Észrevehetik saját és a más gyermekeinek olyan pozitív tulajdonságait, ügyességét, okosságát, amit otthon addig nem észleltek.

A magyar és a cigány szülők a többszöri együttlét alatt közelebb kerülnek egymáshoz. Az együtt végzett tevékenységek közösséggé kovácsolják a szülőket is. A városunkban működő és a messzebről meghívott zenészek, táncosok, bábosok által közvetített értékek a gyerekek és szülők, valamint a tágabb környezet (város-rész) számára is fontosak. Az óvoda ebben a városrészben fontos közösség-szervező feladatot is ellát.

A gyakorlat működtetése által elérni kívánt rövidtávú átfogó célunk az óvodás gyerekek integrációjának lehető legteljesebb megvalósítása. Hosszabb távon a szülők megnyerése gyermekük tanulásának támogatásához; az oktatási-nevelési intézményrendszer iránt bizalom kiépítése.

Részcélként megfogalmaztuk:

- a családok pedagógiai kultúrájának növelését
- a szülők jobban ismerjék meg saját gyermeküket
- szülői közösség kialakítását
- pozitív célokra mozgósítani lehessen a szülőket
- érezzék magukénak az óvodát
- roma és a magyar értékes hagyományokat ismerjék meg a gyerekek és szüleik

*(Részlet a bevált jó gyakorlat bemutatásáról)**

**Felülvizsgálat*

Nyertes pályázatok

2013

1. [Roma fiatalok integráló környezetben megvalósuló tehetséggondozó szolgáltatásokhoz történő hozzáféréseinek támogatása \(NTP-RITP-12-P\)](#), Roma gyermekek tehetséggondozása, szülők bevonása. Lazító programok szervezése

2014

1. .NTP-RTP-14-0033 Meseerdő alapítvány Elhozta az Isten 660 000-
2. NTP-RTP-14-0051 Egészséges Gyermekekért Alapítvány "Zöld az erdő, zöld a hegy is..." 735 000 Ft
3. NTP-RTP-14-0058 A Bajcsy úti Óvodásokért Alapítvány "Drágakő - nemzedékért!" 765 000 Ft
4. NTP-RTP-14-0060 Püspökladányi Nyitnikék Óvodásokért Alapítvány "Gyöngy az idő vándoroljunk..." 605 000 Ft
5. NTP-RTP-14-0080 Gyöngyvirág Alapítvány "Kelj fel juhász" - Szent György napi szokások és vásár a Fészek Óvodában 570 000 Ft
6. MATEHETSZ- 7533 Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény felhívás csoportos tehetségszorgató tevékenységek megvalósítására – „Az aranytulipán” című projektje B csomag 2014. november 28. 600 000 Ft

A pályázatok megvalósítása során a hátrányos helyzetű és a roma gyermekek közül közvetlen érintett pályázatonként 15 fő volt, de úgy szerveztük a programokat, hogy közvetve minden hátrányos helyzetű, roma és sajátos nevelési igényű gyermek részesült az élményekből. Szinte valamennyi program nyitott volt a szülők felé. Egyre több roma szülő vett részt a rendezvényeinken, sokat javult az együttműködésünk a közös programoknak köszönhetően.*

Általános iskolások helyzete

A településen az általános iskolai oktatást a Püspökladányi Általános Iskola és Speciális Szakiskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat látja el. Az intézmény 3 általános iskolából, művészeti iskolából és pedagógiai szakszolgálatból áll.

Intézményegységek:

I. Általános iskolák:

1. Petőfi Sándor Általános Iskolai Tagintézmény

Sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai tagozata és speciális szakiskola

2. Kálvin Téri Általános Iskolai Tagintézmény

3. Petritelepi Általános Iskolai Tagintézmény

II. Alapfokú Művészeti Iskola: Csenki Imre Alapfokú Művészeti Iskola

III. Pedagógiai Szakszolgálat

2013. január 1-étől a Klebersberg Intézményfenntartó Központ Püspökladányi Tankerület biztosítja a köznevelési feladatok ellátását, ám a működtetői feladatokat továbbra is Püspökladány Város Önkormányzata látja el.

A **Petőfi Sándor Általános Iskolai Tagintézmény** az alapkészségek fejlesztését tartja a legfontosabb feladatának. Kiemelt feladata a tehetséges tanulók és a hátrányos helyzetű gyerekekkel való differenciált foglalkozás. Az anyanyelvi, matematikai, idegen nyelvi képzés és testnevelés emelt óraszámú tanításával a tehetséges tanulók oktatását valósítják meg. A **Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Általános Iskolai Tagozata és Speciális Szakiskola** gyógypedagógusok bevonásával kis létszámú csoportokban végzik a tanítást.

Kálvin Téri Általános Iskolai Tagintézmény a tanulók mindenekfelett álló érdekét kívánja érvényesíteni a szolgáltatások magas színvonalon való biztosításával. A gyerekek képességeihez mérten, az iskola többletismeretet nyújt idegen nyelvből és matematikából. Feladatuk, hogy a sajátos nevelési igényű és tanulási, beilleszkedési nehézséggel küzdő tanulók is jussanak el képességeik maximumára. Az intézmény 2011 óta regisztrált tehetségpontként működik.

Petritelepi Általános Iskolai Tagintézményben a képzés hagyományos módon folyik. A matematika és a magyar tantárgy oktatását csoportbontásban végzik, a gyermekek

képességeihez mérten. A beilleszkedési, magatartási zavarral és különböző részképesség zavarral küzdő tanulók eredményes tanulását és fejlesztését fejlesztőpedagógusok tevékenysége segíti.

Csenki Imre Alapfokú Művészeti Iskolai Tagintézmény alaptevékenysége, az alapfokú zenei és művészeti nevelés, specialitása a tehetséggondozás.

Pedagógiai Szakszolgálat segítséget nyújt a többcélú intézmény általános iskoláinak, hogy minden tanuló a képességének megfelelő oktatásban részesüljön. A tagintézmény specialitásai: a fejlesztés és a rehabilitáció.

Az intézmény pedagógiai alapelvei között szerepel az egyenlő bánásmód elve. Az elv alapján a tanulók megtanulják és betartják a hátrányos megkülönböztetés elutasítását, tilalmát.

Kiemelt figyelmet fordítanak a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekekre és a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre egyaránt.

Az intézmény pedagógiai programja konkrét esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseket fogalmaz meg:

„Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.

A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítségének formái: ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon, tankönyvvásárlási támogatás biztosítása, tanulmányi kirándulások anyagi támogatása, kedvezményes ebéd biztosítása, javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.

Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.

A tanulók jogainak fokozott védelme.

Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).

Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.

Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.

A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.”

Forrás: Püspökladányi Általános Iskola és Speciális Szakiskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat: Pedagógiai Program

Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5- 8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	623	705	1328	633	47,7%
2011/2012	617	640	1257	635	50,5%
2012/2013*	609	609	1218	648	53,2%
2013/2014*	602	627	1229	653	53,1%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma	általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban	általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
2010/2011	55	4	7
2011/2012	55	3	7
2012/2013	52	5	7
2013/2014	52	2	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kulcsproblémák összegzése		
Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
Biztosított-e illetve egyenlő mértékben elérhető-e a településen a közoktatási szakszolgálati és szakmai szolgáltatási feladatok (gyógypedagógiai tanácsadás, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás)?	igen	nem
Biztosított-e illetve egyenlő mértékben elérhető-e a településen élők számára a gyermekjóléti alapellátások (gyermekjóléti szolgálat, bölcsőde)	igen	nem
Biztosított-e illetve egyenlő mértékben elérhető-e a településen élők számára a közoktatási intézményi feladatok (óvodai nevelés, általános iskolai oktatás, alapfokú művészetoktatás)?	igen	nem
A településen biztosítottak-e a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodáztatásának és iskoláztatásának feltételei?	igen	nem
Meghaladja-e a helyben lakó gyermekek körében a SNI gyermekek és tanulók, többi tanulóhoz viszonyított együttes aránya a mindenkori országos átlagot (7%)? Jelenleg 44 óvodás és iskolás SNI gyermek van a településen, ez a korosztály (3-18 év 2274fő) 1,9%	nem	nem
Az intézményekben biztosított-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatása?	igen	nem
Részesülnek-e az intézményben tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók az iskolán kívüli segítő programokban (Arany János Program)?	igen	nem
Biztosított-e az oktatási-nevelési intézményekben az akadálymentesítés?	nem	igen

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Gyermeke helyzete	Oktatási-nevelési intézmények teljes körű akadálymentesítése	Célzott pályázatok figyelése	Akadálymentesítés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály tiltja. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A nők és a férfiak egyenjogúak.

A nők - a férfiakkal azonos - jogai a mindennapokban is érvényesülésre kell, hogy jusson. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációjának felszámolására.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőekkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

*a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról. **

A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik, társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben, való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Annak ellenére, hogy férfiaknak és nőknek tulajdonított társadalmi feladatok közötti határ egyre inkább elmosódik, a nők hátrányos helyzete a munkaerő-piaci területen még mindig magas. Több a női munkanélküli és a fizetések is alacsonyabbak, mint a férfiaknál.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	5590	5595	11185	603	10,8%	608	10,9%	1211	10,8%
2009	5545	5473	11018	708	12,8%	635	11,6%	1343	12,2%
2010	5520	5568	11088	589	10,7%	663	11,9%	1252	11,3%
2011	5483	5555	11038	793	14,5%	744	13,4%	1537	13,9%
2012*	5451	5539	10990	770	14,1%	723	13,1%	1493	13,6%
2013*	5361	5455	10816	483	9,0%	543	10,0%	1026	9,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkahelyi hierarchiájára a foglalkozási szegregáció jellemző. Minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetű állások betöltői között. Kutatások támasztják alá, hogy a nemek közötti keresetkülönbség annak ellenére sem csökkent, hogy a felsőoktatásban végzetek között magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. A keresetkülönbségek a szellemi dolgozók körében a legnagyobbak.

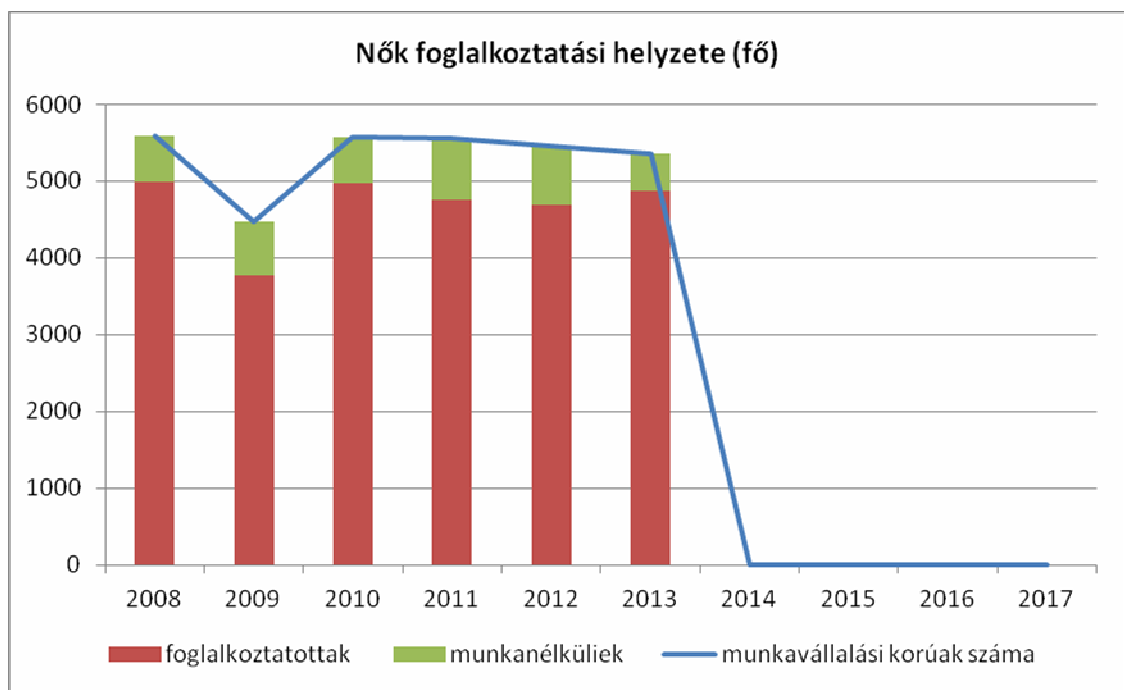
A munkanélküli nők és férfiak száma 2012. évtől csökkenést mutat. A munkavállalási korúak számához viszonyítva a foglalkoztatottak száma pedig emelkedést mutat.

A munkaerő-piaci részvételt illetően az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők, a kisgyermekes nők, valamint az 55 év fölötti nők a legveszélyeztetettebb csoport.*

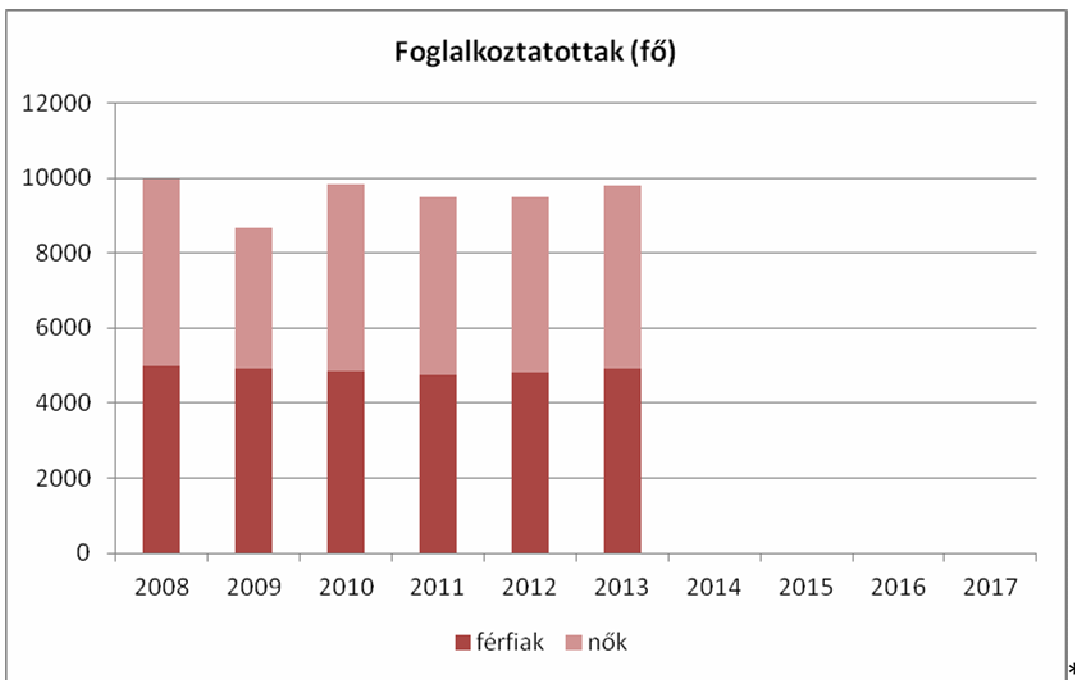
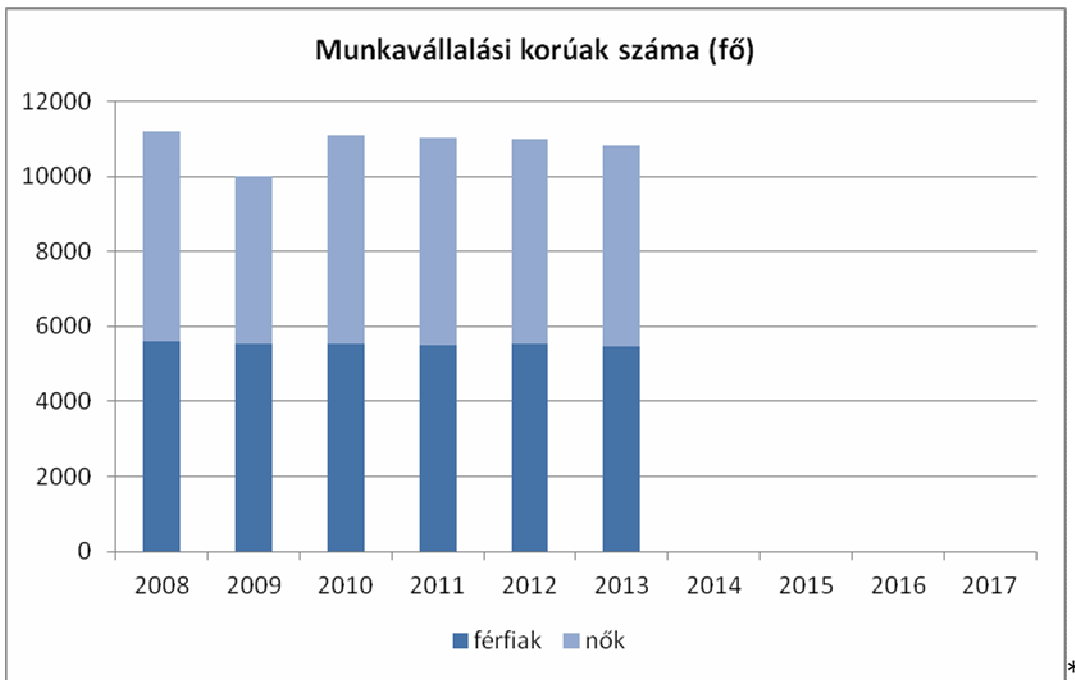
Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében – Püspökladány*

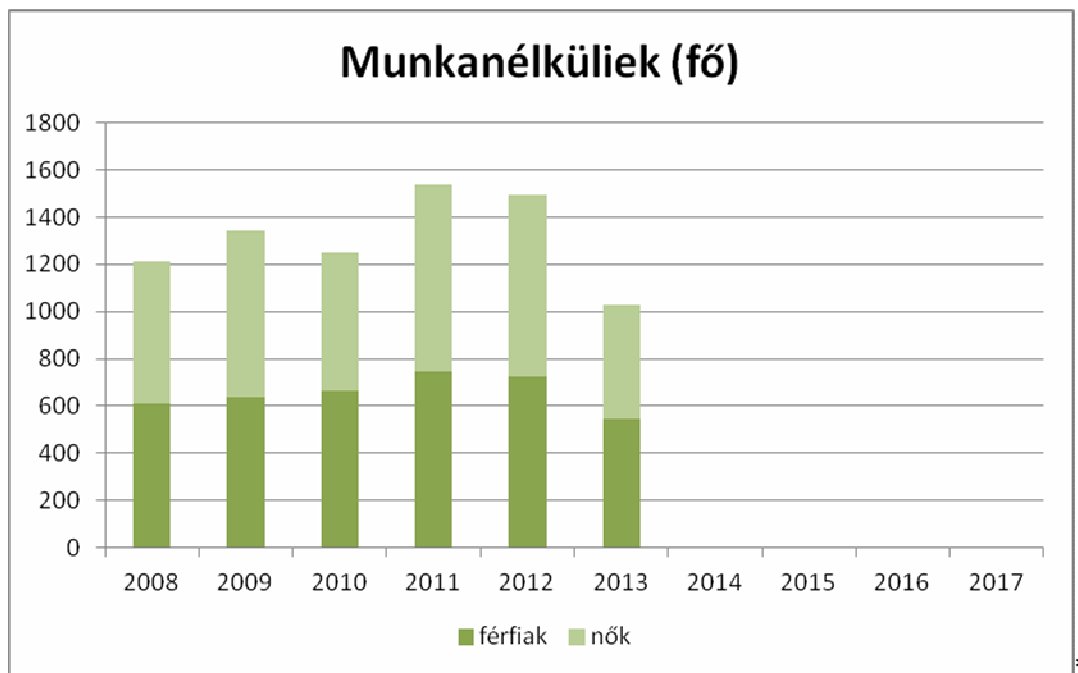
év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	5590	5595	4982	4992	608	603
2009	5545	4473	4910	3765	635	708
2010	5520	5568	4857	4979	663	589
2011	5483	5555	4739	4762	744	793
2012	5539	5451	4816	4681	723	770
2013	5455	5361	4912	4878	543	483

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

*Felülvizsgálat

Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

*A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, azaz a GINOP egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni. A program további két fontos célkitűzése az ország innovációs képességeinek és kapacitásainak, valamint a magyar ipari és szolgáltató szektornak a fókuszált fejlesztése. **

*Az oktatás és a foglalkoztatás elősegítése érdekében a Püspökladány Város Önkormányzata szorosan együttműködik a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. Ennek az együttműködésnek egyik közös feladata a TÁMOP-1.4.6-13/1-2013-0030 "Építünk rád Püspökladány" projekt. Fő cél a roma lakosság felzárkóztatása. A pályázatban 20 fő hátrányos helyzetű fiatal szakmaszerzését és munkavállalását támogatják. A pályázatba bevont emberek körülbelül fele roma származású. Az álláskereső kőműves-hidegburkoló, illetve szobafestő szakképesítést szereznek, mely foglalkoztatással egybekötött képzés keretében valósul meg.**

A nők elhelyezkedését elősegítő program a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által szervezett TÁMOP-1.1.2-11/1-2012-0001 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása elnevezésű program.

Azok a nők vehetnek részt a programban, aki

- *Az elmúlt 12 hónapban gyermekgondozási segélyben, terhességi-gyermekágyi segélyben gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesült*
- *Szeretne visszatérni a munka világába*
- *Nincs szakmája vagy jelenlegi szakmájában nem tud elhelyezkedni*
- *Tanulni szeretne.*

*A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ munkaerő-piacra történő visszajutást elősegítő képzéseinek előnyei, hogy piacképes szakmát ad, mellyel nőnek az esélyek a munkaerő-piacon. A tanfolyam ideje alatt támogatásban részesül (bruttó 69.570 Ft/hó). A tanfolyam ideje alatt társadalombiztosítás szempontjából biztosított lesz. A képzésben töltött idő szolgálati időnek minősül. **

*A településen a nők foglalkoztatását segítő képzési programok biztosítottak. A Püspökladány Város Önkormányzata, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Püspökladányi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya között az együttműködés jó.**

Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők munkaerő-piaci helyzetét az iskolai végzettség erőteljesen befolyásolja.

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal és Nemzetgazdasági Minisztérium adatai szerint a településen csökken a nyilvántartott munkanélküliek száma, ezen belül is csökkenést mutat az alacsony iskolai végzettségűek aránya.

*A csökkenés a tankötelezettség szigorú betartásának és a célcsoportokat érintő képzések sikerességének eredménye.**

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség		
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1211	63	5,2%	446	36,8%	702	58,0%
2009	1343	68	5,1%	448	33,4%	827	61,6%
2010	1252	44	3,5%	418	33,4%	790	63,1%
2011	1537	58	3,8%	494	32,1%	985	64,1%
2012	1493	71	4,8%	518	34,7%	904	60,5%
2013	1026	43	4,2%	323	31,5%	660	64,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

*

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A munkára való jelentkezéskor, az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek területén is jelentkezhet.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.*

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a gyermeküket egyedül nevelő nők
- a GYES-en lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A 45 év feletti munkanélküli nők hátrányos helyzetét a település önkormányzata a közfoglalkoztatás keretében próbálja segíteni.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva.

A kisgyermekes anyukák hátrányos helyzetének enyhítését célozza a bölcsődei és óvodai szolgáltatások teljes körű elérése. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken.

Az Nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében 2013.szeptember 1-től az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokat.

A település nem rendelkezik pontos adatokkal a kiemelten hátrányos helyzetű nők csoportjait illetően, ezért további adatgyűjtést, vizsgálatot és elemzést igényel az érintett csoport feltérképezése.

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkor- mányzati	egyéb			
2008	530	1	18	0	0	0	18
2009	513	1	18	0	0	0	18
2010	500	1	24	0	1	7	31
2011	502	1	24	0	1	7	31
2012	488	1	24	0	1	7	31
2013	479	1	24	0	1	7	31

Forrás: TeIR, helyi adat*

*A városban 1 önkormányzati fenntartású bölcsőde működik, mely 24 férőhelyet biztosít. **

*Felülvizsgálat

*Az önkormányzati fenntartású bölcsőde mellett 1 családi napközi, a Ficánka Családi Napközi 7 férőhelyet biztosít. A családi napközibe húszhetestől-kórtól tizennégy éves korig lehet jelentkezni, abban az esetben, ha bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülnek, illetve az iskolai napközit vagy tanulószobát nem veszik igénybe a gyerekek.**

*Az önkormányzati bölcsődében 2010-ben az addigi 18 férőhelyet kibővítették 24 fő részére. A kedvező népesedési tendenciák (2013-ban 109 baba született a településen, 2014-ben pedig 132) és a munkanélküliek számának csökkenése a bölcsődei épület bővítését, korszerűsítését és a férőhelyek növelését tesz szükségessé. **

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozási feladatokat a **Védőnő Szolgálat** látja el. A területi védőnő feladata a nővédelem, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban. A 0-6 éves korú gyermekek védőnői gondozása, az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása. A védőnői szolgálat részt vesz az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában.

Az **iskolavédőnői** ellátás keretein belül a 6-18 évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők egészségének megőrzése, fejlesztése, egészségi problémák megelőzése történik. Az iskolavédőnő feladatai az életkornak megfelelő szűrővizsgálatok elvégzése, személyi higiéné ellenőrzése, védőoltások szervezése, egészségnevelő órák tartása, pályaalkalmassági vizsgálatok előkészítése.

*Felülvizsgálat

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők ellen erőszak az ENSZ meghatározása szerint:

"A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos tett, mely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában. Beleértendő, de nem korlátozandó a testi, szexuális és lelki erőszakra, melyet az áldozat a családon belül szenved el, ide értve a bántalmazást, a lánygyermekkel való szexuális visszaélést, [...] a házasságon belüli nemi erőszakot [...]"
(*Deklaráció a Nők Elleni Erőszak Megszüntetéséről*, 1993)

Magyarországon átlagosan minden ötödik házasságban történik fizikai bántalmazás, hetente meghal egy nő a partnere által okozott sérülések miatt. A bántalmazott és hátrányos helyzetű nők létszáma jóval magasabb, mint amiről tudnak. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak együttműködése lehetővé teszi, hogy egyre több eset kerüljön kezelésre, mégis a családon belüli erőszak túlnyomó többsége „családon belül” marad. A tabu a családon belül a legerősebb. Ezért fontos, hogy minél nagyobb teret kapjon a probléma kezelése. Fontos, hogy minél többen tisztában legyenek a családon belüli erőszak fogalmával, fajtáival és családon belüli erőszak esetén a LEHETŐSÉGEKKEL!

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás az anyaothton és a családok átmeneti otthona, mely legközelebb Debrecenben található. Debrecenben több ilyen intézmény is segítséget tud nyújtani. A családi átmeneti otthona 12 hónapra biztosít szállást (6 hónappal hosszabbítható). Önellátó, főzési lehetőség biztosításával. Mosásra és tisztálkodásra biztosítanak lehetőséget. E mellett gyermekfelügyeletet tudnak biztosítani. Szükség esetén jogász, pszichológus áll rendelkezésre és folyamatos családgondozó és szakgondozó nyújt segítséget.

Az anyaothtonról és a családok átmeneti otthonairól bővebben a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói tájékoztatást és segítséget tudnak nyújtani.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című konstrukció keretében „Segítsünk többen, többet!” című projekt lehetőséget teremtett a „krízis ház” létrehozására a Püspökladány, Rákóczi u. 8. szám alatti ingatlanban.

Elsődleges tevékenysége a krízishelyzetbe került családok megsegítése. A szolgáltatás a családjában átmenetileg krízishelyzetbe kerülő gyermekek érdekeit szolgálja.

A Krízisházat elsősorban azok a személyek kérelmezhetik, akik:

- *krízishelyzetbe kerültek,*
- *családon belüli erőszak miatt menekülnek,*
- *elveszítették a lakásukat,*
- *családi konfliktusok miatt otthontalanná váltak,*
- *elemi csapás miatt veszítették el otthonukat.*

*A család 3+3 hónapig maradhat a Krízisházban.**

A nők szerepe a helyi közéletben

A településen a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás –lényeges magasabb a nők aránya, mint a férfiaké.

A települési képviselők körében 4 fő női képviselő található. Ez a korábbi évekhez képest 1 fő létszámcsökkenést jelent, de ha a férfi női arányt nézzük, lényegesen javult a helyzet. A korábbi 28%, 36%-ra emelkedett. A hivatal vezetőinek és dolgozóinak többsége nő. Ez a foglalkozások, munkakörök nemek szerinti szegregációjából ered.

*Felülvizsgálat

A nők szerepe a helyi közéletben - Képviselőtestület tagja								
Év	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
Férfi	13	13	13	7	7	7	9	9
Nő	5	5	5	4	4	4	2	2
Forrás: Helyi adatgyűjtés								

Kulcsproblémák összegzése

Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
Van-e nemekre érzékeny adatgyűjtés, elemzés és értékelés az önkormányzat által felügyelt minden szakterületen (foglalkoztatás, közoktatás, szakképzés, szociális ellátás)?	nem	igen – <i>felülvizsgálattal megoldott</i>
Biztosított-e a gyermeküket egyedül nevelő nők rugalmas munkavégzése? (bölcsőde, óvoda rugalmas nyitva tartás)	igen	nem
Van-e a településen célzottan a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás? (védőnő, nőgyógyász, családsegítő szolg., gyermekjóléti szolg.,)	igen	nem
Van-e megfelelő tájékoztatás és hatékony segítség a településen a fogamzásszabályozás, anya- és gyermekgondozás területén?	igen	nem
Alkalmazkodnak-e az önkormányzat által fenntartott nevelési, oktatási, szociális intézmények a nők foglalkoztatási igényeihez?	igen	nem
Biztosított-e a nők részvétele a helyi döntéshozatalban?	igen	nem

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Nők helyzete	Nincs nemekre érzékeny adatgyűjtés, elemzés és értékelés az önkormányzat által felügyelt minden szakterületen.	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport működtetése.	Nemekre érzékeny adatgyűjtés – felülvizsgálattal megoldott
	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Készségfejlesztő tréningek, foglalkoztathatóságot elősegítő szakmai képzése a településen.	Képzések a településen a nők számára – a felülvizsgálati adatgyűjtés bizonyította a képzések jelenlétét

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időskorú népesség főbb jellemzői

Az idősek száma az Európai Unió tagországaiban, így Magyarországon is folyamatosan emelkedik. A születéskor várható élettartam meghosszabbodása a jelenkor pozitív eredménye. Amellett, hogy ez a társadalom sikerét jelenti, kihívást is állít a társadalom elé. A demográfiai helyzetre reagálva 2009-ben megalkották Magyarországon az Idősügyi Nemzeti Stratégiát. A Stratégia hosszútávú célkitűzéseket fogalmaz meg 2034-ig. A cél elérése érdekében rövidebb időintervallumú cselekvési terveket dolgoztak ki (3 év) a fejlesztendő területekre. Az ütemezés lehetőséget biztosít arra, hogy a társadalom- és gazdaságpolitikai helyzet változásaira reagálva fogalmazzák meg a szükséges feladatokat.

„A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig:

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,*
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,*
- az aktív élet fenntartásának növelése,*
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,*
- a társadalmi integráció erősítése,*
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,*
- az idősek élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,*
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,*
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalokban,*
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.” **

Ahhoz, hogy az idősök helyzetét elemezni lehessen, elsődlegesen a demográfiai adatokat kell figyelembe venni. A népesség korösszetételének változása és az elöregedés folyamatának legfontosabb indikátora az öregedési index. Az öregedési index az időskorú népességnek (65–X éves) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves) viszonyított arányát fejezi ki.

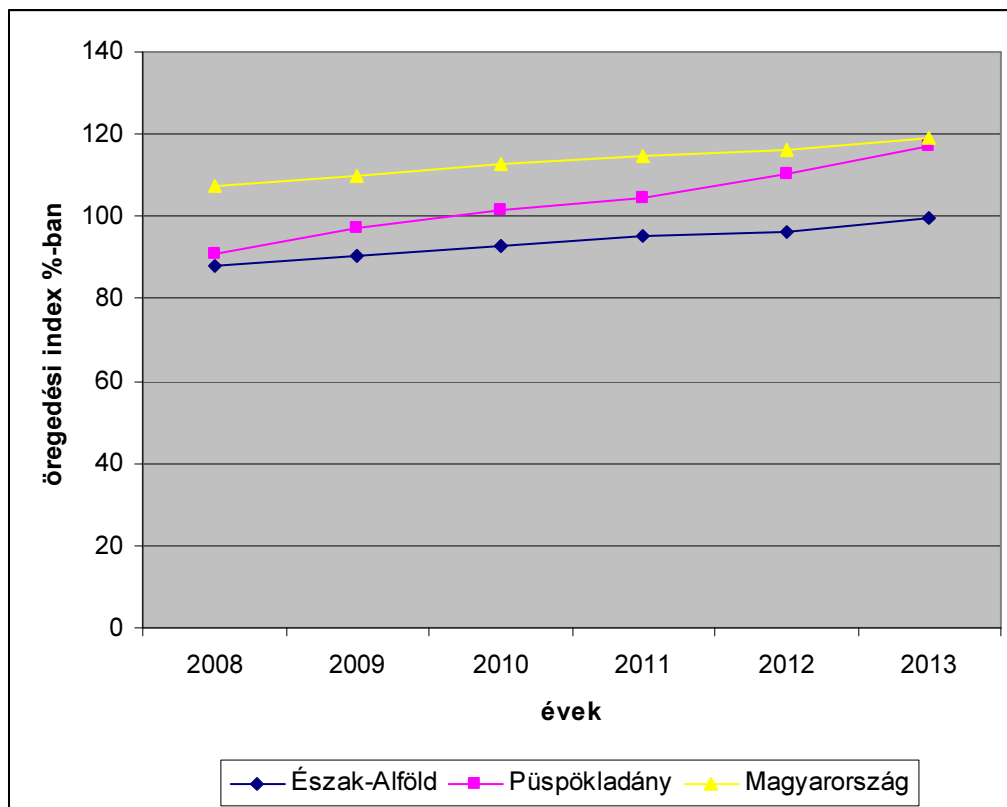
A KSH 2011-ben végzett népszámlálási adatai szerint Magyarországon 2011-ben 100 gyermekkorúra közel 115 időskorú jutott. Megfigyelhető, hogy az ország megyéi, régiói között jelentős eltérések mutatkoznak az öregedési index tekintetében, de az adatok egységesen minden területen emelkedést mutatnak.

Öregedési index Magyarországon

Év	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Öregedési index %-ban	107,6	109,9	112,6	114,7	116,4	118,9	121,5
Közép-Magyarország	114,8	115,6	116,5	116,9	120,3	121	121,9
Közép-Dunántúl	104,2	107,2	110,4	113,2	115,1	118	120,9
Nyugat-Dunántúl	114,8	116,9	120,3	122,8	124,6	127	129,3
Dél-Dunántúl	113,3	116,4	120,1	122,7	124,7	128,7	132,6
Dunántúl	110,4	113,2	116,6	119,2	121,2	124,2	127,3
Észak-Magyarország	103,3	105,8	109,3	111,5	110,8	114	117
Észak-Alföld	87,9	90,2	92,9	95,3	96,2	99,5	103
Dél-Alföld	116,3	119,7	123,9	127,2	128,4	131,9	135,4
Alföld és Észak	101,1	103,9	107,3	109,9	110,3	113,7	117

Forrás:KSH*

*Felülvizsgálat

Az észak-alföldi régió öregedési indexei az ország többi régióihoz és az országos átlaghoz viszonyítva kedvezőbb adatot mutatnak. A püspökladányi értékek folyamatosan emelkednek, meghaladják az észak-alföldi értékeket, és folyamatosan közelítik a magyarországi értékeket.

Öregedési index - Püspökladány

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	2180	2394	91,1%
2009	2222	2287	97,2%
2010	2236	2196	101,8%
2011	2223	2128	104,5%
2012	2272	2061	110,2%
2013	2353	2009	117,1%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR*

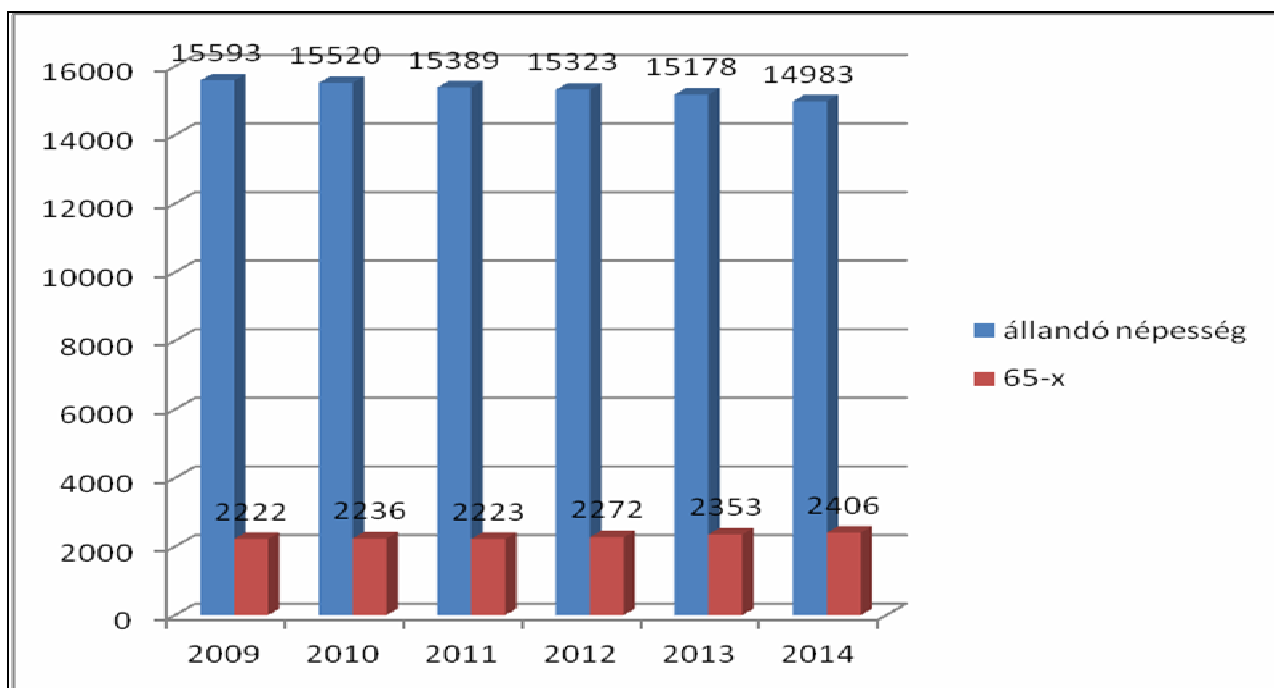
*Felülvizsgálat

A magyarországi demográfiai folyamatból következik, hogy növekszik az átlagéletkor, magasabb a középkorúak halandósága. Statisztikai tanulmányok kimutatták, hogy emelkedik a nők élettartama.

Az idősügyi kérdésekben három korcsoportot különböztetünk meg.

- Idősödők – 60-74 évesek
- Idősek – 75-89 évesek
- Nagyon idősek (agg vagy szépkorú) – 90 éves és felette

Az időskorú népesség idősödő korcsoportjának kezdő évszáma összefügg az egyén gazdasági aktivitásának megszűnésével. A nyugdíjba vonulás jelentős változást hoz az élet minden területén. Teljesen megváltozik a napi rutin. Az életvitel egyik napról a másikra gyökeresen átalakul. A gazdasági aktivitás megszűnése viszont nem jelenti az egyén aktivitásának megszűnését. A családi kapcsolatok erősödése mellett szerepet kapnak a társadalmi programokon való részvétel fontossága, civil szervezetek aktivitása.*

*Felülvizsgálat

*Egyre több olyan háztartás van, amelyekben csak idős emberek élnek. Az életkor előrehaladtával nő az egyszemélyes háztartások száma, azon belül is az egyedül élő idős nők száma. Az idős személyek, még ha egyedül is élnek nem költöznek gyermekeikhez, családtagjaihoz ameddig csak tudnak magukról gondoskodni. Ha segítségre is szorulnak, szívesebben maradnak a megszokott környezetükben, a megszokott napi rutinjukkal. Amellett, hogy külső személy segítségét is igénybe veszik, erősödik a családi kapcsolat, a családi segítségnyújtás. Nagy figyelmet kell fordítani az idős személy szociális és egészségügyi helyzetére, de emellett kiemelten kell figyelni az idős személy lelki életére. Az egészségi állapot romlása, az aktív élet csökkenése még a viszonylag jó anyagi helyzetben lévő személyek lelkére is negatívan hat. A feleslegesség tudata lelki válságot idézhet elő. **

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény keretében járó

saját jogú nyugellátások

az öregségi nyugdíj,

öregségi teljes nyugdíj,

öregségi résznyugdíj,

negyven év jogosultsági idővel rendelkező nők öregségi nyugdíja

hozzátartozói nyugellátások

az özvegyi nyugdíj,

az árvaellátás,

a szülői nyugdíj,

a baleseti hozzátartozói nyugellátások,

az özvegyi járadék.

*Felülvizsgálat

A társadalombiztosítási rendszerben az időskori jövedelembiztonság megteremtését szolgáló ellátás az öregségi nyugdíj. Az öregségi nyugdíj legkisebb összege a 168/1997. (X.6.) Korm.rendelet 11. §-a szerint 28.500Ft/hó.

Saját jogú nyugellátás és az **özvegyi nyugellátás** együttfolyósítási összeghatára 2015. január 1-jétől 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 62. § (7) bekezdése értelmében 84.975.-Ft/hó. A hozzátartozói ellátás célja, hogy az elhunyt járulékfizetésének fejében az ő kiesett jövedelme pótlásra kerüljön.

Árvaellátás legkisebb összege 168/1997. (X. 6.) Korm. rend. 64/D. § szerint 24.250.- Ft/hó.

Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege – foglalkoztathatóság rehabilitációval helyreállítható 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) a) pont, (2) bekezdés szerint a minimálbér 30%-a.

Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege – tartós foglalkoztatási rehabilitáció 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) b) pont, (2) bekezdés szerint a minimálbér 40%-a.

Rokkantsági ellátás minimális összege 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1)-(2) bekezdés szerint a minimálbér 30%-a.

Nyugdíjak, ellátások, járadékok és egyéb járandóságok, sajátjogú nyugdíjak			
Magyarország			
Év	Nyugdíjak, ellátások, járadékok és egyéb járandóságok		Sajátjogú nyugdíjasok
	az ellátásban részesülők		
	átlagos létszáma, ezer fő	a népesség százalékában	létszáma, ezer fő
2000	3 104	30,4	2 461
2008	3 027	30,2	2 525
2009	2 989	29,8	2 496
2010	2 937	29,3	2 463
2011	2 901	29,1	1 985
2012	2 890	29,1	2 013
2013	2 829	28,6	2 041

Forrás: KSH*

*Felülvizsgálat

*Az országos adatok azt mutatják, hogy a nyugdíjba vonulók száma folyamatosan csökken. Ennek oka az ellátások szigorítása. A nyugdíjba vonulók számának csökkenése a férfiakat jobban érinti mint a nőket. Ennek oka a nőknél a 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíj, mely 2011-ben került bevezetésre.**

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

Püspökladány

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1979	2693	4672
2009	1936	2626	4562
2010	1931	2553	4484
2011	1901	2534	4435
2012*	1859	2503	4362
2013*	1806	2481	4287

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban és a nyugdíjszerű ellátásban részesülők korösszetételére vonatkozólag nincs adatunk, viszont a demográfiai adatokból jól látszik, hogy a település 15,22%-a 65 év feletti korosztály (2272fő). (10.oldal) A nyugdíjas férfiakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. 2007.január 1-jétől 2012.december 31-ig a település jegyzője biztosította az ellátást, majd 2013, január 1-jétől a járási hivatalok határákörébe került át az ellátás.

*Felülvizsgálat

Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	22
2009	12
2010	11
2011	11
2012	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az 55-64 évesek munkaerő-piaci helyzetére vonatkozó adatokkal az önkormányzat nem rendelkezik. Országos kimutatások alapján ez a korosztály kiemelten veszélyeztetett csoport az esélyegyenlőségi szempontok szerint. Bár jelenleg emelkedést mutatnak az adatok mégsem mondható kielégítőnek. A célzott intézkedések megfogalmazásához viszont szükséges, hogy konkrét adatokkal rendelkezünk a korosztályt illetően.

Mutató/dimenzió	2007	2008	2009	2010	2011
Az 55-64 évesek foglalkoztatási rátája, %	33,1	31,4	32,8	34,4	35,8
Nemek szerint					
férfi	41,7	38,5	39,9	39,6	39,8
nő	26,2	25,7	27	30,1	32,4

*Felülvizsgálat

Régiók szerint	2007	2008	2009	2010	2011
Közép-Magyarország	39,4	39,3	40,7	39,9	41,2
Közép-Dunántúl	34,9	30,8	31,9	33,8	37,3
Nyugat-Dunántúl	38,6	33,6	35,7	36,7	36,5
Dél-Dunántúl	25,7	21,9	26,9	32,4	32,6
Dunántúl	33,1	28,8	31,5	34,3	35,5
Észak-Magyarország	27,8	26,9	27,5	29,8	30,1
Észak-Alföld	26,6	26,5	27,3	28,7	31
Dél-Alföld	30,3	29,3	28,6	32,5	34,5
Alföld és Észak	28,2	27,5	27,8	30,3	31,9

A közszolgáltatásokhoz, információhoz való hozzáférés, programok

A városban több nyugdíjas szervezet működik

A Csenki Imre Nyugdíjas Klub 1998 szeptemberében alakult és minden második héten klubfoglalkozást tart. E mellett a Püspökladányi Kossuth Olvasóköri, a MÁV Nyugdíjas Szervezet, a Püspökladányi Tűzoltók Nyugdíjas Egyesülete és a Pedagógus Nyugdíjas Klub. Minden klub folyamatosan várja leendő új tagjait biztosítva a tevékeny időskort, közös programok, közös kirándulások szervezésével.

Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen élő idős személyek városrészekben kimutatott létszámadatai szerint:

Püspökladányban 6 belterületi és 1 külterületi településrész került meghatározásra.

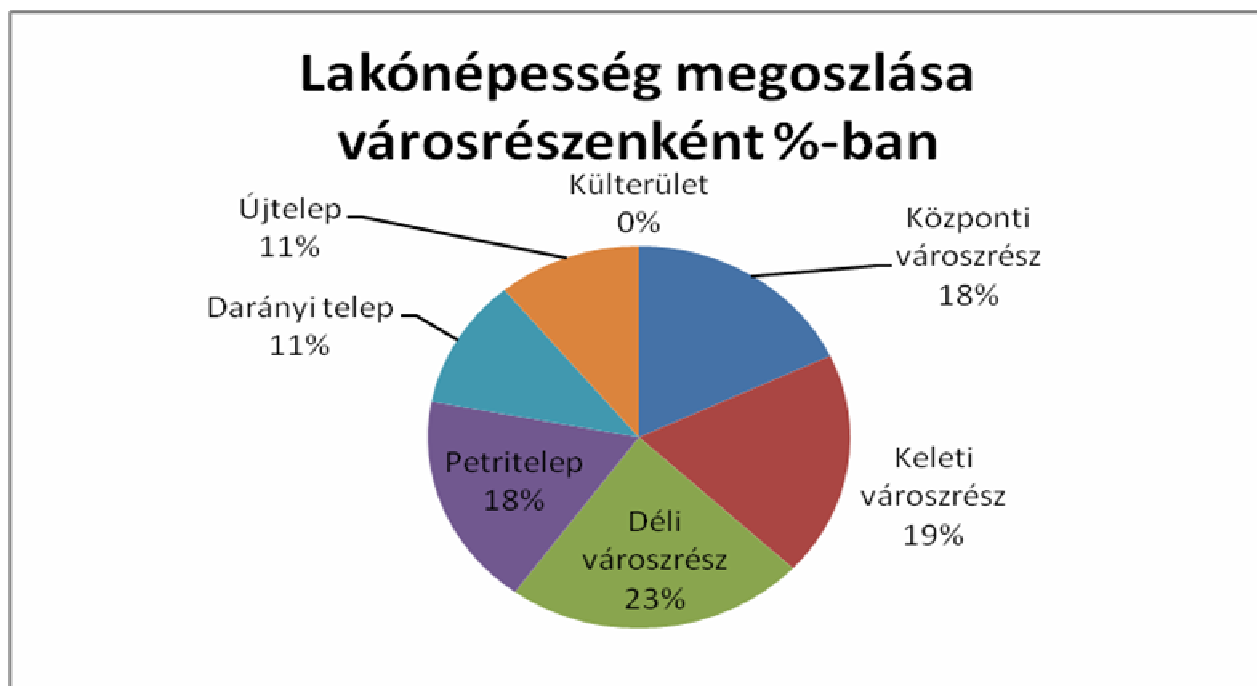
Központi városrész 2.600fő

Keleti városrész 2.800fő

*Felülvizsgálat

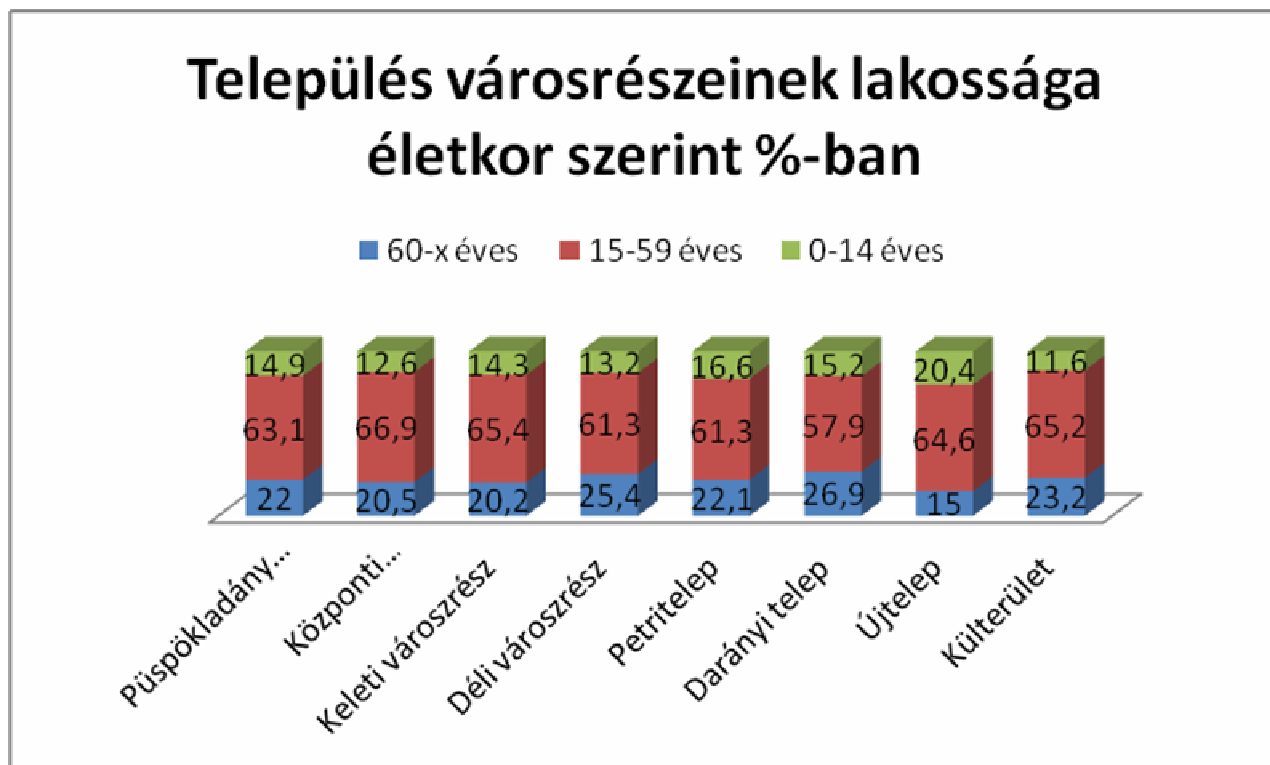
Déli városrész	3.400fő-
Petritelep	2.600fő
Darányi telep	1.600fő
Újtelep	1.600fő
Külterület	69fő

Lakónépeség megoszlása városrészenként 2011. KSH népszámlálás

A lakosság korosztályonkénti megoszlásának vizsgálat alapján megállapítható, hogy a Darányi telepen és a Déli városrészben az átlagostól magasabb az időskorúak aránya, míg az Újtelepen jóval az átlag alatti ugyanezen mutató értéke. Az újtelepen ehhez társul az is, hogy a gyermekkorúak aránya itt a legmagasabb, de az aktív korúak is átlagon felüli mértékben laknak a városrészben. Az aktív korúak aránya a Központi és a Keleti városrészekben a legmagasabb és a Darányi telepen a legalacsonyabb.*

*Felülvizsgálat

Forrás: Püspökladány Város ITS

*Az idősek segítése a család, a helyi közösség és a társadalom felelőssége. Fő cél az aktív, egészséges időskor megteremtése. Ehhez szociális szolgáltatásokat kell biztosítani. Éppen ezért a nyugdíjrendszer mellett kiemelt szerepet kap a szociális ellátórendszer. A szociális szolgáltatásokat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szabályozza. **

*A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.**

Szociális alapszolgáltatások

- a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- b) az étkeztetés,
- c) a házi segítségnyújtás,
- d) a családsegítés,*

*Felülvizsgálat

- e) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,*
- f) a közösségi ellátások,*
- g) a támogató szolgáltatás,*
- h) az utcai szociális munka,*
- i) a nappali ellátás.**

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- a) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,*
 - b) a rehabilitációs intézmény,*
 - c) a lakóotthon*
 - d) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - e) a támogatott lakhatás,*
 - f) az egyéb speciális szociális intézmény*
- nyújtja.**

*A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat **5 településen, 11 telephelyen, 100 dolgozóval** látja el a szociális étkeztetést, idősek (demens személyek) nappali ellátását, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, fogyatékos személyek nappali ellátását, pszichiátriai betegek nappali ellátását, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást.**

*Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.**

*Felülvizsgálat

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat vezet az **Idősek Klubját**. Ez egy nappali ellátást nyújtó intézmény, ahol a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idős korúak napközbeni gondozását biztosítják. Felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel szociális és mentális gondozásra szorul. Az intézmény biztosítja az igény szerinti ebédet, a napközbeni tartózkodást, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésének lehetőségét. A lakossági jelzések és a jelzőrendszeri tagok folyamatos jelzései biztosítják, hogy az intézmény látóterébe kerüljenek a segítségre szoruló idős személyek.

64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő idős korúak száma	
	fő	fő	%
2008	2180	80	4%
2009	2222	80	4%
2010	2236	80	4%
2011	2223	80	4%
2012*	2272	80	4%
2013*	2353	80	3%
2014*	2406	80	3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

<i>Ellátási formák- Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Házi segítség-nyújtás</i>	157	97	85	58	55	55
<i>Étkeztetés</i>	245	300	300	280	280	270
<i>Idősek klubja</i>	80	80	80	80	80	80
<i>Demens személyek nappali ellátása</i>	-	-	-	15	15	15
<i>Jelző-rendszeres házigondozás készülék szám</i>	131	120	120	120	120	120
<i>Közösségi pszichiátria</i>	65	75	75	-		
<i>Támogató szolgálat</i>	-	-	-	-		
<i>Fogyatékkal élő személyek nappali ellátása</i>	-	30	30	30	30	30
<i>Pszichiátriai betegek nappali ellátása</i>					25	60

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.* A segítségnyújtás személyre szabottan az igénybe vevő állapotának figyelembe vételével történik. Így lehetőség van helyben fogyasztásra és elvitelre is. Azoknak a személyeknek, akik nem tudják megoldani sem a helyben fogyasztást, sem az elvitelt, az intézmény biztosítja az étel házhozszállítását. A szociálisan rászorult személyek mellett méltányosságból is igénybe vehető az ellátás.

Az idős személyeknek az étkezés által biztosítva van a változatos és egészséges mindennapos meleg étkezés, amit az egy- vagy kétszemélyes háztartás anyagilag vagy akár fizikailag sem tudna kivitelezni. Emellett, mint rendszeres program újabb kapcsolatok kialakítására ad lehetőséget, csökkentve a kirekesztődöttséget.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást. Az ellátás segítséget nyújt, az idős személyek, pszichiátriai betegek, fogyatékos személyek, valamint szenvedélybetegek életvitelével kapcsolatos feladataik ellátásában.

Mivel a személyeknek egyénenként eltérő szükségleteik vannak, ezért alapvető szempont, hogy mindig felméri az egyén szükségleteit és személyre szabott tervet készítenek a feladatellátáshoz. Így mindig a saját szükségleteik figyelembevételével történik a segítségnyújtás. A fizikális szükségletek biztosításán túl kiemelkedik a mentális gondozás, mivel a lelki egyensúly megteremtése, fenntartása pozitív hatást gyakorol a testi állapotra.

A **családsegítés** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Ez az alapszolgáltatás megnyugvást, biztonságérzetet nyújt az igénylőnek és az igénylő családtagjának egyaránt. Az idős beteg biztonságban tudhatja önmagát, hiszen baleset vagy

*vészhelyzet esetén azonnal kapcsolatot tud teremteni a diszpécserrel, majd a kiérkező gondozóval, akik már felmérve a helyzetet döntést hoz a további intézkedésről. Nem kerülhet az idős személy olyan pánikhelyzetbe, ami gátolja a cselekvésben, hiszen ezt azonnal megteszik helyette a szakemberek.**

A humányszolgáltatások biztosítása mellett az idősek közbiztonságára is nagy figyelmet kell fordítani. A közbiztonság az idős személyeken kívül, minden településen élő számára fontos. A közbiztonság növelése érdekében az Önkormányzat egyik lehetősége a már meglévő térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, bővítése.

*Püspökladányban közbiztonsági és bűnmegelőzési szempontból komoly előrelépést hozott a térfigyelő rendszer kiépítése. A 27 az önkormányzat tulajdonában lévő kamerát a rendőrséggel egyeztetett helyekre szerelték fel, így minden olyan helyet (vasútállomás, temető, városközpont, oktatási intézmények, dohányboltok környéke) bekameráztak, ahol nagy a forgalom, és azt a személy- vagy a vagyonbiztonság indokolta. A kameráknak fontos szerep jut a bűnmegelőzésben (a városba bevezető valamennyi út mentén tábla figyelmeztet a térfigyelő rendszerre), és a bűnüldözésben. Előfordult, hogy a szerkezetek betörés képeit rögzítették, de arra is volt példa, hogy közlekedési baleset utólagos rekonstruálásában segítettek a hatóságoknak. Püspökladányban egyébként a térfigyelő rendszer a rendőrségre van bekötve. A felvételeket a rendszer alapelemben 72 óráig rögzíti. Forrás: Bűnmegelőzési Konceptió 2015**

Kulcsproblémák összegzése		
Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
Van-e a településen célzott adatgyűjtés az idősekről (pl. egyedül élő, egyedül élő nők)	nem	igen
Biztosítottak-e a településen az egészségügyi és szociális alapellátások?	igen	nem
Biztosított-e az idős személyek közösségi programokban való csoportos részvétele?	igen	nem
Biztosított-e az idősek számára a nappali ellátás?	igen	nem
Biztosított-e az idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény?	nem	igen
Biztosított-e az idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást, mint az ápolást, gondozást nyújtó intézmény?	nem	igen
Meghaladja-e a településen az 50 év felettek körében a regisztrált munkanélküliek számaránya a 10 %-ot?(3352fő/335fő)	igen	nem
Biztosított-e az idősek számára a közbiztonság?	igen	igen

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Idősek helyzete	Nincs az idősekre érzékeny adatgyűjtés, elemzés és értékelés az önkormányzat által felügyelt minden szakterületen.	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport működtetése.	Korcsoportra érzékeny adatgyűjtés – felülvizsgálattal teljesítve
	Nincs az idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény.	Pályázati lehetőségek folyamatos figyelése	Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
	Nincs az idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást, mint az ápolást, gondozást nyújtó intézmény?	Pályázati lehetőségek folyamatos figyelése	Ápolást, gondozást nyújtó intézmény
	<i>Az idős személyek közbiztonságának növelése*</i>	<i>Település határában kamerarendszer felállítása</i>	<i>Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése</i>

*Felülvizsgálat

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élő személyek, az esélyegyenlőségi program kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportja.

Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény szerint:

Fogyatékkal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

10/2006. (II. 16.) OGY HATÁROZAT AZ ÚJ ORSZÁGOS FOGYATÉKOSÜGYI PROGRAM törekvése, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei szerint a fogyatékos személyt nem érhet hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet ránézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben.

A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatása

Magyarországon a legutóbbi népszámlálás (2001) adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember van, az aktív korú, megváltozott munkaképességű személyek számát pedig a NYUFIG 2007-es adatai alapján mintegy 700 ezer főre tehetjük. Az Európai Unióban e populáció 40%-a dolgozik, ez az arány ma Magyarországon 7-9%, amely rendkívül alacsony, különösen amellet, hogy az aktív korú célcsoport 80-85%-a akar és tudna is dolgozni, védett, vagy nyílt munkaerő-piaci körülmények között.

A fogyatékos személyek körén belül:

- a testi fogyatékos és mozgássérült emberek aránya együttesen 43,6%
- a vak és gyengénlátó emberek aránya 14,4%.
- hallás-, beszédzavar-fogyatékoságban kb. 10%-uk szenved.

– Az egyéb fogyatékosokban szenvedők aránya 21,6%

(Forrás: 10/2006. (II. 16.) OGY határozat Az Új Fogyatékosügyi Programról)

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	481	nincs adat
2009	453	nincs adat
2010	425	nincs adat
2011	<i>nincs adat</i>	<i>nincs adat</i>
2012*	846	<i>nincs adat</i>
2013*	789	<i>nincs adat</i>

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A joggyakorlat eltérő definíciókat használ a gyakorlatban, mint fogyatékos, akadályoztatott megváltozott munkaképességű vagy egészségkárosodott. Az eltérő definíciók használatát a következő táblázat mutatja:

*Felülvizsgálat

<i>Fogyatékos személyek</i>	
<i>Munkaerő-felmérés 2011 („ENSZ definíció)</i>	<i>1 439 000 fő (15-64 éves népességben)</i>
<i>NCSSZI-TÁRKI 2010 (önbevallás „fogyatékos” szóra)</i>	<i>Kb. 170 000 – 190 000 fő (a 18-64 éves népességben)</i>
<i>Népszámlálás 2011 (önbevallás „fogyatékos” szóra)</i>	<i>457 000 fő (a teljes népességben és mellette még 1 648 000 tartós beteg)</i>
<i>Megváltozott munkaképességű emberek</i>	
<i>Munkaerő-felmérés 2011 (önbevallás: megváltozott munkaképességű emberek)</i>	<i>767 000 fő (a 15-64 éves népességben)</i>
<i>Hivatalos Statisztika (ONYF) 2012.09 egészségkárosodás okán pénzbeli ellátást kap</i>	<i>451 600 fő (a 18-64 éves népességben) és 385 855 fő (nyugdíjkorhatárt betöltött népességben)</i>

Forrás: Nagy Zita Éva – Prókai Orsolya (2013): A fejlesztéspolitika és az értékelések a fogalmak útvesztőjében *

*Egyes területek eltérő fogalmakat használnak és a statisztikai adatok is különböző forrásból származhatnak, önbevallás alapján vagy a környezet minősítése alapján.**

*Az ENSZ definíciója szerint: „Fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.”**

*A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény fogalom meghatározása alapján fogyatékos személy az, aki „tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással –illetve ezek bármilyen halmozódásával –él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja”.**

*Felülvizsgálat

Míg foglalkoztatáspolitikai szempontból a megváltozott munkaképességű személynél, az egészségügyi állapot valamilyen mértékben hátrányosan befolyásolja a munkavégzést.

*A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény értelmében fogyatékkal élő munkavállaló, aki „a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved”. Megváltozott munkaképességű munkavállaló pedig, aki „rehabilitációs ellátásban részesül”, illetve aki „2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült”.**

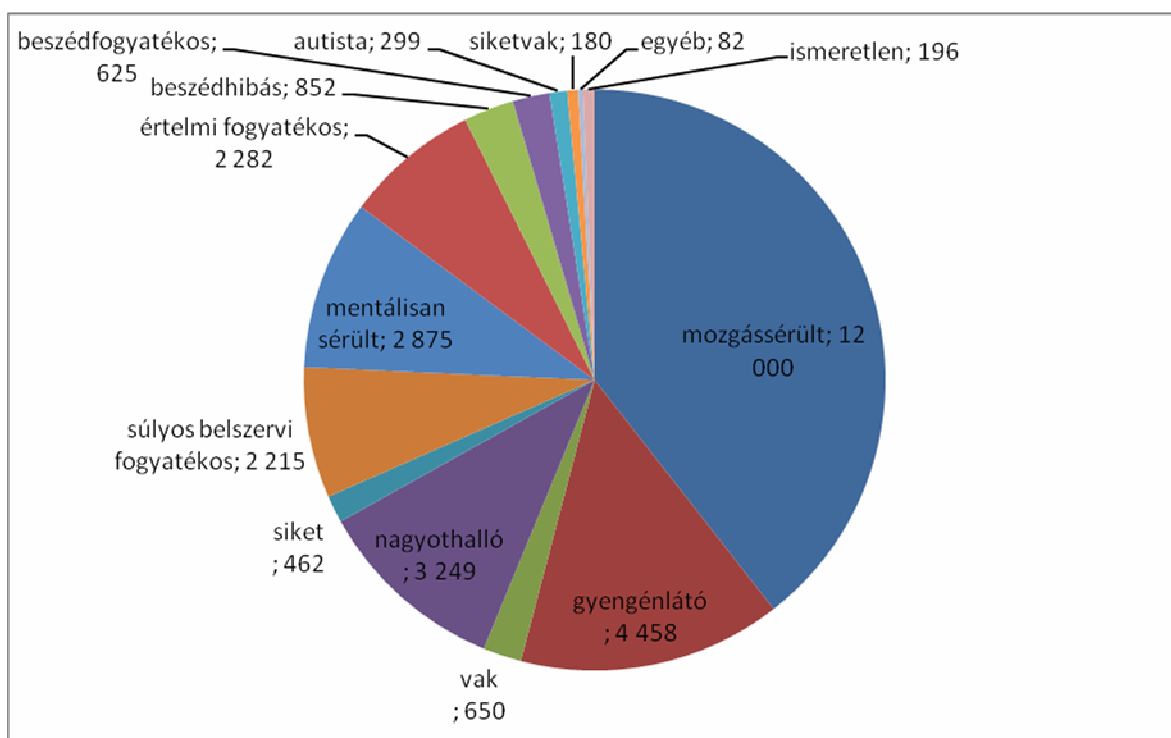
A 2011-es népszámlálási adatok szerint 490 578 fő fogyatékos személy és 1 648 413 fő tartósan beteg személy él Magyarországon.

*Hajdú-Bihar megyében összesen 26 445 fő fogyatékos és 89 642 fő tartósan beteg személy van. A népszámlálási adatok önbevalláson alapszanak, egy személy több fogyatékoságot is megjelölhet. **

*A fogyatékossgal élők országos és a Hajdú-Bihar megyei adat 2011**

életkor	Terület	
	Ország	Hajdú-Bihar megye
-14	23190	1276
15-19	11931	635
20-29	23059	1310
30-39	33817	1790
40-49	45102	2520
50-59	98384	5313
60-69	98744	5343
70-79	88033	4726
80-	68318	3532
összesen	490578	26445
intézetben él	38943	2222
magánháztartásban él	451635	24223

*

*Felülvizsgálat

<i>A fogyatékossgal élők nemek szerint, 2011</i>			
<i>Hajdú-Bihar megye*</i>			
<i>A fogyatékossgal típusa</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>	<i>Összesen</i>
<i>Mozgássérült</i>	<i>5 347</i>	<i>6 653</i>	<i>12 000</i>
<i>Gyengénlátó, aliglátó</i>	<i>1 697</i>	<i>2 761</i>	<i>4 458</i>
<i>Vak</i>	<i>276</i>	<i>374</i>	<i>650</i>
<i>Nagyothalló</i>	<i>1 523</i>	<i>1 726</i>	<i>3 249</i>
<i>Siket</i>	<i>226</i>	<i>236</i>	<i>462</i>
<i>Súlyos belszervi fogyatékos</i>	<i>1 082</i>	<i>1 133</i>	<i>2 215</i>
<i>Mentálisan sérült (pszichés sérült)</i>	<i>1 358</i>	<i>1 517</i>	<i>2 875</i>
<i>Értelmi fogyatékos</i>	<i>1 228</i>	<i>1 054</i>	<i>2 282</i>
<i>Beszédhibás</i>	<i>549</i>	<i>303</i>	<i>852</i>
<i>Beszéd fogyatékos</i>	<i>375</i>	<i>250</i>	<i>625</i>
<i>Autista</i>	<i>237</i>	<i>62</i>	<i>299</i>
<i>Siketvak (látás- és hallássérült)</i>	<i>84</i>	<i>96</i>	<i>180</i>
<i>Egyéb</i>	<i>42</i>	<i>40</i>	<i>82</i>
<i>Ismeretlen</i>	<i>108</i>	<i>88</i>	<i>196</i>
<i>Összesen</i>	<i>14 132</i>	<i>16 293</i>	<i>30 425</i>
<i>Fogyatékossgal élők</i>	<i>12 334</i>	<i>14 111</i>	<i>26 445</i>

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Az Országos Fogyatékossgalügyi Program (2015-2020) szerint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási arányának előmozdítása területén, három jelenség igényel beavatkozást:

- ✓ inaktívak magas aránya,*
- ✓ passzivitás,*
- ✓ izolálódás jelensége.**

**Felülvizsgálat*

*A foglalkoztatási rendszer átalakításának elsődleges célja, hogy elősegítse a szegregált körülmények között történő foglalkoztatás elmozdulását a rehabilitáció, és ezáltal a minél nagyobb arányú nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás felé. Ehhez nyújt segítséget a Rehabilitációs Kártya bevezetése és az akkreditált foglalkoztatás átalakítása. Különös hangsúlyt kell fektetni a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásával összefüggő alapvető ismeretek célzott terjesztésére, illetve a fogyatékos munkavállalóval kapcsolatos pozitív személyes tapasztalatok megszerzését lehetővé tevő programok, szolgáltatások fejlesztésére. Fontos a munkáltatók szemléletének, motivációjának javítása, illetve a befogadó munkahelyi környezet fejlesztése. **

*Esélyegyenlőségi szempontból a fogyatékkal élő személyek különösen hátrányos helyzetben vannak, hiszen testi, értelmi, vagy érzékszervi hátrányuk megnehezíti mindennapjaikat.**

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások programok

A pénzbeli és természetbeni ellátások mellett szociális alapszolgáltatás is gondoskodik az érintett személyekről.

A településen kettő intézmény látja el a fogyatékos személyek nappali ellátását.

*A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat és a Napfényes Szociális Támogató Egyesület.**

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat a 18. életévüket betöltött, fogyatékossgal élők számára a különböző képességterületeken szerzett ismeretek megtartására, gyakorlására, szabadidős tevékenységek szervezésére, étkezés lehetőségének igénybe vételére, társas kapcsolatok biztosítására, valamint alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére irányuló szakmai tevékenységet végez.

A fogyatékosok nappali ellátása 2009. szeptember 1-től működik. Engedélyezett férőhelyek száma: 30 fő.

*Az intézményben **látás fogyatékossgal élők közül a gyengén látók** (azon személyeknek, akiknek látóképességük kisebb-nagyobb mértékben károsodott, gyengén látóként, vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkeznek), **enyhe, illetve középsúlyos értelmi fogyatékosok** (akiknek értelmi akadályozottsága öröklött, illetőleg veleszületett vagy korai életszakaszban keletkezett), **mozgásszervi fogyatékosok** (akiknél a mozgásszervi betegséggel*

való együttélés segédeszközt egyáltalán nem igényel, vagy a mozgásrendszerük károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatásra a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igénylik), és **halmozottan fogyatékosok** (azon személyek, akik egyszerre több fogyatékossgal kénytelenek élni) nappali ellátása biztosított. Az ellátás térítésmentes.*

A **Napfényes Támogató Szociális Egyesület** 2005. szeptemberben alakult. Az egyesület Püspökladány város és kistérsége, illetve Hajdú-Bihar megye közigazgatási területén élő lakosság számára biztosít komplex segítségnyújtást a szervezeti egységek együttműködése, törvényi szabályozottsága szerint.

A Napfényes Támogató Szociális Egyesület a szociális alapszolgáltatások köréből a támogató szolgálatot és a fogyatékosok nappali ellátást, a gyermekvédelmi szakellátás köréből nevelőszülői hálózatot működtet.*

<i>Fogyatékosok nappali ellátása Püspökladányban*</i>				
	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Fogyatékosokat ellátó nappali intézmény</i>	2	2	2	2
<i>Fogyatékosok nappali ellátásában engedélyezett férőhelyek száma</i>	64	64	62	62
<i>Fogyatékosok nappali ellátásában részesülők száma</i>	64	63	53	66
<i>Fogyatékosok nappali ellátásában foglalkoztatottak száma</i>	10	9	9	10

*Felülvizsgálat

Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Magyarország különböző törvényekkel, rendeletekkel próbálja elősegíteni a fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátását. Ezek az ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

Az önkormányzat nem rendelkezik pontos adatokkal a Püspökladányban fogyatékkal élő személyeket illetően.

**Szociális alapszolgáltatások:*

- ✓ *étkeztetés*
- ✓ *házi segítségnyújtás*
- ✓ *családsegítés*
- ✓ *jelzőrendszeres házi segítségnyújtás*
- ✓ *támogató szolgáltatás*
- ✓ *nappali ellátás*

Szakosított ellátási formák:

- ✓ *fogyatékos személyeket ellátó intézmények*

Egyéb kedvezmények:

- ✓ *személyi jövedelemadó-kedvezmény*
- ✓ *gépjárműadó fizetése alóli mentesség*
- ✓ *utazási kedvezmény*
- ✓ *utazási költségtérítés*

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési és egyéb kedvezményei:

- ✓ *gépkocsi szerzési támogatás*
- ✓ *személygépkocsi átalakítási támogatás*
- ✓ *parkolási igazolvány*
- ✓ *akadálymentesítési támogatás*

**Felülvizsgálat*

A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés, akadálymentesítés

Települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat folyamatosan biztosítja az épületek akadálymentesítését és vállalt feladatának tekinti, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy tervezzen meg, hogy az már a létrejöttékor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, hogy az már AKADÁLYMENTES legyen. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangostérkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.)

A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Püspökladány Város Önkormányzata a püspökladányi egészségügyi alapellátás fejlesztése érdekében meglévő orvosi rendelő épületek felújítását és korszerűsítését végezte el 2015-ben. (ÉAOP-4.1.2/A-12-2013-0027)

A Petritelepi, és az Újtelepi városrészen élőknek biztosított volt az egészségügyi ellátása ám az épület felújításra szorult. Mindkét rendelőintézetnek megtörtént a komplex felújítása, akadálymentesítése. A felújítás kiterjedt a nyílászáró cseréjére, külső szigetelésre, fűtéskorszerűsítésre, burkolatok cseréjére és festésre.

Az épületekhez kialakításra kerültek az akadálymentes parkolók. A rendelőintézet az utcáról az akadálymentes bejáratig rámpán illetve járdán közelíthető meg. Az épületekben akadálymentes helyiségek lettek kialakítva: WC, vetkőzőfülke.

*A felsoroltakon túl info-kommunikációs akadálymentesítési eszközök kerültek beépítésre, mely nagymértékben megkönnyíti az épület használhatóságát a fogyatékosokkal élők számára. Információs táblák mellett mindkét rendelőintézetben indukciós hurok lett kihelyezve.**

*Felülvizsgálat

Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A mozgáskorlátozottak számára a közterületen való önálló közlekedés feltételei adottak. A település legforgalmasabb területein a gyalogos átkelőhelyek átalakítása megtörtént. A közlekedési lámpával ellátott gyalogos átkelőhelyek hangos tájékoztatóval vannak ellátva, amely a gyengén látók átkelését segíti.

A Kisújszállás-Püspökladány vasútvonal fejlesztési projekt keretében az állomáson korszerű, széles, sk+55 cm magasságú, akadálymentes, térkő burkolatú peronok épültek, melyek aluljárón át közelíthetők meg.

*A közforgalmú intézmények külső és belső akadálymentesítése csak részben megoldott, ezért az eddigi munkát folytatva továbbra is cél a teljes akadálymentesítés.**

Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Országos Fogyatékosügy Program a pozitív diszkrimináció alkalmazását elengedhetetlennek tartja annak érdekében, hogy a társadalom a fogyatékossgal élő emberek számára egyenlő esélyeket nyújtson.

Bár a településen nincs konkrét fogyatékossgal élő személyek részére nyújtott hátránykompenzáló támogatás, mégis a meglévő szociális ellátások igénylésekor figyelmet fordítunk a személyek egyéni igényeire. A szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II. 27.) számú önkormányzati rendelet szerint lehetőség van szociális helyzetre való tekintettel az eseti jelleggel biztosított rendkívüli települési támogatás igénylésére. Rendkívüli települési támogatás különösen az alábbi indokokra való tekintettel állapítható meg:

- ✓ gyógyászati segédeszköz beszerzésére, gyógykezelésre, ha a kérelmező nem rendelkezik közgyógyellátási igazolvánnyal,*
- ✓ elemi kár (árvíz, talajvíz, tűzvész, villámcsapás stb.) elhárításához,*
- ✓ betegségből eredő többletköltségek enyhítésére,*
- ✓ válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,*
- ✓ egyéb, a létfenntartást veszélyeztető helyzet fennállása esetén.**

Kulcsproblémák összegzése

Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
A közszférában arányuknak megfelelő mértékben dolgoznak-e fogyatékkal élő munkavállalók a településen?	részben	nem
Az önkormányzat által fenntartott tömegközlekedési rendszerek megfelelnek-e az egyenlő hozzáférés követelményeinek?	nem jellemző	nem
Biztosított-e az akadálymentesítés az önkormányzati intézményekben?	részben	igen
A szociális alapellátás szolgáltatásai hozzáférhetőek és elérhetőek-e a fogyatékkal élő emberek számára?	igen	nem
A szociális szakellátás szolgáltatásai segítik-e a fogyatékkal élő emberek rehabilitációját?	igen	nem

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Fogyatékkal élők helyzete	Az önkormányzat nem rendelkezik kellő adattal a fogyatékkal élők számára és igényeire vonatkozóan.	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport működtetése.	Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatgyűjtés – felülvizsgálattal részben megoldott

8.Helyi partnerség

A jegyzői adatszolgáltatás szerint a településen több mint 80 különböző célú civil szervezet van. Az oktatás területén 12 civil szervezet dolgozik, a kulturális tevékenységet 11 civil szervezet biztosítja. Az egészségügy területén 4 civil szervezet dolgozik.

A sport területén a legaktívabbak a város civil erői, itt 21 szervezetről van tudomásunk.

Környezetvédelmi programokban 4 szervezet dolgozik. 3 roma esélyegyenlőséget elősegítő szervezet végez munkát a településen. Kimondottan a fogyatékkal élő személyek segítésére egy szervezet van jelen, a fogyatékoságon belül a látássérült embereknek nyújt segítséget.

Az önkormányzat látókörében főleg azok a civil szervezetek vannak, amelyek együttműködnek a településsel, támogatást kérnek a városvezetéstől és programokban együttműködnek az önkormányzattal, vagy önkormányzat intézményeivel.

Minden szervezet munkája elősegíti a település esélyegyenlőségét, ezért az önkormányzat a lehetőségeihez mérten támogatja a civileket.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatal, az oktatási és nevelési intézmények, az egészségügyi intézmények, a szociális intézmények és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat munkatársainak bevonásával készült. Az adatgyűjtés alapját képezik az önkormányzat programjai, tervei és koncepciói. Alapul szolgált az önkormányzat intézményeinek adatai is. Az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. A Program átfogó képet ad a városban élő célcsoportok helyzetéről, esélyegyenlőségéről. Az elkészült dokumentum a helyben szokásos módon, Püspökladány város honlapján kerül közzétételre.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított probléma	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Mélyszegénységben élők és a romák helyzete	1. A szociális szolgáltatástervezési koncepció nem tartalmaz a romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedéseket.	A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata	A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata
	2. A romákra vonatkozó adatok hiányossága	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport működtetése	Romákra vonatkozó adatgyűjtés
	3. <i>Magas a pályakezdők és a nyugdíj előtt állók munkanélküliségi aránya*</i>	<i>Munkanélküliség arányának csökkentése</i>	<i>Támogatott foglalkoztatáshoz kapcsolódó pályázatok figyelése</i>
	4. <i>Úthálózat minőségének folyamatos karbantartása, javítása Külterületi kerékpárút fejlesztése Autóút, autópálya*</i>	<i>Infrastruktúra fejlesztése, munkanélküliség csökkentése</i>	<i>Pályázati lehetőségek nyomon követése</i>
Gyermekek	1. Oktatási-nevelési intézmények teljes körű akadálymentesítése	Céltzott pályázatok figyelése	Akadálymentesítés

Nők	1. Nincs nemekre érzékeny adatgyűjtés, elemzés és értékelés az önkormányzat által felügyelt minden szakterületen.	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport működtetése.	Nemekre érzékeny adatgyűjtés
	2. A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Készségfejlesztő tréningek, foglalkoztathatóságot elősegítő szakmai képzése a településen.	Képzések a településen a nők számára
Idősek	1. Nincs az idősekre érzékeny adatgyűjtés, elemzés és értékelés az önkormányzat által felügyelt minden szakterületen.	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport működtetése.	Korcsoportra érzékeny adatgyűjtés
	2. Nincs az idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény.	Pályázati lehetőségek folyamatos figyelése	Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
	3. Nincs az idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást, mint az ápolást, gondozást nyújtó intézmény?	Pályázati lehetőségek folyamatos figyelése	Ápolást, gondozást nyújtó intézmény
	4. <i>Az idős személyek közbiztonságának növelése*</i>	<i>Település határában kamerarendszer felállítása</i>	<i>Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése</i>
Fogyatékkal élők	1. Az önkormányzat nem rendelkezik kellő adattal, a fogyatékkal élők számára és igényeire vonatkozóan.	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport működtetése.	Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatgyűjtés

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1. Az intézkedés címe		A szociális szolgáltatástervezési koncepció nem tartalmaz a romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedéseket.
Az intézkedés pontos célcsoportja		Romák és/vagy mélyszegénységben élők
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 felülvizsgált koncepció
	Célérték	1 felülvizsgált koncepció
Célérték elérésének dátuma		2014.12.31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		nem releváns
Az intézkedés tartalma		A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		szociális szolgáltatástervezési koncepció
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		Polgármesteri Hivatal dolgozói
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		szakmai együttműködések révén
Az intézkedés megvalósulása		A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata megtörtént

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program

2. Az intézkedés címe	Romákra vonatkozó adatgyűjtés	
Az intézkedés pontos célcsoportja	Romák és/vagy mélyszegénységben élők	
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma	2014. december 31.	
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	nem releváns	
Az intézkedés tartalma	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport létrehozása, működtetése.	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	munkaterv	
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	humán erőforrás	
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	társadalmi együttműködések révén	
Az intézkedés megvalósulása	A mélyszegénységben élőkre és romákra vonatkozó adatgyűjtés megvalósult	

3. Az intézkedés címe		Támogatott foglalkoztatáshoz kapcsolódó pályázatok
Az intézkedés pontos célcsoportja		Mélyszegénységben élők és a romák
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma		2018. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		nem releváns
Az intézkedés tartalma		A pályakezdők és a nyugdíj előtt állók munkanélküliségi arányát célzó foglalkoztatás
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		munkaterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		humán erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		pályázat
Az intézkedés megvalósulása		

4. Az intézkedés címe		Úthálózat minőségének folyamatos karbantartása, javítása és a külterületi kerékpárút kiépítése
Az intézkedés pontos célcsoportja		Mélyszegénységben élők és a romák
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma		2018. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		ITS
Az intézkedés tartalma		Úthálózat minőségének folyamatos karbantartása, javítása és a külterületi kerékpárút kiépítése
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		munkaterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		Humán- és pénzügyi erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		pályázat
Az intézkedés megvalósulása		

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program

5. Az intézkedés címe		Akadálymentesítés
Az intézkedés pontos célcsoportja		Gyermekek
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	részlegesen akadálymentesített épületek
	Célérték	épületek akadálymentesítése
Célérték elérésének dátuma		2018. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		nem releváns
Az intézkedés tartalma		Oktatási-nevelési intézmények épületeinek akadálymentesítése
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		munkaterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		Oktatási-nevelési intézmények, Városfejlesztési Iroda
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		érintettek együttműködése révén
Az intézkedés megvalósulása		

6. Az intézkedés címe	Nemekre érzékeny adatgyűjtés	
Az intézkedés pontos célcsoportja	Nők	
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma	2014. december 31.	
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	nem releváns	
Az intézkedés tartalma	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport létrehozása, működtetése.	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	munkaterv	
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	humán erőforrás	
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	társadalmi együttműködések révén	
Az intézkedés megvalósulása	A nemekre vonatkozó adatgyűjtés megvalósult	

7. Az intézkedés címe		Képzések a településen a nők számára
Az intézkedés pontos célcsoportja		Nők
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 megállapodás
	Célérték	1 megállapodás
Célérték elérésének dátuma		2014. december 31. 2018. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		nem releváns
Az intézkedés tartalma		Készségfejlesztő, szocializációs tréningek, foglalkoztathatóságot elősegítő szakmai képzések
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		képzéseket eredményesen elvégzők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		Polgármesteri Hivatal
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		társadalmi együttműködések révén
Az intézkedés megvalósulása		A képzések biztosítása a nők számára biztosított

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program Felülvizsgálat 2015.

8. Az intézkedés címe	Korcsoporra érzékeny adatgyűjtés	
Az intézkedés pontos célcsoportja	Idősek	
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma	2014. december 31.	
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	nem releváns	
Az intézkedés tartalma	Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport létrehozása, működtetése.	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	munkaterv	
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	humán erőforrás fejlesztése	
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	társadalmi együttműködések révén	
Az intézkedés megvalósulása	Az idősekre vonatkozó adatgyűjtés megvalósult	

9. Az intézkedés címe		Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
Az intézkedés pontos célcsoportja		Idősek
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma		2018. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		nem releváns
Az intézkedés tartalma		Idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		munkaterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		pályázati forrás, Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Iroda humán erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		társadalmi együttműködések révén
Az intézkedés megvalósulása		

10. Az intézkedés címe	Ápolást, gondozást nyújtó intézmény	
Az intézkedés pontos célcsoportja	Idősek	
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma	2018. december 31.	
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	nem releváns	
Az intézkedés tartalma	Idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátás, mint az ápolást, gondozást nyújtó intézmény	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	munkaterv	
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	pályázati forrás, Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Iroda humán erőforrás	
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	társadalmi együttműködések révén	
Az intézkedés megvalósulása		

11. Az intézkedés címe		Település határában kamerarendszer kiépítése
Az intézkedés pontos célcsoportja		Idősek
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma		2018. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		nem releváns
Az intézkedés tartalma		Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		munkaterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		pályázati forrás, humán erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		pályázat
Az intézkedés megvalósulása		

12. Az intézkedés címe		Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatgyűjtés
Az intézkedés pontos célcsoportja		Fogyatékkal élők
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 munkacsoport
	Célérték	1 munkacsoport
Célérték elérésének dátuma		2014. december 31. 2018. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		nem releváns
Az intézkedés tartalma		Helyi esélyegyenlőségi információs, adatgyűjtő és adatelemző munkacsoport létrehozása, működtetése.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		munkaterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		humán erőforrás fejlesztése
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		társadalmi együttműködések révén
Az intézkedés megvalósulása		A fogyatékkal élőkre vonatkozó adatgyűjtés részben megvalósult

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) – Összegző tábla

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálata	Nem tartalmaz a romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedéseket	Konkrét intézkedési terv	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata	Polgármester	2014.12.31. MEGVALÓSULT	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Polgármesteri Hivatal	szakmai együttműködés
2	Romákra vonatkozó adatgyűjtés	Adathiány	Adatfeldolgozás, adatelemzés	IVS	Adatgyűjtő és elemző munkacsoport	Polgármester	2014.12.31 MEGVALÓSULT	munkaterv	humán erőforrás	Társadalmi együttműködés
3*	Foglalkoztatáshoz kapcsolódó pályázatfigyelés	Magas a pályakezdők és a nyugdíj előtt állók munkanélkülisége	A munkanélküliségi arány csökkentése az érintett csoportoknál		Pályázati lehetőségek figyelése és lehetőség szerinti részvétele	Polgármester	2018.12.31.	Képzések eredményessége	Humán, pénzügyi erőforrás	Pályázati forrásból
4*	Úthálózat minőségének folyamatos karbantartása, javítása Külterületi kerékpárút fejlesztése Autóút, autópálya	Úthálózat minőségének javítása	A munkanélküliség arányának csökkentése	ITS	Pályázati lehetőségek figyelése és lehetőség szerinti részvétele	Polgármester	2018.12.31.	Külterületi kerékpárutak, utak	Pénzügyi erőforrás	Pályázati forrásból

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program Felülvizsgálat 2015.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	159 Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés	részlegesen akadálymentesített épületek	épületek akadálymentesítése	IVS, Pedagógiai Programok	Oktatási-nevelési intézmények épületeinek akadálymentesítése	Polgármester	2018.12.31.	munkaterv	érintettek együttműködése, pénzügyi erőforrás	érintettek együttműködése
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nemekre érzékeny adatgyűjtés	Adathiány	Adatfeldolgozás, adatértékelés	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Adatgyűjtő és elemző munkacsoport	Polgármester	2014.12.31. MEGVALÓSULT	jegyzőkönyv, munkaterv	humán erőforrás	Társadalmi együttműködés
2	Képzések a településen élő nők számára	Magas női munkanélküliség aránya	Az arány csökkentése	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Készségfejlesztő, szocializációs tréningek, foglalkoztathatóságot elősegítő képzések	Polgármester	2014.12.31. MEGVALÓSULT 2018.12.31.	Képzések eredményessége	humán erőforrás	Társadalmi együttműködés
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősekre vonatkozó adatgyűjtés	Adathiány	Adatfeldolgozás, adatértékelés	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Adatgyűjtő és elemző munkacsoport	Polgármester	2014.12.31. MEGVALÓSULT	Jegyzőkönyv, munkaterv	Humán erőforrás	Társadalmi együttműködés
2	Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény	Nincs a településen	Idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény	Polgármester	2018.12.31	munkaterv	pályázati forrás, pénzügyi forrás, humán erőforrás	Társadalmi együttműködés

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program Felülvizsgálat 2015.

160

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
3	Ápolást-gondozást nyújtó intézmény	Nincs a településen	Idősek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó ápolást-gondozást nyújtó intézmény	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció		Polgármester				Társadalmi együttműködés
4*	Közbiztonság javítása	Az idősek biztonságának javítása	Biztonságos környezet kialakítása	Bűnmegelőzési Koncepció	Település határában kamera rendszer kiépítése	Polgármester	2018.12.31.	Felszerelt biztonsági rendszer	Pénzügyi erőforrás	Pályázati forrásból
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élő személyekre vonatkozó adatgyűjtés	Adathiány	Adatfeldolgozás, adatértékelés	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Adatgyűjtő és elemző munkacsoport	Polgármester	2014.12.31. RÉSZBEN MEGVALÓSULT 2018.12.31.	Jegyzőkönyv	Humán erőforrás	Társadalmi együttműködés

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program

Megvalósítás

Püspökladány Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Püspökladány Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Fórumot állít fel és működtet.

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum tagjai:

- települési önkormányzat képviselői
- önkormányzati intézmények, szolgáltatók képviselői
- nem önkormányzati intézmények képviselői
- civil partnerek képviselői

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum feladatai:

- A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulásának nyomon követése, dokumentálása;
- a kitűzött célok megvalósulásának vizsgálata, a szükséges beavatkozások meghatározása, beépítése az Intézkedési tervbe;
- a Helyi Esélyegyenlőségi Program kétévenkénti felülvizsgálata;
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása;
- a Helyi Esélyegyenlőségi Program és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, társadalmi konzultációra bocsátása.

Az Intézkedési tervben megjelenített intézkedések részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület és intézménycsoport képviselőinek aktív részvételével, az e célból létrehozott **tematikus munkacsoportokon belül** valósul meg.

A program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Püspökladány Város Önkormányzata a Programot közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot tájékoztatja, illetve évente fórumot szervez.

Felelős: Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetője

Határidő: minden év október 31.

Kötelezettségek és felelősségi körök

Püspökladány Város a Helyi Esélyegyenlőségi Programjának **végrehajtásáért** a települési önkormányzat részéről Dombi Imréné Polgármester felel.

A polgármester feladata és felelőssége:

- annak biztosítása, hogy a település minden lakója, de főként az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program, illetve, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő intézmények, szolgáltatók dolgozói ismerjék és kövessék a benne foglaltakat;
- annak biztosítása, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedések végrehajtásához;
- az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a szükséges lépéseket megtétele, a jogsértés következményeinek elhárítása céljából a szükséges intézkedések megtétele.

Püspökladány Város település Helyi Esélyegyenlőségi Programja megvalósításának **koordinációjáért** a települési önkormányzat részéről Keserű László, Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetője felel.

Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- az intézkedési tervben érintett felek tevékenységének összehangolása, koordinálása;
- az intézkedések végrehajtásának nyomon követése;
- a Helyi Esélyegyenlőségi Fórum munkájának koordinálása.

Elfogadás módja és dátuma

Püspökladány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját a szakmai és társadalmi megvitatását követően az önkormányzat képviselőtestülete megvitatta, és 88/2013 (VI. 27.) számú határozatával elfogadta.

Püspökladány, 2013. június 27.

.....

polgármester

.....

jegyző

Felülvizsgálat elfogadásának módja és dátuma

Püspökladány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatát a szakmai és társadalmi megvitatását követően az önkormányzat képviselőtestülete megvitatta, és 105/2015. (X. 29.) számú határozatával elfogadta.

Püspökladány, 2015. október 29.

.....

polgármester

.....

jegyző

Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program